

Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen
tekemiin talousarvioaloitteisiin

Khs 6.11.2023

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

		Sivu
1	Valtuutettu Mari Rantasen ja 18 muun talousarvioaloite vammaisten tilapäishoidon lisäämisestä	1
2	Valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun talousarvioaloite omaishoitajien vapaat maksuttomiksi	6
3	Valtuutettu Mari Rantasen ja 15 muun talousarvioaloite palomiesten palkkaohjelmasta	11
4	Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite Meri-Rastilan terveydenhuollon palvelupisteestä	15
5	Valtuutettu Petra Malinin ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite varhaiskasvatuksen tilapaikkojen täyttämisestä	15
6	Valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloite määrärahojen saamiseksi eteläisen Helsingin ulkokuntosalilaitteiden hankkimiseen	18
7	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite taiteen perusopetuksen määrärahatason nostamiseksi	21
8	Valtuutettu Nina Miettisen ja 9 muun valtuutetun talousarvioaloite Pasilan uuden nuorisotalon suunnittelun aikaistamisesta	24
9	Valtuutettu Nina Miettisen ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloite nuoriso-ohjaajien määrän kasvattamiseksi	28
10	Valtuutettu Nina Miettisen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite koulunuorisotyön resurssin kasvattamisesta	31
11	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran talousarvioaloite määrärahan varaamiseksi lumentsulatuslaitteiden hankintaa varten.	38
12	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperustaisen rahan lisäämiseksi	41
13	Valtuutettu Alviina Alametsän talousarvioaloite uimalaitureiden lisäämisestä Helsinkiin.	46
14	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloite tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen opettajien palkkauksen parantamisesta	53

15	Valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloite kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän korottamisesta	57
16	Valtuutettu Sinikka Vepsän talousarvioaloite Puistolän vanhan kansakoulun kunnostamiseksi varhaiskasvatuksen sekä nuoriso- ja asukastalo käyttöön.	61
17	Valtuutettu Jenni Pajusen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloite Vallisaaren ja Lonnan reitin lisäämiseksi osaksi HSL:n lauttaliikennettä.	66
18	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloite lukioden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä	70
19	Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 17 muun talousarvioaloite Sympiksien laajentamisesta Malmille	74
20	Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloite Päiväkotien pihojen pölyn hallinnan ja aurinkosuojausmahdollisuuksien kartoittamisesta ja toimenpiteiden toteuttamisesta.	79
21	Valtuutettu Anna Karhumaan ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite psykologipalveluiden turvaamisesta peruskouluihin ja toiselle asteelle	82
22	Valtuutettu Sini Korpisen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite pito-paketin luomisesta päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille	89
23	Valtuutettu Terhi Peltokorven ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite kotihoidon tuen kuntalisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille	93
24	Valtuutettu Alviina Alametsän talousarvioaloite perhetuen ja pariterapian saatavuudesta	97
25	Valtuutettu Alviina Alametsän ja kahden muun talousarvioaloite turvakodista sateenkaarinuorille	103
26	Valtuutettu Jenni Pajusen ja 1 muun talousarvioaloite kesäterassin toteuttamisesta Senaatintorille 2024	108
27	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamisesta	113
28	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kolmen muun talousarvioaloite ensihoidajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi	118

29	Valtuutettu Tuomas Rantasen ja kolmentoista muun valtuutetun talousarvioaloite asukasosallisuuden avustustason nostamiseksi	122
30	Valtuutettu Otto Meren ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite Kampin ja Kaisaniemen välisen huoltotunnelin kehittämisestä ja laajentamisesta.	124
31	Valtuutettu Otso Kivekkään ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite jalankulkuinvestointien erillisestä budjetista.	128

Valtuutettu Mari Rantasen ja 18 muun talousarvioaloite vammaisten tilapäishoidon lisäämisestä

HEL 2022-008467 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki lisää vammaisten ihmisen tilapäishoidon paikkoja edistämään perheiden ja läheisten jaksamista vaativassa hoivatyössä.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Tilapäishoidon tilannetta ja kehittämistarpeita kartoitetaan Helsingin kaupungin vammaistyössä. EU-rahoitteisessa hankkeessa kehitetään vammaisten henkilöiden kotiin annettavia palveluja ja tilapäishoitoa 2023–2025. Kehittämistyössä muun muassa muodostetaan kokonaiskuva tilapäishoidon palvelukokonaisuudesta ja tilanteesta sekä tuoteistetaan tilapäishoito. Tilapäishoidon paikkojen lisääminen ei sisälly kehittämistyöhön.

Riittävän henkilökunnan varmistamiseksi vammaistyön vetovoimaisuutta lisätään esimerkiksi jatkamalla työnantajakuvan suunnitelmallista parantamista, tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa, lisäämällä oppisopimuspaikkoja, yhtenäistämällä idea-keräpalkkiokäytänteitä sekä kehittämällä perehdytystä. Vammaistyön yksiköiden ja alayksiköiden välisiä asiakas- ja työntekijämääriä tasapainotetaan.

Helsingin sosiaali- ja terveyspalvelujen omavalvontaohjelmassa, miten Helsingissä järjestetään ja toteutetaan lainsäädännön edellyttämiä omavalvontaan liittyviä tehtäviä sekä varmistetaan palvelujen saatuutta, jatkuvuutta, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuuden toteutumista. Toiminnan laatua parannetaan jatkuvasti valvonnalla, omavalvonnalla sekä asiakasturvallisuutta edistämällä.

Kaupunginhallitus toteaa vammaisneuvoston lausuntoon viitaten, että tilapäishoidon toimivuus on omaishoitajien jaksamisen kannalta tärkeää ja tukimuotojen kehittämistä tulee jatkaa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 161](#)

HEL 2022-008467 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja 18 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki lisää vammaisten ihmisten tilapäishoidon paikkoja edistämään perheiden ja läheisten jaksamista vaativassa hoivatyössä. Lisäksi aloitteessa todetaan, että huolena on hoidon laatu ja riittämätön henkilökuntamäärä vammaisten ihmisten riittävään ja laadukkaaseen huolenpitoon nähden.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Vammaisten henkilöiden kotiin annettavien palvelujen ja tilapäishoidon kehittäminen

Omaishoitajan oikeus lakisääteisiin vapaisiin määräytyy hoidon sitovuu-
den ja vaativuuden perusteella. Lakisääteisiä vapaita myönnetään kah-
desta kolmeen vuorokautta kuukaudessa. Alle 65-vuotiailla omaishoita-
jien lakisääteisten vapaiden järjestämistapoja ovat sijaisomaishoito, ko-
tiin annettava hoito palvelusetelillä kaupungin hyväksymiltä palvelun-
tuottajilta, omaishoidon tuen vapaapäiviä korvaava kodin ulkopuolella
tapahtuva tilapäishoito kaupungin omissa palveluissa tai kaupungin hy-
väksymissä hoitoyksiköissä sekä omaishoidon tuen vapaan toteuttami-
nen tuntikorvauksella.

Helsingin kaupungin vammaistyössä kehitetään vammaisten henkilöi-
den kotiin annettavia palveluja ja tilapäishoitoa osana sosiaali-, terveys-
ja pelastustoimialalla toteutettavaa kestävän kasvun hanketta vuosien
2023–2025 aikana. Hanke kuuluu Suomen kestävän kasvun ohjel-
maan, jonka rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä
(Next Generation EU).

Kestävän kasvun hankkeen tarkoituksena on ehkäistä perheiden syr-
jäytymistä parantamalla haavoittuvien kohderyhmien palvelujen saata-
vuutta ja turvata vammaisten perheiden omaishoitajien jaksaminen ja
kotiin tarjottavien palveluiden riittävyys. Kotiin annettavien palvelujen ja
tilapäishoidon kehittämisen toimenpiteinä muodostetaan kokonaiskuva
tilapäishoidon palvelukokonaisuudesta ja tilapäishoidon tilanteesta. Ti-
lapäishoidon palvelukokonaisuuden vaativan tuen palvelut tullaan in-
tegroimaan vaativan moniammatillisen tuen kokonaisuuteen vammais-
työn organisaatiomuutoksen yhteydessä vuonna 2024. Kehittämisto-
imenpiteinä on lisäksi tilapäishoidon tuotteistaminen ja päiväaikaisen
hoidon, pitkäaikaisen hoidon sekä ruotsinkielisten asiakkaiden hoidon
tarpeen kartoittaminen.

Toimet toimialan vetovoiman ja pitovoiman parantamiseksi

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti vammaistyön ve-
tovoimaisuutta lisätään jatkamalla työnantajakuvan ja brändityön suun-
nitelmallista parantamista. Korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa teh-
dään jatkuvaa yhteistyötä. Oppisopimusopiskelijoiden paikkoja on li-
sätty ja ruotsinkielisten palvelujen oppisopimusten osalta käynnissä on
jatkuva haku. Vammaistyössä on otettu käyttöön rekrytointilisä.

Vammaistyön pitovoimaa parannetaan esimerkiksi tasapainottamalla
vammaistyön yksiköiden ja alayksiköiden välisiä asiakas- ja työntekijä-
määriä vuoden 2023 aikana sekä yhtenäistämällä idea- ja kertapalkki-
oihin liittyviä käytänteitä. Vammaistyön uusien työntekijöiden

perehdytystilaisuudet on aloitettu keväällä 2023. Perehdytystä kehitetään myös vammaistyön eri yksiköiden sisällä.

Toimet hoidon laadun parantamiseksi

Helsingin kaupungin tavoitteena on järjestää asukkailleen lainmukaiset, laadukkaat ja turvalliset palvelut. Valvontaa toteutetaan osana palvelujen ja tehtävien järjestämistä ja tuottamista. Helsingin sosiaali- ja terveyspalvelujen omavalvontaohjelmassa kuvataan, miten Helsingissä järjestetään ja toteutetaan omavalvontaan liittyviä lainsäädännön edellyttämiä tehtäviä sekä varmistetaan palvelujen saatavuutta, jatkuvuutta, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuuden toteutumista. Omavalvontaohjelman tavoitteet pohjautuvat lainsäädäntöön, Helsingin kaupunki-strategiaan ja Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategiaan.

Omana toimintana ja ostopalveluna järjestettävien palvelujen tulee vastata hyvää laatutasoa. Asiakkaan tulee saada sisällöltään ja laadultaan yhtä hyvää palvelua riippumatta palvelun järjestämisen tavasta. Valvonnalla, omavalvonnalla sekä asiakasturvallisuutta edistämällä toiminnan laatua parannetaan jatkuvasti.

Omavalvontaohjelmaan on kirjattu keinot, joilla seurataan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta sekä tavat, joilla havaitut epäkohdat korjataan. Valvontakäynneillä ilmenneiden laatu-epäkohtien syyt selvitetään ja niiden korjaaminen on tärkeää. Esihenkilöitä ja henkilöstöä ohjeistetaan tekemään tarvittavia muutoksia ja lisäksi muutoksia tulee arvioida ja seurata.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen valvonta- ja ohjauskäytäntöjä yhtenäistetään vuoden 2023 aikana. Lisäksi palvelujen valvontaa tekevien työntekijöiden osaamista vahvistetaan kehittämällä perehdytystä, lisäämällä valvontatyötä tekevien verkostoitumista sosiaali- ja terveyspalvelujen sisällä, yhtenäistämällä prosesseja sekä järjestämällä valvontaosaamiseen täydennyskoulutusta.

Johtopäätökset

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että tilapäishoidon tilannetta ja kehittämistarpeita kartoitetaan Helsingin kaupungin vammaistyössä. Helsingissä kestävän kasvun hankkeen puitteissa kehitetään vammaisten henkilöiden kotiin annettavia palveluja ja tilapäishoitoa vuosien 2023–2025 aikana. Tähän on varattu hankerahoitusta EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä. Rahoitus sisältyy valmisteilla olevaan valtion talousarvioesitykseen, mutta tilapäishoidon paikkojen lisäämistä ei ole siinä esitetty.

Työntekijöiden saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi Helsingin vammaistyössä tehdään oppilaitosyhteistyötä, lisätään oppisopimusopiskelijoiden paikkoja, hyödynnetään rekrytointilisää ja lisätään vammaistyön positiivista näkyvyyttä muun muassa sosiaalisessa mediassa. Työntekijöiden palkitsemiskäytäntöjä yhtenäistetään ja lisäksi pyritään varmistamaan riittävät resurssit ja tasapainottamaan työmäärää työntekijöiden välillä. Sosiaali- ja terveystalvelujen valvontaa sekä ohjaukskäytänteitä kehittämällä varmistetaan palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja yhdenvertaisuus.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kotiin annettavien palvelujen ja tilapäishoidon kehittäminen lisää vammaisten henkilöiden elämänlaatua ja itsenäisyyttä sekä vähentää omaishoitajien kuormitusta. Vammaistyön työntekijöiden saatavuuden ja pitovoiman parantaminen voi johtaa vammaistyön henkilöstön parempaan työtyytyväisyyteen, mikä voi näkyä myös asiakkaalle palvelun laadun paranemisena. Omavalvonta ja laatutyö varmistavat asiakkaiden turvalliset ja laadukkaat palvelut.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Sanna Huhtakallio, projektipäällikkö, puhelin: 310 28984
sanna.huhtakallio(a)hel.fi
Veera Pellinen, Senior HR partner, puhelin: 310 38033
veera.pellinen(a)hel.fi

Vammaisten tilapäishoidon lisääminen

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että Helsinki lisää vammaisten ihmisten tilapäishoidon paikkoja edistämään perheiden ja läheisten jaksamista vaativassa hoivatyössä. Kaupungin omia paikkoja ja ostopalvelupaikkoja on tarpeeseen nähden liian vähän. Lisäksi huolena on hoidon laatu ja riittämätön henkilökuntamäärä vammaisten ihmisten riittävään ja laadukkaaseen huolenpitoon nähden.

Helsingissä 22.06.2022

Rantanen Mari

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Perussuomalaisten valtuustoryh-
mä

(1 + 18 allekirjoitusta)

Lemström Anna

Hagman Sandra

Kauppila Elina

Said Ahmed Suldaan

Strandén Juhani

Korkkula Vesa

Raatikainen Mika

Nevanlinna Tuomas

Karinoja Erkki

Helal Fardoos

Makkonen Teija

Lindgren Minna

Kaleva Atte

Hiltunen Titta

Willamo Feniks

Korpinen Laura

Ahde Hilikka

Muttalainen Sami

Valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun talousarvioaloite omaishoitajien vapaat maksuttomiksi

HEL 2022-008468 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki poistaa omaishoidon vapaista perittävät omavastuumaksut sekä omaishoidon että harkinnanvaraisten päivien osalta.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen enimmäismaksut määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista ja asiakasmaksuasetuksessa. Omaishoitajien vapaapäivien omavastuuosuudet ovat Helsingissä pääsääntöisesti samat kuin valtakunnallisesti. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen uudistuksen myötä asiakasmaksutuloilla on toimialalle aiempaa keskeisempi merkitys. Omaishoidon tuen maksuttomuus ei ole kannatettavaa, perhe voi hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämistä, mikäli omavastuuosuuden maksaminen vaarantaa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen. Omaishoidon tuen lainsäädännön mukaan omaishoitajien oikeus vapaisiin on vähintään kaksi vuorokautta kuukaudessa sekä lisäksi voi käyttää sosiaalihuoltolain mukaisia harkinnanvaraisia vapaapäiviä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on viime vuosina kehittänyt omaishoidon tuen palvelukokonaisuutta niin, että kaikille perheille löytyisi omaishoitoa parhaiten tukevia palveluja. Syksyllä 2023 tehdään kysely, josta saadaan tietoa palvelujen kehittämisen tueksi. Monet omaishoitoperheille järjestettävät tukipalvelut ovat maksuttomia. Tukipalveluita ovat esimerkiksi ohjaus ja neuvonta, valmennusryhmät, ikääntyneiden omaishoidon toimintakeskuksen sosiaaliohjaus, ikääntyneiden harkinnanvarainen omaishoidon kotiavustajapalvelu sekä ikääntyneiden omaishoidon vertaistukiryhmät, liikuntaryhmät ja itseohjautuvien ryhmien koordinointi. Omaishoitajat ovat vuoden 2023 alusta päässeet maksutta Helsingin kaupungin uimahalleihin, liikuntahalleihin, kunto- ja voimailusaleille, maauimaloihin ja liikuntakursseille.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 162](#)

HEL 2022-008468 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

“Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki poistaisi omaishoidon vapaista perittävät omavastuumaksut sekä lakisääteisten että harkinnanvaraisten vapaapäivien osalta. Aloitteessa todetaan, että omaishoitajat tekevät yhteiskunnallisesti merkittävää työtä, minkä vuoksi aloitteessa toivotaan, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta aloitteessa ehdotetulla tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Omaishoitajien vapaapäivistä perittävien maksujen omavastuuosuudet

Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuuden poistosta koituisi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle noin 174 000 euron vuotuinen tulomenetyks. Omaishoidon tuen harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuuden poisto aiheuttaisi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle noin 610 000 euron vuotuisen tulomenetyksen. Yhteensä tulomenetyks olisi vuositasona noin 784 000 euroa. Vapaapäivien omavastuuosuuksilla katetaan vapaapäivien aikaisia tosiasiallisia kustannuksia, eli omaishoitajan antaman hoidon ja huolenpidon korvaavaa palvelua, johon sisältyy muun muassa ruokailut sekä muu tarvittava hoito ja huolenpito. Omaishoitajien vapaapäivien omavastuuosuudet ovat valtakunnallisesti pääsääntöisesti samat kuin Helsingissä.

Toimialan uudistukset toteutetaan valtion talousarvion puitteissa. Talousarvioaloitteen sisältämää tulomenetystä ei ole huomioitu valmis-teilla olevassa valtion talousarvioehdotuksessa, joten sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei kannata yleistä omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuutta. Lautakunta toteaa kuitenkin, että perhe voi hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämistä, mikäli omavastuuosuuden maksaminen vaarantaa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen.

Lakisääteiset ja harkinnanvaraiset vapaapäivät

Hyvinvointialueen kanssa sopimuksen tehneillä omaishoitajilla on omaishoitolain (937/2005) 4 §:n 1 momentin mukaan oikeus vapaaseen vähintään kaksi vuorokautta kuukaudessa niinä kuukausina, joina omaishoitajalle maksetaan omaishoidon tuen palkkiota. Vapaapäiväoikeus määräytyy omaishoidon tuen hoitoisuusryhmän (hoitoluokka) mukaan.

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden enimmäismaksut määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuudet tarkistetaan joka toinen vuosi, ja ne ovat sidottu kansaneläkeindeksiin.

Omaishoitoperheet käyttävät lakisääteisten vapaapäivien lisäksi myös sosiaalihuoltolain (1301/2014, 11 §) mukaisia harkinnanvaraisia vapaapäiviä, jolloin perheet maksavat niistä kulloinkin lautakunnan vahvistamat palvelukohtaiset asiakasmaksut.

Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien aikaista hoitoa annetaan vuosittain noin 15 000 vuorokautta. Koronaepidemia ja sen tuomat rajoitukset ovat vaikuttaneet viime vuosina vapaapäivien käyttöön, minkä vuoksi lukumäärä ei ole vielä palautunut koronaa edeltävälle

tasolle. Omaishoitajan omavastuuosuus on 11,60 euroa vuorokaudelta. Mikäli omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosudesta luovuttaisiin, koituisi tästä kaupungille noin 174 000 euron tulojen menetys vuosittain.

Harkinnanvaraisia vapaapäivävuorokausia käytetään vuosittain arviolta noin 20 000 vuorokautta. Omaishoitoperheen maksama omavastuu vaihtelee sen mukaan, onko hoitoyksikkö palveluasumisen vai laitoshoidon yksikkö. Palveluasumisesta perittävä omavastuu on 30,50 euroa hoitopäivältä ja laitoshoidosta on 39,30 euroa hoitopäivältä. Kustannuslaskelmassa on käytetty palveluasumisen asiakasmaksua 30,50 euroa hoitopäivältä. Mikäli harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuudesta luovuttaisiin, koituisi tästä noin 610 000 euron tulojen menetys vuosittain.

Omaishoitoperheiden maksuttomat palvelut

Omaishoitoperheille järjestetään tukea monin tavoin. Monet näistä palveluista ovat maksuttomia.

Ohjaus ja neuvonta on maksutonta. Maksuttomat valmennusryhmät ovat päässeet jälleen käynnistymään koronarajoitusten jälkeen. Lisäksi muun muassa lakisääteisten vapaapäivien täydentävänä vaihtoehtona olevasta omaishoidon tuen vapaan tuntikorvauksesta tai sijaisomahoitajan käytöstä ei peritä omavastuuosuutta. Ikääntyneille omaishoitoperheille suunnattu omaishoidon toimintakeskuksen sosiaaliohjaus sekä harkinnanvarainen omaishoidon kotiavustajapalvelu ovat maksuttomia palveluja, joilla täydennetään ikääntyneen omaishoitoperheen tukemisen kokonaisuutta. Lisäksi palvelukeskuksissa tarjotaan ikääntyneille omaishoitoperheille maksutta monenlaista tukea, kuten omaishoitajien vertaistukiryhmiä, liikuntaryhmiä sekä omaishoitajien itseohjautuvien ryhmien koordinoitua.

Omaishoitoperheitä tuetaan myös muutoin kuin sosiaali- ja terveystalvelujen puitteissa. Helsingin kaupungin liikuntapalvelut tarjoavat vuoden 2023 alusta lähtien omaishoitajille maksutta pääsyn Helsingin kaupungin uimahalleihin, liikuntahalleihin, kunto- ja voimailusaleille, maauimaloihin sekä liikuntakursseille.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on pyrkinyt tukemaan omaishoitajia kehittämällä omaishoidon tuen palvelukokonaisuutta viime vuosina siten, että kaikille perheille löytyisi omaishoittoa parhaiten tukevia palveluja. Syksyllä 2023 lähetetään kaikenikäisille omaishoitoperheille kysely, jonka tavoitteena on saada tietoa omaishoitoperheiden jaksamisesta ja sen myötä kehittää palveluja oikeaan suuntaan. Lisäksi ikääntyneiden omaishoittoa kehitetään Helsingissä kestäväen kasvun hankkeen rahoituksella vuosina 2023–2025. Hanke on osa Suomen

kestävän kasvun ohjelmaa (EU:n kertaluonteinen RRP elpymisväline). Myös osana Helsingin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa 2020–2023 on käynnissä ikääntyneiden omaishoidon kehittämishanke vuosina 2022–2023.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon tukea toteutetaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla lautakunnan hyväksymien kriteerien ja yhteisesti sovittujen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Taloudellinen tuki on yksi osa omaishoitoperheiden palvelukokonaisuutta. Asiakasmaksujen osalta voidaan osa tai kaikki maksuista kohtuullistaa tai poistaa tilanteessa, jossa maksut vaarantavat perheen toimeentulon tai omaishoidon tuen jatkumisen. Jokaisen perheen tilanne on erilainen ja omaishoidon tuen päätökset tehdään kunkin perheen tilanteeseen perehtyen. Omaishoitoperheiden oikea-aikaisella ja riittävällä tuella varmistetaan omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Minna Schalin, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 44569
minna.schalin(a)hel.fi
Soili Partanen, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
soili.partanen(a)hel.fi
Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
katja.raita(a)hel.fi

Omaishoitajien vapaat maksuttomiksi

Omaishoitajat tekevät valtavan arvokasta työtä ja säästävät samalla suuren summan veronmaksajien rahoja hoitamalla muutoin hoivantarpeessa olevia ihmisiä kotona.

Esitämme, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon

vapaista perittävät omavastuumaksut sekä omaishoidon että harkinnanvaraisten päivien osalta.

Helsingissä 22.06.2022

Rantanen Mari

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 16 allekirjoitusta)

Lemström Anna

Makkonen Teija

Said Ahmed Suldaan

Ruohonen-Lerner Pirkko

Hiltunen Titta

Raatikainen Mika

Kopra Pia

Ahde Hilikka

Hagman Sandra

Hyttinen Nuutti

Kaleva Atte

Strandén Juhani

Korkkula Vesa

Nevanlinna Tuomas

Wallgren Thomas

Karinoja Erkki

Valtuutettu Mari Rantasen ja 15 muun talousarvioaloite palomiesten palkkaohjelmasta

HEL 2022-008469 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki asettaa pelastuslaitokselle palkkaohjelman, jolla palomiesten palkat saataisiin lähikuntiin nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtiön menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Helsingin kaupungilla on voitu korottaa palkkoja saatavuus- ja palkkakilpailukykyperusteisesti kaupungin omasta palkkakehitysohjelmasta. Palkkakehitysohjelma perustuu henkilöstön ja henkilöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa ja sen valmistelussa huomioidaan myös muut ammattiryhmät, joille nähdään vastaavanlaisia korotustarpeita.

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja toteuttamaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen on toimialalla osa strategian toteuttamista. Toimialalla seurataan verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä ja pyritään vahvistamaan palomiesten palkkauksen kilpailukykyä jatkossa. Vuonna 2023 on toteutettu palkankorotuksia, joiden tarkoituksena on turvata muun muassa eri palomiestehtävissä työskentelevien palkkauksen kilpailukykyä. Vuonna 2023 palkkakehitysohjelman yhteydessä on korotettu palomiesten palkkoja. Vuoden 2024 talousarviossa on huomioitu kunta- ja hyvinvointialueiden työ- ja virkaehtosopimuksien paikalliset palkankorotuserät sekä huomioidaan rahoituksen mahdollistaessa palkkakehitysohjelma. Palkkakehitystoimenpiteitä käytetään toimialalla palkkauksen kilpailukyvyn vahvistamiseen ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 165](#)

HEL 2022-008469 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki asettaisi pelastuslaitokselle palkkaohjelman, jolla palomiesten palkat saataisiin lähikuntiin nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Palomiesten palkkauksen korjaavat toimenpiteet

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali- terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Palkkakehitysohjelman jatkaminen ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen ovat osa strategian toteuttamista muiden henkilöstöpoliittisten toimenpiteiden ohella.

Helsingissä toteutetaan vuonna 2023 palkankorotuksia, joilla pyritään turvaamaan muun muassa eri palomiestehtävissä työskentelevien palkkauksen kilpailukykyä. Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ylipalomiesten palkkoja korotettiin keväällä 2023 toteutetun sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palkkakehitysohjelman yhteydessä. Lisäksi palomiesten, ylipalomiesten, palomies-ensihoitajien sekä paloesimiesten ja asemamestareiden palkkoihin toteutettiin 1.6.2023 alkaen työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien järjestelyerien mahdollistamia korotuksia.

Kunta- ja hyvinvointialueiden työ- ja virkaehtosopimuksissa on myös vuonna 2024 käytettävissä paikallisesti kohdennettavia palkankorotuseriä, joita on tarkoitus käyttää edelleen palkkauksen kilpailukykyyn vahvistamiseen ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamiseen. Sekä palkkakehitysohjelma että palkankorotuserät huomioidaan vuoden 2024 talousarviovalmistelussa.

Helsingin pelastustoimen osaamisen erityispiirteet tarjoavat paljon mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja tätä kautta myös useammalle mahdollisuudelle esimerkiksi erityisosaamisliisiin tai suoritusperustaisiin palkkioihin, kuten pelastussukeltajien sukellusrahaan. Toimialalla on käytössä myös muita palkitsemismenetelmiä, kuten kertapalkkioita.

Sosiaali- terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla korotetaan palomiesten palkkoja suunnitellusti vuosien 2023 ja 2024 aikana. Palkkoja korotetaan sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan palkkakehitysohjelman mukaisesti ja lisäksi työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien järjestelyerien mahdollistamilla korotuksilla.

Sosiaali- terveys ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla seurataan aktiivisesti verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä ja pyritään vahvistamaan palomiesten palkkauksen kilpailukykyä nyt ja jatkossakin. Lopulliset palkankorotusten määrät varmistuvat alkusyksyn aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- terveys ja pelastustoimi pyrkii vastaamaan työvoiman saatavuushaasteisiin toimimalla houkuttelevana työnantajana, joka tarjoaa monenlaisia kiinnostavia urapolkuja ja vakaita palvelussuhteita. Oikeudenmukaisella palkkauksella on yhteys koettuun hyvinvointiin ja työn vaatavuutta vastaava ja kilpailukykyinen palkkaus vahvistaa osaltaan työvoiman veto- ja pitovoimaa toimialalla.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, puhelin: 31030000
jani.pitkanen(a)hel.fi
Marko Rostedt, pelastusjohtaja, puhelin: 310 30103
marko.rostedt(a)hel.fi

Palomiesten palkkaohjelma

Helsingin pelastuslaitoksella palomiesten palkkataso on jäänyt muiden pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten palkkatasosta jälkeen.

Helsingin pelastuslaitoksen palomiehet tekevät työtä sekä pelastus- että ensihoitotehtävissä ja Helsingin tehtävämäärät ovat maan suurimpia. Helsinkiä kohti suuntautuva väestöpaine ei helpota tilannetta jatkossakaan. Lisäksi Helsingissä pelastustoimen osaamisvaatimukseen liittyy erityispiirteitä, joita ei ole muualla maassa.

Palomiehistä käydään pääkaupunkiseudun kuntien kesken jatkuvaa kilpailua. Nähtävissä on myös merkittävää siirtymää yksityiselle sektorille. Helsingin maksamien palkkojen tulee olla kilpailukykyisiä, jotta pelastuslaitoksemme pysyy työntekijöille houkuttelevana. Maan korkeimmat asumiskustannukset ja matalin palkkataso luo tilanteen, jossa Helsinki saattaa hävitä kilpailun hyvistä työntekijöistä.

Esitämme, että Helsinki asettaa pelastuslaitokselle palkkaohjelman, jolla palomiesten palkat saataisiin lähikuntiin nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Helsingissä 22.06.2022

Rantanen Mari

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 15 allekirjoitusta)

Karhuvaara Arja

Ebeling Mika

Hyttinen Nuutti

Strandén Juhani

Raatikainen Mika

Nevanlinna Tuomas

Karinoja Erkki

Hakola Juha

Makkonen Teija

Kauppila Elina

Said Ahmed Suldaan

Korkkula Vesa

Korpinen Laura

Kopra Pia

Muttillainen Sami

Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite Meri-Rastilan terveydenhuollon palvelupisteestä

HEL 2023-001501 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Meri-Rastilan uuteen ostoskeskukseen avataan terveydenhuollon palvelupiste, jossa on tarjolla sekä terveyspalveluita että terveysneuvontaa.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Terveyspalveluja on sosiaali- ja terveyslautakunnan linjausten mukaisesti keskitetty terveys- ja hyvinvointikeskuksiin sekä perhekeskuksiin. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 2023 palveluverkko-suunnittelua koskevista tavoitteista ja periaatteista, joiden mukaan muun muassa pyritään välttämään uuden tilan tarvetta ja tilankäyttöä tehostamaan sekä optimoidaan olemassa olevien tilojen käyttöä. Vuosaarelaisille terveyspalveluja tarjotaan Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa sekä perhekeskuksessa eikä toimintaa ole perusteltua jakaa useaan toimipisteeseen alueella. Suurimpien väestönlisäyksien kaupungissa odotetaan tapahtuvan muualla kuin Vuosaarella. Vuosaaren terveydenhoidon resursseja seurataan ja vahvistetaan tarvittaessa talousarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 157](#)

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

HEL 2023-001501 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa ehdotetaan, että Meri-Rastilan uuteen ostoskeskukseen avataan terveydenhuollon palvelupiste, jossa on tarjoilla sekä terveyspalveluja että terveysneuvontaa. Aloitteessa todetaan, että Vuosaaren asukasluku tulee lähivuosina kasvamaan useilla tuhansilla jo päätettyjen kaavoitushankkeiden takia, mutta kaupungin sote-palveluja alueella on pikemminkin viime vuosina vähennetty. Lisäksi ehdotetaan, että aloitteen hyväksymisen jälkeen tehdään tarkempi suunnitelma asiasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyshuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveyshuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Vuosaaren terveyspalvelut

Terveyspalveluja on keskitetty terveys- ja hyvinvointikeskuksiin (THK) ja perhekeskuksiin (PK) lautakunnassa hyväksytyjen linjausten mukaisesti. Meri-Rastilan asukkaille tarjotaan terveyspalveluja Vuosaaren THK:ssa ja PK:ssa, jotka ovat hyvin saavutettavissa, eikä ole perusteltua jakaa toimintaa useaan toimipisteeseen Vuosaaren alueella. Vuosaaren terveydenhoidon resurssija seurataan ja tarvittaessa niitä vahvistetaan talousarvion puitteissa.

Helsingin kaupunki on laatinut vuonna 2021 alueittaisen väestöennusteen, joka ulottuu vuoteen 2036 saakka. Ennuste perustuu oletuksiin nykyisessä asuntokannassa asuvan väestön muutoksista, tulevasta

asukasrakenteesta ja asumisväljyydestä. Väestöennusteen tärkeimmät kasvualueet ovat suurilla projektialueilla: Kalasatamassa, johon kuuluvat myös Sompasaari, Hanasaari, Hermanninranta ja Kyläsaari (kasvu yhteensä 16 000 asukasta), Pasilassa, johon kuuluu alueen pohjoisosassa oleva niin sanottu Postipuiston alue (kasvu yhteensä 13 800 asukasta), Kruunuvuorenrannalla ja muualla Laajasalon alueella (kasvu yhteensä 11 800 asukasta), Vuosaarella (kasvu yhteensä 8 700, josta Meri-Rastilan kasvu 3 900 asukasta), Jätkäsaarella (kasvu 8 000 asukasta), Malmin lentokentällä (kasvu 7 800 asukasta), Hernesaarella (kasvu 6 200 asukasta) sekä Lauttasaarella, johon kuuluu myös Koivusaari (kasvu on 4 300 asukasta). Väestön kasvuennusteesta on todettavissa, että väestön odotetaan kasvavan merkittävästi myös muun kuin Vuosaaren alueella.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 23.5.2023 § 97 palveluverkkosuunnittelua koskevista tavoitteista ja periaatteista. Palveluverkkosuunnittelua ohjaa Helsingin kaupunkistrategia, toimitilastrategia ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia, pelastuslaitoksen palvelutasopäätös sekä palvelutiloihin ja palvelujen toteuttamiseen liittyvää lainsäädäntö. Palveluverkkosuunnittelussa noudatetaan kaupunkiyhteisiä tietolähteitä, linjauksia ja ohjeistuksia sekä kaupunkiyhteisen palveluverkkosuunnittelun periaatteita ja linjauksia. Palveluverkkosuunnittelu on toimialalla pysyvää toimintaa. Uuden tilan tarvetta pyritään välttämään ja tilankäyttöä tehostamaan. Ennen uusia tilahankkeita optimoidaan olemassa olevien tilojen käyttöä muun muassa lisäämällä niiden yhteiskäyttöisyyttä, vähentämällä henkilökohtaista huonetilaa ja pidentämällä aukioloaikoja.

Nykyisessä palveluverkkosuunnitelmassa THK:t rakentuvat pääasiassa alueille, joissa on huomattavasti suurempi väestö kuin Vuosaarella. Toiminnassa ovat Kalasataman, Vuosaaren ja Myllypuron THK:t, Itäkadun, Vuosaaren, Kallion ja Kampin PK:t. Suunnitteilla ovat Kampin THK, Haagan, Malmin ja Oulunkylän PK:t ja THK:t.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Toimivilla ja riittävän hyvin saavutettavilla sosiaali- ja terveyspalveluilla on myönteinen vaikutus asukkaiden terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan kokouksessa 20.6.2023 ilmoitusasioissa esitetysti Vuosaaren terveyspalvelujen saatavuus ja palvelutaso edustavat tällä hetkellä kaupungin keskitasoa, eivätkä ne ole muuta kaupunkia merkittävästi huonompia."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Terveydenhuollon palvelupiste Meri-Rastilan ostoskeskukseen

Hoitoon pääsy Vuosaaren terveysasemalla on ollut pian parinkymmenen vuoden ajan haaste, vaikka käytettävissä oleva henkilökunta on tehnyt asiassa parhaansa. Vuosaaren alueen toinen Meri-Rastilan terveysasema suljettiin vuonna 2005, eikä Albatrossin sote-asema ole pystynyt tiloiltaan ja henkilöstöltään vastaamaan tarpeeseen.

Vuosaaren asukasluku tulee lähivuosina kasvamaan useilla tuhansilla jo päätettyjen kaavoitushankkeiden takia, mutta kaupungin sote-palveluita alueella on pikemminkin viime vuosina vähennetty. Tämä ristiriita on aika päättäväisin toimin nyt korjata. Pelkällä asuntorakentamisella palvelut unohtaan ei tehdä viihtyisää ja turvallista kaupunginosaa.

Ehdotan talousarvioaloitteella, että Meri-Rastilan uuteen ostoskeskukseen avataan terveydenhuollon palvelupiste, jossa on tarjoilla sekä terveystalvueluita että terveysneuvontaa. Tarkempi suunnitelma tehdään aloitteen hyväksymisen jälkeen.

Helsingissä 01.02.2023

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Petra Malinin ja neljän muun valtuutetun talousarvio-aloite varhaiskasvatuksen tilapaikkojen täyttämistä

HEL 2023-003752 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuksessa lapselle tukitoimena myönnetty kahdenpaikkaisuus ja tästä aiheutuva ryhmäkoon pienentäminen otettaisiin huomioon tilapaikkamitoituksessa jättämällä myös vastaava määrä tilapaikkoja täyttämättä.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että ryhmät muodostetaan pedagogisiin perusteisiin ja lasten yksilölliset tarpeet huomioiden. Lapsen tuen tarpeeseen vastataan joko lisäämällä henkilökuntaa ryhmään tai lisäämällä lapsen kerrointa suhteessa henkilöstöön. Ryhmiä muodostettaessa lapsen tarve pienemmän ryhmäkokoon on mahdollista huomioida myös muodostamalla kahden kasvattajan ryhmiä. Tilankäyttöä laskettaessa jokainen lapsi saa yhden tilapaikan.

Nykyisten päiväkotien tilapaikkojen täyttämättä jättäminen vaikuttaisi tarvittavaan palveluverkkoon, haittaisi lähipalveluperiaatteen toteutumista ja edellyttäisi mittavaa lisätilojen löytämistä tai rakentamista ja käyttöönottoa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt talousarvioesityksessään määrärahaa varhaiskasvatuksen tilapaikkojen täyttämättä jättämiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 217](#)

HEL 2023-003752 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Petra Malinin talousarvioaloitteesta, joka koskee varhaiskasvatuksen tilapaikkojen täyttämistä.

On tärkeää, että tukea tarvitseva lapsi saa tarvitsemansa tuen varhaiskasvatus- ja tai esiopetusryhmässään. Ryhmät muodostetaan pedagogisin perustein ja lasten yksilölliset tarpeet huomioiden.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsi voi saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Yleinen tuki koostuu yksittäisistä tukimuodoista. Tehostettu tuki koostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista. Erityinen tuki koostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa sekä kokoaikaista. Lapsen tuki muodostuu tarvittavista pedagogisista, rakenteellisista ja hoidollisista tuen muodoista.

Valtioneuvoston asetuksen (753/2018) mukaan päiväkodissa tulee olla vähintään yksi henkilö seitsemää yli kolmivuotiaista lasta kohden ja vähintään yksi henkilö neljää alle kolmivuotiaista lasta kohden. Vammaisen tai tuen tarpeessa oleva lapsi on huomioitava päiväkodin ja perhepäivähoidon mitoituksessa, ellei häntä varten ole avustajaa.

Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa tehostetun tuen muotoja ovat ryhmäkoon pienentäminen, ryhmäkohtainen avustaja ja osa-aikainen varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki. Erityisen tuen muotoja ovat integroitu erityisryhmä, erityisryhmä, kokoaikainen varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki ja lapsikohtainen avustaja.

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatusryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Ryhmät muodostetaan pedagogisin perustein ja varhaiskasvatuksen lainsäädäntöä noudattaen.

Ryhmän muodostamisessa on kyse osaamisen ja henkilöstöresurssin suuntaamisesta suhteessa lapseen, jotta lapsi saa tarvittaessa enemmän tukea. Tilankäyttöä laskettaessa suhteellista tai kertoimeen perustuvaa laskentaa ei käytetä, vaan jokainen lapsi saa yhden tilapaikan. Lapsen kerroin ei vaikuta tilapaikkaan. Lapsen tuen tarpeeseen vastataan joko lisäämällä henkilökuntaa ryhmään tai lisäämällä lapsen kerrointa suhteessa henkilöstöön. Tukitoimena ryhmäkoon pienentäminen mahdollistaa lapselle vahvemman henkilökunnan tuen.

Varhaiskasvatusryhmät voivat esimerkiksi olla kolmen kasvattajan ryhmiä, jolloin yli kolmivuotiaita lapsia on 21 tai alle kolmevuotiaita lapsia 12. Ryhmät voivat olla myös kahden kasvattajan ryhmiä, jolloin yli

kolmivuotiaita lapsia on 14 tai alle kolmivuotiaita kahdeksan. Ryhmiä muodostettaessa lapsen tarve pienempään ryhmäkokoon on mahdollista huomioida esimerkiksi muodostamalla kahden kasvattajan ryhmiä. Tilapaikkojen täyttämättä jättäminen vaikuttaa palveluverkkoon ja haastaa lähipalveluperiaatteen toteutumista.

Alkaneen toimintakauden 2023–24 alussa Helsingin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa 763:n lapsen tukitoimena on ryhmäkoon pienentäminen. Yhden täyttämättä jäävän varhaiskasvatuspaikan vuosikustannus on noin 11 000 euroa, josta tilapaikan osuus on noin 1 900 euroa, joten vuosikustannukset olisivat yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa. Investointikustannukset 763 lapsen varhaiskasvatuspaikoiksi ovat noin 34 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Piia Nevala, Pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 34658
piia.nevala(a)hel.fi

Talousarvio varhaiskasvatuksen tilapaikkojen täyttämisestä

Tämänhetkisenä toimintatapana varhaiskasvatuksessa on täyttää kaikki päiväkodin tilapaikat. Varhaiskasvatuksessa on kuitenkin mahdollisuus myöntää lapselle tukitoimena kahdenpaikkalaisuus, jolloin lapsi siis vie kaksi hoitopaikkaa tuen tarpeensa vuoksi.

Kun tukitoimia on myönnetty kahdenpaikkalaisuutena, tilapaikat eivät tule täyteen. Siitä johtuen tällä hetkellä päiväkoteihin muodostetaan lisäryhmiä, jotta tilapaikat täyttyvät.

Tämä tuottaa suuria haasteita niin työntekijöille ja esihenkilöille. Ryhmiä joudutaan muodostamaan myös sellaisiin tiloihin mitkä eivät pedagogisesti tue varhaiskasvatuksen toimintaa. Olosuhteet eivät tue työntekijöiden työoloja ja paineet paikkojen täyttämisestä, asiakasohjauksesta ja työntekijöiden hyvinvoinnista huolehtimisesta tuovat paineita johtajille.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kahdenpaikkalaisuus huomioidaan myös tilapaikkamitoituksessa ja varataan budjettiin tätä varten riittävät varat.

Helsingissä 15.03.2023

Malin Petra

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Arhinmäki Paavo

Nevanlinna Tuomas

Kauppila Elina

Koskela Minja

Valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloite määrärahojen saamiseksi eteläisen Helsingin ulkokuntosalilaitteiden hankkimiseen

HEL 2023-004761 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Kaivopuiston alueella sijaitseville ulkoliikunta-alueille tulisi lisätä ulkokuntosalilaitteita.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoihin viitaten, että Helsingin kaupunki on laatinut lähiliikuntapaikkaohjelman, joka on hyväksytty kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kaupunkiympäristölautakunnassa alkuvuodes-ta 2023. Lähiliikuntapaikkaohjelmalla vastataan Helsingin kaupunkistrategian tavoitteisiin liikkumisen edistämiseksi.

Lähiliikuntapaikkaohjelmassa on tunnistettu katvealueita, joista yksi sijaitsee

eteläisessä Helsingissä. Katveen paikkaamiseksi Kaivopuiston alueelle tullaan toteuttamaan uusi ulkokuntosali vuonna 2024. Vuodelle 2024 liikuntapaikka- ja ulkoilualueiden rakentamishjelmassa on varattu yhteensä 580 000 euroa uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamiselle. Ulkokuntosali toteutetaan kyseisellä rahoituksella, jonka jälkeen ylläpidosta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 05.09.2023 § 440](#)

HEL 2023-004761 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteen tekijä toivoo ulkokuntoilualan varustetason parantamista eteläisessä Helsingissä.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että lähiliikuntaolosuhteiden kehittäminen kaikkialla Helsingissä on tärkeää. Helsingin kaupunki on laatinut lähiliikuntapaikkaohjelman, joka on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnassa alkuvuodesta 2023. Lähiliikuntapaikkaohjelmalla vastataan kaupunkistrategian tavoitteisiin liikkumisen edistämiseksi.

Lähiliikuntapaikkaohjelman tavoitteena on Helsingin kaupungin lähiliikunnan palvelutason linjaaminen ja ohjelmointi. Tarkoituksena on kehittää tasapuolisesti helsinkiläisiä palveleva, riittävä ja monipuolinen lähiliikuntaverkosto. Keskeisenä osana on verkoston tasapuolisuus, segregation ehkäisy ja alueellisten hyvinvointierojen lieventäminen sekä aukkopaikkojen täydentäminen investointimäärärahojen puitteissa.

Vuodelle 2023 investointirahaa lähiliikuntapaikkojen ja ulkokuntosalien peruskorjaukseen ja välineiden uusimiseen on varattu noin 3,5 miljoonaa euroa. Tämän jälkeen varaus on vuosittain noin 600 000 euroa uusien kohteiden rakentamiseen.

Lähiliikuntapaikkaohjelmassa on tunnistettu katvealueita, joista Helsingin eteläiset alueet ovat yksi painopistealue. Kaivopuiston alueelle tullaan toteuttamaan uusi lähiliikuntapaikka vuonna 2024. Liikuntapaikan toteuttamisesta ja ylläpidosta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksessa on varauduttu eteläisen suurpiirin alueella uuden lähiliikuntapaikan saamiseksi Kaivopuiston alueelle.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi
Inkeri Niskanen, maisema-arkkitehti: 310 42168
inkeri.niskanen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.09.2023 § 115](#)

HEL 2023-004761 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että lähiliikuntaolosuhteiden kehittäminen kaikkialla Helsingissä on tärkeää. Helsingin kaupunki on laatinut lähiliikuntapaikkaohjelman, joka on hyväksytty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa sekä kaupunkiympäristölautakunnassa alkuvuodesta 2023. Lähiliikuntapaikkaohjelmalla vastataan Helsingin kaupunkistrategian tavoitteisiin liikkumisen edistämiseksi.

Lähiliikuntapaikkaohjelmassa on tunnistettu katvealueita, joista yksi sijaitsee eteläisessä Helsingissä. Katveen paikkaamiseksi Kaivopuiston alueelle tullaan toteuttamaan uusi ulkokuntosali vuonna 2024. Vuodelle 2024 liikuntapaikka- ja ulkoilualueiden rakentamishjelmassa on varattu 580 000 euroa uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamiselle. Ulkokuntosali toteutetaan kyseisellä rahoituksella, jonka jälkeen ylläpidosta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Lähiliikuntapaikkojen ja ulkokuntosalien peruskorjaukseen ja välineiden uusimiseen on varattu vuosittain noin 500 000 euroa.

Lähiliikuntapaikkaohjelman tavoitteena on Helsingin kaupungin lähiliikunnan palvelutason linjaaminen ja ohjelmointi. Tarkoituksena on kehittää tasapuolisesti helsinkiläisiä palveleva, riittävä ja monipuolinen lähiliikuntaverkosto. Keskeisenä osana on verkoston tasapuolisuus, segregaaion ehkäisy ja alueellisten hyvinvointierojen lieventäminen sekä aukkopaikkojen täydentäminen investointimäärärahojen puitteissa.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Varojen saaminen eteläisen Helsingin ulkokuntosalilaitteiden hankkimiseen.

Eteläinen Helsinki vanhenee väestöltään ja kasvaa yritysalueena Bulevardilta etelään. Kaivopuiston ja Merikadun eteläpuolella liikkuu paljon kuntoilevia henkilöitä iltaisin ja viikonloppuisin kaikkina vuodenaikoina.

Alueella sijaitsee kaksi ulkoliikunta-aluetta seniorien tai työelämäpaussien matalan kynnyksen liikuntapaikkoina.

Varustetaso on niissä erittäin rajoittunut; kahdesta kolmeen laitetta. Kaivopuiston piste yleisö-wc:n vieressä koostuu esim. vain kahdesta vanhasta puisesta telineestä, joita ei ole edes huollettu.

Merikadun alue, samoin em. Kaivopuiston puuveistosleikkipiste sijaitsevat lasten leikkikentän vieressä ja toimivat hyvin myös siellä ulkoilevien vanhusten ja vanhempien käytössä. Merikadun alueella on vain vanha kulunut olkanivellaite, selkälihasteline sekä erittäin suurin ulottuvuuksin mitoitettu vatsalaitte.

Mitään em. laitteista ei voi säätää käyttäjän mukaan.

Jompi kumpi alue tarvitsee ulkokuntoilualueen, joka on laitteistoiltaan ajan tasalla ja turvallinen. Hankinnat voidaan tehdä tarvittaessa loppuvaltuustokauden aikana 2 vuodessa.

Helsingissä 05.04.2023

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite taiteen perusopetuksen määrärahatason nostamiseksi

HEL 2023-006242 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että taiteen perusopetukseen kohdennettuja avustuspäämäärärahoja nostettaisiin 15 prosentilla vuoden 2024 talousarvioon taiteen pitkäjänteisen harrastustoiminnan saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi Helsingissä.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin kaupunki myöntää vuosittain taide- ja kulttuuriavustuksia 17 000 000 euroa, josta kohdennetaan taiteen perusopetukseen toiminta-avustuksina 5 050 000 euroa ja lisäksi kehittämisavustuksina 300 000 euroa taiteen perusopetuksen matalan kynnyksen osallistumisen lisäämiseen projektiluonteisena rahoituksena. Helsingiläiset toimijat saavat lisäksi vuosittain taiteen perusopetukseen tukea valtionavustuksina yhteensä noin 10 000 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja taiteen perusopetuksen tukemiseen ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää käyttösunnitelmassaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.09.2023 § 116](#)

HEL 2023-006242 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta toteaa taiteen perusopetuksen olevan keskeisessä roolissa varmistettaessa lasten ja nuorten oikeutta kulttuurikasvatukseen ja taiteen ja kulttuurin harrastamiseen Helsingissä. Vuoden 2024 hallintokunnan talousarvioehdotuksessa ei kuitenkaan ole kohdennettu lisämäärärahoja taiteen perusopetusta tarjoavien toimijoiden avustuksiin.

Valtuutettu Asko-Seljavaaran aloitteen mukaan kaupungin tulee korottaa taiteen perusopetukselle osoittamia avustuksiaan 15 prosenttia. Ehdotus lisää toimialan määrärahojen tarvetta 757 500 euroa.

Helsingin kaupunki myöntää vuosittain taide- ja kulttuuriavustuksia 17 000 000 euroa, josta kohdennetaan taiteen perusopetukseen toiminta-avustuksina 5 050 000 euroa ja lisäksi kehittämisavustuksina 300 000 euroa taiteen perusopetuksen matalan kynnyksen osallistumisen lisäämiseen projektiluonteisena rahoituksena. Helsinkiläiset toimijat saavat vuosittain taiteen perusopetukseen tukea valtionavustuksina yhteensä noin 10 000 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yhtyy aloitteentekijöiden näkemykseen siitä, että taiteen perusopetuksen tukeminen ja kehittäminen on tärkeää, ja toteaa sen olevan olennainen osa lasten- ja nuorten harrastustoimintaa Helsingissä. Taiteen perusopetus vahvistaa osaltaan myös lasten ja nuorten elinikäistä suhdetta taiteeseen ja kulttuuriin. Taiteen ja kulttuurin monipuolisen harrastamisen mahdollistaminen edistää UNICEF:in lapsiystävällisen kunta -mallin tavoitteita osallistumisen lisäämiseksi ja segregatiokehityksen ehkäisemiseksi.

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua, kouluopetuksen ulkopuolista, pitkäjänteistä ja tasoltaan toiselle etenevää eri taiteenlajien opetusta. Taiteen perusopetus pohjautuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja vastaavaan asetukseen (813/1998) sekä opetushallituksen määrittelemiin opetussuunnitelmien perusteisiin. Oppilaitokset tekevät omat opetussuunnitelmansa eri taiteenalojen opetukseen vahvistettujen perusteiden pohjalta.

Helsingissä taiteen perusopetukseen osallistuu vuositasolla runsas 18 000 3–19-vuotiasta lasta ja nuorta, joka on noin 18 prosenttia ikäryhmästä.

Helsingissä on 48 taiteen perusopetuksen toimijaa ja he tarjoavat kaikkiaan yhdeksää taiteenaloaa lapsille ja nuorille: arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, tanssi ja teatteri-taide.

Helsingissä itä-, koillis- ja reuna-alueilla taiteen perusopetukseen osallistuvien lasten määrä ja osuus ikäluokasta ovat selkeästi alhaisempia kuin korkean osallistumisen alueilla. Korkean osallistumisen alueet sijoittuvat kantakaupunkiin sekä Länsi- ja Lounais-Helsinkiin. Taiteen perusopetukseen osallistutaan myös laajemmalla maantieteelliseltä alueelta kuin yksinomaan lähialueena. Osallistumiseen vaikuttavat tarjonnan lisäksi oppilasmaksujen kohtuullisuus, opetustarjonnan koettu taso ja huoltajien ja perheiden kulttuuriset tottumukset.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Ulla Bergström, kumppanuspäällikkö, puhelin: 09 310 22013
ulla.k.bergstrom(a)hel.fi
Nina Gran, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 37006
nina.gran(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Taiteen perusopetuksen määrärahan parantaminen

Helsingissä taiteen perusopetusta (TPO) rahoitetaan valtion ja kaupungin avustuksin sekä oppilasmaksuin. Helsingiläisistä lapsista (3-19 v) noin 18,5% osallistuu TPO opetukseen. Sitä annetaan 47 yksityisessä oppilaitoksessa eri puolilla kaupunkia. Suosituimpia taidealoja ovat musiikin eri alueet ja tanssi. Lisäksi useita uusia taiteenaloja on tullut perusopetuksen piiriin Osallistuminen vaihtelee kaupunginosittain 4-40% lapsista. Osallistuminen on matalimmillaan kaupungin reuna-alueilla, Koillis- ja Itä-Helsingissä.

TPO rahoitus on pysynyt kymmenen vuotta samana, vaikka kustannukset ovat nousseet. Helsinki saa valtiolta taiteen perusrahoitusta 10 milj. Kaupunki maksaa 5 milj. ja oppilaat loput. Oppilasmaksu on ollut jopa 1000 eur vuodessa, mikä karsii lahjakkaita mutta vähävaraisi oppilaita.

Ehdotamme taiteen perusopetuksen määrärahan 15%:n lisäämistä 2024 talousarvioon taiteen pitkäjänteisen harrastustoiminnan saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi Helsingissä.

Helsingissä 10.05.2023

Asko-Seljavaara Sirpa

Varajäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Helal Fardoos

Alanko-Kahiluoto Outi

Miettinen Nina

Ahde Hilikka

Valtuutettu Nina Miettisen ja 9 muun valtuutetun talousarvioaloite Pasilan uuden nuorisotalon suunnittelun aikaistamisesta

HEL 2023-006245 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa riittävät resurssit selvittääkseen Pasilan nuorisotalon edellytykset ja ryhtyy toimenpiteisiin nuorisotalon toteuttamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- sekä kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin viitaten, että Pasilan peruspiirissä nuorisotilojen tarve on ilmeinen. Lähivuosina nuorisotaloikäisten nuorten määrä tulee ennusteen mukaan kasvamaan vuoteen 2025 noin neljänneksellä ja kymmenessä vuodessa määrän ennustetaan lähes tuplaantuvan. Pasilan peruspiirissä asui nuorisotaloikäisiä 10–17-vuotiaita vuoden 2022 lopussa 578 ja vuonna 2032 sen ennustetaan olevan 1099. Prosentuaalisesti nuorisotaloikäisten määrän nopein kasvu tapahtuu ennusteen mukaan vuosina 2023–2025.

Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu laatii ja ylläpitää talonrakennushankkeiden 10-vuotista rakentamisohjelmaa sekä vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjaushankkeiden -ohjelmaa. Ohjelmia päivitetään toimialoilta vuosittain kerättävien tilamuutostarpeiden sekä talousarvioraamin määrittämän investointitason mukaisesti.

Talousarviokirjan liitteenä olevassa vuokra- ja osakekohteiden suunnitella olevien uudis- ja peruskorjaushankkeiden -ohjelmassa Pasilan nuorisotilan vuokraus on suunniteltu alkavan vuonna 2027.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro F102012566

[Kaupunkiympäristölautakunta 12.09.2023 § 459](#)

HEL 2023-006245 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että Pasilan alueelle saataisiin uusi nuorisotalo. Tätä varten aloitteessa esitetään, että kaupunki varaisi riittävät resurssit selvittämään nuorisotalon edellytykset ja ryhtyisi toimenpiteisiin sen toteuttamiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialalla, rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuudessa tilat - palvelu laatii, ylläpitää ja päivittää talonrakennushankkeiden 10 vuodelle laadittua rakentamishjelmaa sekä vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevien uudis- ja peruskorjaushankkeet -ohjelmaa. Tiedot tilatarpeista saadaan toimialoilta vuosittain.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on vuosittain ilmoittanut omat tilatarpeensa sekä mahdolliset tarpeensa luopua tiloista. Uutta nuorisotaloa Pasilan alueelle ei ole kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimesta, edellä kuvatussa yhteydessä, esitetty, eikä ole tuotu esiin erillisenä esityksenäkään.

Ilman kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tuomaa esitystä, ei kaupunkiympäristön toimiala voi käynnistää tilatarpeen käsittelyä.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Arja Hyppänen, asiakaspäällikkö: 310 32464
arja.hyppanen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.09.2023 § 129](#)

HEL 2023-006245 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa, että kaupunki varaa riittävät resurssit selvittääkseen Pasilan nuorisotalon edellytykset ja ryhtyy toimenpiteisiin uuden nuorisotalon toteuttamiseksi.

Hanke on huomioitu talousarvioissa vuokratilahankkeena vuodesta 2027 alkaen. Tila ei ole vielä kuitenkaan tiedossa.

Pasilan peruspiirissä (Itä-, Keski-, Länsi- ja Pohjois-Pasila) nuorisotilojen tarve on ilmeinen. Lähivuosina nuorisotaloikäisten nuorten määrä tulee kasvamaan vuoteen 2025 noin neljänneksellä ja kymmenessä vuodessa määrän ennustetaan lähes tuplaantuvan. Pasilan peruspiirissä asui nuorisotaloikäisiä 10–17-vuotiaita vuoden 2022 lopussa 578 ja vuonna 2032 sen ennustetaan olevan 1099. Määrällisesti eniten kasvavat Pohjois-Pasila sekä Länsi-Pasila. Suhteellisesti eniten taas Pohjois-Pasila ja Keski-Pasila. Prosentuaalisesti nuorisotaloikäisten määrän nopein kasvu tapahtuu vuosina 2023–2025. (Helsingin seudun aluesarjat -tilastokanta ja Tilastokeskus)

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on todennut 25.4.2023 lausunnossaan kaupunginhallitukselle valtuutettu Nina Miettisen toivomusponnesta koskien nuorisotilojen rakennushankkeiden kiirehtimisen selvittämisestä seuraavaa. ”Myös Pasilan alueen uusi toinen nuorisotalo voidaan parhaassa tapauksessa toteuttaa vuokratilahankkeena muista kaupungin toimijoista riippumattomalla aikataululla vastaamaan nopeasti kasvavan alueen kysyntään.”

Maksuton nuorille suunnattu toiminta Pasilan peruspiirissä tällä hetkellä

Länsi-Pasilassa toimii nuorisopalveluiden nuorisotalo (Pasilanraitio 6). Nuorisotalo on auki 5–6 päivää viikossa klo 14:00-20:45. Lisäksi noin kerran kuukaudessa nuorisotalo on auki viikonloppuna nuorten suunnitteleman ohjelman mukaisesti. Nuorten käyntikertoja nuorisotalolla on noin 12 000/vuosi (korona-aikana käyntikertoja oli keskimäärin noin 6000/vuosi). Nuorisotalossa nuori voi osallistua monenlaiseen toimintaan, tavata muita nuoria ja keskustella ohjaajien kanssa.

Kauppakeskus Tripla on nuorten suosima ajanviettopaikka. Triplaan jalkautuu useita keskenään verkostoituneita nuorten parissa toimivia tahoja, kuten Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden Pasilan nuorisotyöyksikkö, jalkautuva nuorisotyö ja Romanityö, Töölön seurakunta sekä Aseman Lapset ry. Eri toimijat tapaavat säännöllisesti kauppakeskuksen järjestyksenvalvontaa ja omistajatahon edustajia nuorten asioissa. Kauppakeskus Triplassa toimii myös Töölön seurakunnan Nuorten Fokus, joka tarjoaa nuorille perjantai-iltaisin avoimen tilan ja toimintaa.

Itä-Pasilassa toimii kaupungin tukemana Loisto Settlementin asukastalo (Asemapäällikönkatu 12), jossa nuorilla on mahdollista saada tukea ja osallistua monenlaiseen toimintaan. Pääpaino toiminnassa on tyttö- ja poikaryhmillä, joissa huomioidaan kulttuuri- ja sukupuolisensitiivinen työote.

Pasilan nuorisotyöyksiköllä on suunnitteilla toimintaa nuorille Pohjois-Pasilassa Rullakkotorilla sijaitsevan asukastaloon. Tilan vuokrasta ei ole vielä kuitenkaan neuvoteltu. Pasilan nuorisotyöyksikkö tulee laajentamaan toimintaansa Pohjois-Pasilaan saatuaan 2–3 nuoriso-ohjaajan lisäresurssin ja tilan vuokrat. Lisäresurssilla on mahdollista Rullakkotorin asukastalolle suunnatun toiminnan lisäksi jalkautua laajemmin Pasilan alueelle kohtaamaan nuoria.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Pirjo Huuhtiainen, toiminnanjohtaja, puhelin: 09 310 64876
pirjo.huuhtiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Pasilan uuden nuorisotalon suunnittelun aikaistaminen

Nuorisotalot tarjoavat nuorille turvallisia ei-kaupallisia hengailupaikkoja. Nuorisopalveluiden teettämän kyselyn mukaan nuoret kokevat, ettei heillä ole turvallisia hengailupaikkoja etenkaan sisätiloissa. Nuorten toiveissa olisi enemmän paikkoja, joissa voisi vapaasti olla ja esimerkiksi laittaa yhdessä välipalaa.

Nuorten määrän ennustetaan kasvavan Helsingissä ainakin 2030-luvun puoliväliin saakka. Pasilan alue kasvaa ennusteen mukaan 10-17 -vuotiaiden nuorten ikäryhmissä jo seuraavan kahden vuoden aikana yli 700 nuorella, joka on yksi suurimmista alueellisista kasvuista Helsingissä.

Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialalla on arvioitu, että Pasilan alueen uusi toinen nuorisotalo voidaan toteuttaa vuokratilahankkeena muista kaupungin toimijoista riippumattomalla aikataululla vastaamaan nopeasti kasvavan alueen kysyntään. Jotta toteutus olisi mahdollista, täytyy talousarviosta varata riittävät resurssit hanketta varten. Tässä yhteydessä on huomioitava myös suunnitteluun vaadittavat henkilöresurssit ja palvelutuotannon vaatimien henkilöresurssien oikea-aikainen järjestäminen.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki varaa riittävät resurssit selvittääkseen Pasilan nuorisotalon edellytykset ja ryhtyy toimenpiteisiin nuorisotalon toteuttamiseksi.

Helsingissä 10.05.2023

Miettinen Nina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Huff Shawn

Nuorteva Johanna

Pasanen Amanda

Alanko-Kahiluoto Outi

Harjanne Atte

Hiltunen Titta

Holopainen Mari

Sauri Pekka

Kivekäs Otso

Valtuutettu Nina Miettisen ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloite nuoriso-ohjaajien määrän kasvattamiseksi

HEL 2023-006248 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että nuoriso-ohjaajien määrää lisätään enemmän kuin suhteessa nuorten määrän kasvuun ja tähän varataan riittävät resurssit talousarviota laadittaessa.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että kaupunkistrategian mukaisesti nuorisotyön resursseissa huomioidaan nuorten määrän kasvu ja ohjaajien määrää on kasvatettu vuosittain 4–6 nuoriso-ohjaajalla.

Vuoden 2024 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja nuoriso-ohjaajien määrän kasvattamiseen ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää käyttösunnitelmassaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.09.2023 § 130](#)

HEL 2023-006248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään nuoriso-ohjaajien määrän lisäämistä enemmän kuin suhteessa nuorten määrän kasvuun. Esitystä perustellaan huolella siitä, ettei nuorten hyvinvointi ole palautunut pandemiaan

edeltäneelle tasolle ja tämä näkyy esimerkiksi väkivaltarikollisuuden kasvuna ja kärjistyneinä mielenterveyden haasteina. Aloitteessa esitetään lisää resursseja ennaltaehkäisevään työhön, erityisesti yläkoulujen kanssa yhteistyössä tehtävään nuorisotyöhön sekä monikieliseen jalkautuvaan työhön.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti nuorisotyön resursseissa huomioidaan nuorten määrän kasvu. Lautakunta jakaa huolen nuorten hyvinvoinnin kehityksestä ja toteaa, että korjaavien palveluiden rinnalla tarvitaan vahvaa ennaltaehkäisevää nuorisotyötä ja -toimintaa. Talousarvio mahdollistaa nuoriso-ohjaajien määrän kasvun strategiassa linjatusti, mutta nuorten määrän kasvua ylittävää ohjaajien määrän kasvattamista talousarvioon ei ole voitu sisällyttää.

Viime vuosina Helsingin teini-ikäisten määrän kasvu on ollut nopeaa. 10–18-vuotiaiden helsinkiläisten määrä oli vuonna 2018: 49 552 ja vuonna 2022: 55 445. Kasvun ennustetaan jatkuvan ja perustasoisen kasvuennusteen mukaan vuonna 2027 ikäluokkaan kuuluu noin 59 500 nuorta. Tässä Helsinki ja muu pääkaupunkiseutu erottuvat muusta maasta: nuorten määrä ei koko maassa ole kasvussa. Erityisesti suurempien kaupunkien ulkopuolella lasten ja nuorten määrä on kääntynyt laskuun.

Nuorten osallistuminen nuorisotyöhön ja harrastuksiin on palautunut koronaa edeltävälle tasolle korona-ajan vaikutuksen näyttävät yhä näkyvän osan nuorten hyvinvoinnissa ja nuorten hyvinvointi polarisoituu edelleen.

Nuoriso-ohjaajien määrä Helsingissä pysyi edellisellä valtuustokaudella hyvin vakaana, vaikka kaupunki kasvoi. Nykyiseen kaupunkistrategiaan kirjattu linjaus, jonka mukaan väestönkasvun osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuoriso- ja palveluiden väestönkasvua kuvaavana parametrina käytetään ikäryhmäkohtaista kasvua erona siihen, että muutoin tarkastellaan väestön kokonaisuutena on auttanut siinä, että nuorisotyön ja nuoriso-ohjaajien määrä heijastaa paremmin nuorten määrän kasvua. Tämän linjauksen seurauksena vuosittain ohjaajien määrää on voitu kasvattaa niin, että vakinaisten ohjaajatehtävien määrä on kasvanut vuosittain neljästä kuuteen nuoriso-ohjaajaa.

Nuorisotyön laadun ja uusien sisältöjen kehittämisessä kaupungin määräraikaisella sekä ulkopuolisella rahoituksella on merkittävä vaikutus. Koko maassa pandemian jälkimainingeissa koko maassa vahvaan kasvuun lähteneen koulu- ja oppilaitosnuorisotyön Helsingin toteutus perustuu tällä hetkellä ulkoiseen rahoitukseen sekä

koronapalautumisen määrärahoihin. Koulunuorisotyön kasvun lisäksi nuorisotyön odotetaan myös pystyvän myös osaltaan vastaamaan siihen, että nuorten väkivaltaisen käytöksen kasvu saataisiin taittumaan ja kääntymään laskuun. Myös tämä vaade haastaa nuorisotyön toimintamalleja: kohdennetumpi työtapa vaatii entistä enemmän resursseja.

Ennaltaestävän ja nuorten hyvinvointia tukevan nuorisotyön resurssit ovat kehittyneet viime vuosina vahvasti naapurikunnissa. Espoo ja Vantaa ovat lisänneet ohjaajien määrää. Helsinki on perinteisesti pannonnut vahvasti nuorisotyöhön ja viime vuosina naapurikaupungit ovat nostaneet vahvistaneet nuorisotyötään pääkaupunkia nopeammin. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä sitä, että Helsinki jatkossakin pystyy toimimaan nuorisotyön suunnannäyttäjänä sekä kantamaan vastuunsa lapsi- ja nuoriystävällisenä kaupunkina.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Merja Hovi, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 89054
merja.hovi(a)hel.fi

Nuoriso-ohjaajien määrän kasvattaminen

Nuorten hyvinvointi ei ole palautunut koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Monilla nuorilla on edelleen voimavarat vähissä ja he tarvitsisivat enemmän tukea arkeensa. Pienen joukon kohdalla pahoinvointi purkautuu esimerkiksi väkivaltarikollisuuden tai kärjistyneiden mielenterveyden haasteiden muodossa. Pahoinvoinnin hoitamiseen on monia keinoja, mutta tärkeää olisi myös ennaltaehkäistä sen syntyä. Helsingissä nuorille voidaan tarjota enemmän mielekästä tekemistä ja turvallisia aikuisia kasvattamalla nuoriso-ohjaajien määrää. Nuoriso-ohjaajat toimivat sekä nuorisotaloilla että jalkautuvat sinne, missä nuoret liikkuvat.

Jalkautuvassa nuorisotyössä resursseja tulisi kasvattaa siten, että ohjaajat voivat toimia usealla eri kielellä ja silti saada tukea toisistaan. Samoin nuoriso-ohjaajien resurssien määrän kasvattaminen erityisesti yläkoulujen läheisyydessä olisi tärkeää, jotta yhteistyö nuorisotalojen ja koulujen välillä vahvistuisi. Jokaiselle yläkoululle tulisi voida nimetä oma nuorisotalo ja siellä oma yhteyshenkilö.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että nuoriso-ohjaajien määrää lisätään enemmän kuin suhteessa nuorten määrän kasvuun ja tähän varataan riittävät resurssit talousarviota laadittaessa.

Helsingissä 10.05.2023

Miettinen Nina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Huff Shawn

Nuorteva Johanna

Pasanen Amanda

Kivekäs Otso

Lindgren Minna

Holopainen Mari

Alanko-Kahiluoto Outi

Valtuutettu Nina Miettisen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite koulunuorisotyön resurssin kasvattamisesta

HEL 2023-006252 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että nuorisotyön resurssit vähintään kaksinkertaistetaan vuoden 2024 talousarviota laadittaessa, jotta kouluissa tehtävä nuorisotyö voi jatkua ja sitä voidaan laajentaa niin alueellisesti kuin eri asteiden oppilaitoksiin.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoihin viitaten, että kouluissa toteutetaan koulunuorisotyötä ja kouluvalmentajatoimintaa. Kouluvalmentajat toimivat ensisijaisesti koulupäivän aikana, kun taas koulunuorisotekijöiden työ painottuu hieman enemmän koulupäivän loppuun ja vapaa-ajalle.

Koulunuorisotyötä kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Toiminta on käynnistynyt vuonna 2021 kahdella peruskoululla ja laajentunut vuoteen 2023 mennessä kattamaan seitsemän peruskoulua, kymmenen lukiota ja neljä ammatillisen oppilaitoksen toimipistettä. Toiminnan tarkoituksena on tuoda nuorisotyö osaksi koulujen ja oppilaitosten arkea ja tavoittaa nuoret entistä kattavammin. Toimintaa rahoitetaan tällä hetkellä viidellä eri määräaikaisella rahoituksella. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön määräaikaisessa projektiyksikössä työskentelee projektipäällikkö, kaksi projektisuunnittelijaa sekä 18 ohjaajaa. Projektiyksikön työntekijöillä on eri mittaisia työsopimuksia, joista ensimmäisen on määrä päättyä vuoden 2023 lopulla, valtaosa kesäkuussa 2024 ja muutama vuoden 2024 lopussa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttaa kouluvalmentajatoimintaa ja sitä on kehitetty rehtoreiden toiveesta saada koulun arkeen lisää ammatillaisia tukemaan oppilaiden koulunkäyntiä ja koulutyöhön kiinnittymistä sekä vahvistamaan oppilaiden osallisuutta ja läsnäoloa yhdessä opettajien ja muun henkilöstön kanssa. Kouluvalmentajatoimintaa on tehty vuodesta 2019 lähtien. Kouluvalmentajatyötä on kehitetty kansallisesti OKM:n rahoituksella vuosina 2021–2023 ja vuonna 2023 toiminta on vakinaistettu. Nyt helsinkiläisissä peruskouluissa toimii yhteensä 25 vakinaista kouluvalmentajaa suomenkielisissä kouluissa ja kolme kouluvalmentajaa ruotsinkielisissä kouluissa. Kouluvalmentajat tekevät monialaista yhteistyötä Helsingissä muiden toimijoiden, kuten nuorisopalveluiden, seurakunnan, poliisin, sosiaalipalveluiden kanssa. Kouluvalmentajien ja koulunuorisotyöntekijöiden yhteistyötä jatketaan ja kehitetään lukuvuonna 2023–2024.

Vuoden 2024 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja koulunuorisotyön resurssien kasvattamiseen ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää käyttösuunnitelmassaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 207](#)

HEL 2023-006252 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginvaltuustolle Nina Miettiselle talousarvioaloitteesta kouluissa tehtävän nuorisotyön resurssien kasvattamisesta:

Talousarvioaloitteessa esitetään kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön resurssin kaksinkertaistamista ja laajentamista uusille alueille. Esitystä perustellaan sillä, että kouluissa ja oppilaitoksissa tapahtuva nuorisotyö kohdistuu suoraan sinne, missä nuoret jo valmiiksi ovat.

Helsingiläisissä kouluissa ja oppilaitoksissa toimii tällä hetkellä sekä koulunuorisotyöntekijöitä että kouluvalmentajia edistämässä lasten ja nuorten hyvinvointia. Kouluvalmentajat toimivat ensisijaisesti koulupäivän aikana, kun taas koulunuorisotekijöiden työ painottuu hieman enemmän koulupäivän loppuun ja vapaa-ajalle. Koulunuorisotyö painottuu yläkouluikäisiin ja toiselle asteelle, kouluvalmentajien työ kohdistuu kaikkiin peruskoulun oppilaisiin. Koulunuorisotyöntekijät voivat itsenäisesti tuottaa toimintaa ja tapahtumia kouluajan ulkopuolelle, kun taas kouluvalmentajat toimivat vain koulupäivän aikana ja yhteistyössä koulun muiden ammattilaisten kanssa.

Koulunuorisotyötä kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Toiminta on käynnistynyt vuonna 2021 kahdella peruskoululla ja laajentunut vuoteen 2023 mennessä kattamaan seitsemän peruskoulua, kymmenen lukiota ja neljä ammatillisen oppilaitoksen toimipistettä. Toimintaa rahoitetaan tällä hetkellä viidellä eri määräaikaisella rahoituksella. Toiminnan tarkoituksena on tuoda nuorisotyö ja nuorisotyön osaaminen osaksi koulujen ja oppilaitosten arkea ja tavoittaa nuoret entistä kattavammin.

Kouluvalmentajatoimintaa on kehitetty rehtoreiden toiveesta saada koulun arkeen lisää ammatillaisia tukemaan oppilaiden koulunkäyntiä ja koulutyöhön kiinnittymistä sekä vahvistamaan oppilaiden osallisuutta ja läsnäoloa yhdessä opettajien ja muun henkilöstön kanssa. Tätä työtä on tehty vuodesta 2019 lähtien. Kouluvalmentajatyötä on kehitetty kansallisesti OKM:n rahoituksella vuosina 2021-2023 osana sitouttava koulu yhteistyö -hanketta (SKY). Vuonna 2023 toiminta on vakinaistettu ja nyt helsinkiläisissä peruskouluissa toimii yhteensä 25 vakinaista kouluvalmentajaa suomenkielisissä kouluissa ja 3 kouluvalmentajaa ruotsinkielisissä kouluissa.

Kouluvalmentajat tekevät monialaista yhteistyötä Helsingissä muiden toimijoiden, kuten nuorisopalveluiden, seurakunnan, poliisin, sosiaalipalveluiden kanssa. Kouluvalmentajien ja koulunuorisotyöntekijöiden yhteistyötä jatketaan ja kehitetään lukuvuonna 2023-2024.

Koulujen ja oppilaitosten näkökulmasta nuorisotyöntekijöitä tarvitaan, varsinkin koulujen iltapäivään ja vapaa-ajan ohjaukseen. Erityisesti tarvetta on tarveperustaista rahoitusta saavilla alueilla ja/tai alueilla, joissa nuorilla ei ole vapaa-ajan harrastuksia. Nuorisotyö on tehokas keino ennaltaehkäistä ja puuttua negatiivisiin ryhmäilmiöihin alueellisesti. Peruskouluissa on huomattu erityisesti alle 12-vuotiaiden tarve ohjattuun toimintaan iltapäiväisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Osallistuvan budjetoinnin aineistossa ja Suomen harrastamisen mallin kyselyissä nousee vahvasti toive iltapäivätoiminnalle turvallisessa tilassa ja turvallisen aikuisen ohjaamana. Koulunuorisotyötä toteutetaan tällä hetkellä peruskoulujen osalta vain itäisessä Helsingissä, jossa merkittävän lisäresursin mahdollisti asukkailta OmaStadi-prosessissa noussut Idän olohuoneet -idea, jota pilotoidaan syksyllä 2023.

Toisen asteen oppilaitoksissa koulunuorisotyöntekijät kohtaavat opiskelijoita ja järjestävät esimerkiksi pienryhmä- tai harrastustoimintaa. Toisen asteen opiskelijoista erityisesti tutkintoon valmentavassa koulutuksessa opiskelevat hyötyisivät laajemmin nuorisotyöstä ja tarvitsevat tukea opiskeluyhteisöön kiinnittymisessä. Maahanmuuttajataustaiset opiskelijat hyötyisivät nuorisotyön matalan kynnyksen työotteesta, joka auttaa kiinnittymään opiskeluyhteisöön. Heille on myös tärkeää

koulupäivän ja vapaa-ajan siltaaminen turvallisessa ja vanhempien hyväksymässä kouluympäristössä. Lisäksi toisella asteella nuorisotyö oppilaitoksissa on kiinnitetty yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteisiin ja työhön.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Piia Pelimanni, projektipäällikkö, puhelin: 310 33241
piia.pelimanni(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.09.2023 § 128](#)

HEL 2023-006252 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön resurssin kaksinkertaistamista ja laajentamista uusille alueille. Esitystä perustellaan sillä, että kouluissa ja oppilaitoksissa tapahtuva nuorisotyö kohdistuu suoraan sinne, missä nuoret jo valmiiksi ovat. Nuorisotyön nähdään olevan ennaltaehkäisevää ja täydentävää koulujen ja oppilaitosten hyvinvointi- ja kasvatustyötä sekä lisäävän nuoriin kohdistuvaa kiireetöntä kohtaamista ja heidän asioihinsa paneutumista. Tälle työlle nähdään olevan tarvetta kaupunginlaajuisesti eri asteiden oppilaitoksissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, ettei nykyisessä talousarviossa ole varauduttu koulu- ja oppilaitosnuorisotyön resurssien laajentamiseen. Ennen työn kaksinkertaistamista tulisi pystyä varmistamaan toiminnan jatkuvuus. Jo koulunuorisotyön jatkuvuuden varmistaminen vaatisi lisäpanostuksia nykyiseen talousarvioehdotukseen verrattuna.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö aloitettiin Helsingissä koronasta palautumisen valtionavustuksella kahdella peruskoululla kahden nuoriso-ohjaajan sekä projektipäällikön voimin kevätlukukaudella 2021. Tällä hetkellä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön määräaikaisessa projektiyksikössä työskentelee projektipäällikkö, kaksi projektisuunnittelijaa sekä 18 ohjaajaa seitsemässä kaupungin peruskoulussa, kymmenessä lukiossa ja

neljässä Stadin AO:n toimipisteessä. Toisen projektisuunnittelijan tehtävänä on ollut koostaa käsikirja ryhmäyttävän toiminnan mallista ja hänen työnsä valmistuu vuoden 2023 lopussa. Projektiyksikön eri mittaiset rahoitukset koostuvat juuri nyt useasta eri lähteestä: rahoitusta saadaan koronapalautumisrahoista kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialoilta, kaupungin osallistuvan budjetoinnin kautta sekä AVI:lta. Projektiyksikön työntekijöillä on eri mittaisia työsovimuksia johtuen toiminnan määräaikaisesta rahoituksesta: ensimmäinen on katkolla vuoden 2023 lopulla, valtaosa kesäkuussa 2024 ja muutamalla vuoden 2024 lopussa.

Toiminnan tarkoituksena on tuoda nuorisotyö ja nuorisotyön osaaminen osaksi koulujen ja oppilaitosten arkea ja tavoittaa nuoret entistä kattavammin. Peruseriaatteita ovat kiireetön ja kunnioittava kohtaaminen, toiminnallisuus, nuorilähtöisyys sekä tietoperustaisuus ja tarvelähtöisyys. Nuorisotyö edistää koulun ja oppilaiden yhteisöllisyyttä työskentelemällä nuorten kanssa sekä koulupäivien aikana että niiden jälkeisinä hetkinä. Nuoriso-ohjaajat järjestävät avointa toimintaa, johon nuoret saavat osallistua vapaaehtoisesti. Ohjaajat toimivat myös koulun olemassa olevien rakenteiden sisällä esimerkiksi luokkien tai muiden pienryhmien kanssa. Yksilöllinen tuki, turvallisuuden tunteen lisääminen, yksinäisyyden ehkäiseminen sekä toiminta-, vaikutus- ja kohtaamismahdollisuuksien lisääminen ovat avainsanoja koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tavoitteissa. Nuoriso-ohjaaja on helposti lähestyttävä läsnä oleva aikuinen, jolla on aina aikaa nuorelle. Työ kytkeytyy vahvasti myös nuorten vapaa-aikaan ja ohjaajat tekevät moniammatillista yhteistyötä nuorten hyväksi koulun ammattilaisten lisäksi myös alueiden eri toimijoiden kanssa. Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää ja hyvää lisäävää.

Koulunuorisotyötä toteutetaan tällä hetkellä peruskoulujen osalta vain itäisessä Helsingissä, jossa merkittävän lisäresurssin mahdollisesti asukkailta OmaStadi-prosessissa noussut Idän olohuoneet -idea, jota pilotoidaan syksyllä 2023. Kysyntää ja tarvetta peruskouluissa tehtävälle nuorisotyölle olisi myös muualla Helsingissä. Toisella asteella nuorisotyötä tehdään nyt lähes kaikissa kaupungin lukioissa, osin varsin niukalla resurssilla, ja lukioissa on todettu selkeä tarve tämän tyyppiselle, yhteisöllisyyttä lisäävälle, kiirettä ja paineita lievittävälle toiminnalle. Stadin AO:lla nuorisotyö on läsnä vain muutamassa toimipisteessä eikä esimerkiksi tulevaa jättikampusta ole pystytty suunnitelmassa vielä huomioimaan. Tutkintoon valmentavassa opetuksessa opiskelevia nuoria ei tällä hetkellä tavoiteta kuin satunnaisesti.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä kehitetään tällä hetkellä laajasti koko valtakunnan tasolla ja monessa kaupungissa koulu- ja oppilaitosnuorisotyö on jo vakiintunutta toimintaa. Toiminnalle on mm. luotu

arviointikriteerit, ja Helsingin nuorisopalvelut on ollut mukana tässä valmistelussa. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen ja mallintaminen Helsingissä on kesken ja sitä tulee vaiheittain jatkaa. Käynnistyneen lukuvuoden aikana tullaan keräämään lisäkokemusta ja ymmärrystä nuorisotyön tarpeesta ja toimintamuodoista eri koulutusasteilla sekä rajapinnoista ja yhteistyön mahdollisuuksista muiden ammattikuntien kanssa. Esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hiljattain vakinaistettujen kouluvalmentajien kanssa tullaan työskentelemään osin samoissa kouluissa, jolloin päästään toisaalta yhdessä edistämään yhteneväisiä, nuorten hyvinvointia edistäviä tavoitteita, toisaalta hahmottelemaan työnkuvien erityispiirteitä. Nuorisotyötä toteutetaan kouluilla nuorisolain ja kaupungin hallintosäännön mukaisesti ja nuorisotyö on kouluilla uutta toimialaa edustava taho. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kaupunkitasoisesta tavoitetilasta, rakenteesta ja toimintamalleista sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kerättyjen kokemusten ja yhteisen työskentelyn perusteella.

Talousarvioaloitteessa esitetään koulunuorisotyön resurssin kaksinkertaistamista ja laajentamista uusille alueille. Tämä mahdollistaisi nykyisen, osittain niukan resurssoinnin paikkaamisen sekä toiminnan pilotoinnin ja kehittämisen laajentumisen ja uusien alueiden ja nuorten tavoittamisen. Tällä hetkellä toiminnan jatkuminen ei erilaisista määräaikaisista ja epävarmoista rahoituksista johtuen ole varmaa.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön nykyinen taso (noin 20 työntekijää) on ollut mahdollista saavuttaa hyödyntämällä kaupungin vuosittaisen talousarvion ulkopuolista rahoitusta. Tämä rahoitus pääosin koronapalautumisen rahoitusta sekä kaupungilta että valtiolta.

Kulttuurin ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä voitaisiin porrastetusti laajentaa toimintaa uusille alueille ja uusiin kouluihin ja oppilaitoksiin lukuvuoden 2024-2025 alusta alkaen. Tämä laajennus ei ole kuitenkaan mahdollista nykyisen talousarvion puitteissa. Koulunuorisotyötä tulee kehittää yhdessä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa ja myös työn rahoitusta tulee jatkossa tarkastella toimialojen yhteisenä kysymyksenä. Jotta koulunuorisotyötä voidaan jatkossakin toteuttaa laadukkaasti ja toimintaa kehittäen työhön tarvitaan esihenkilö- että suunnittelijaresursseja.

Nuorisopalvelujen muusta toiminnasta ei ole tarkoituksenmukaista siirtää resursseja koulunuorisotyöhön, sillä ammattitaitoisia nuorisotyöntekijöitä tarvitaan vähintään nykyinen määrä kohtaamaan nuoria nuorisotaloilla, ohjaamaan pienryhmiä ja toteuttamaan muita nuorisotyön toimintamuotoja alueellisessa, puhtaasti vapaa-aikaan sijoittuvassa nuorisotyössä. Koulunuorisotyö pystyy kuitenkin linkittymään sekä kouluun että vapaa-aikaan ja harrastuksiin.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Lauri Hiltunen, projektipäällikkö, puhelin: 040 646 2499
lauri.hiltunen(a)hel.fi

Joni Oksanen, projektisuunnittelija, puhelin: 040 682 1350
joni.oksanen(a)hel.fi

Kouluissa tehtävän nuorisotyön resurssien kasvattaminen

Kouluissa ja oppilaitoksissa tapahtuva nuorisotyö kohdistuu suoraan sinne, missä nuoret jo valmiiksi ovat. Se helpottaa esimerkiksi opettajien arkea, kun kouluilla on muitakin turvallisia aikuisia kohtaa-
massa lapsia ja nuoria. Nuorisotyö tuo kouluille aikuisia, jotka voivat keskittyä nuoria askarruttaviin ar-
jen asioihin ja tukea hyvinvointi- ja kasvatustyössä. Työ on ennaltaehkäisevää ja esimerkiksi kiusaa-
minen voidaan tunnistaa ja siihen voidaan puuttua nopeammin.

Kouluissa ja oppilaitoksissa tapahtuvaa nuorisotyötä tehdään tällä hetkellä 21 työntekijän voimin seit-
semässä peruskoulussa, kymmenessä lukiossa ja neljässä ammatillisen oppilaitoksen toimipisteessä.
Työtä tehdään erityisesti idän kouluissa ja oppilaitoksissa, mutta myös muualla kaupungissa työlle oli-
si tarvetta. Toisen asteen oppilaitoksissa toimivilla ohjaajilla on tällä hetkellä määräaikaiset työsopi-
mukset vuoden 2023 loppuun asti ja peruskouluissa kesään 2024 asti.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kouluissa tehtävän nuoriso-
työn resurssit vähintään kaksinkertaistetaan vuoden 2024 talousarviota laadittaessa, jotta kouluissa
tehtävä nuorisotyö voi jatkua ja sitä voidaan laajentaa niin alueellisesti kuin eri asteiden oppilaitoksiin.

Helsingissä 10.05.2023

Miettinen Nina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Huff Shawn

Nuorteva Johanna

Pasanen Amanda

Ahde Hilikka

Hiltunen Titta

Holopainen Mari

Alanko-Kahiluoto Outi

Kivekäs Otso

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran talousarvioaloite määrärahan varaamiseksi lumensulatuslaitteiden hankintaa varten.

HEL 2023-006259 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa määrärahan lumensulatuslaitteiden hankintaa varten.

Kaupunginhallitus on saanut asiasta kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää lumen mereen kippaamisen lopettamista ja sen korvaavien ratkaisujen mahdollistamista. Lumen mereen kippaamisen lopettamiseksi ja sen korvaavien ratkaisujen tueksi on laadittu selvityksiä sekä toteutettu kokeiluja yhteistyössä Rakentamispalveluliikelaitos Staran ja innovaatiokumppaniyritysten kanssa.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 9.10.2023 lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuuden vuosille 2023–2033 ohjeellisena noudatettavaksi ja kehottanut kaupunkiympäristön toimialaa ryhtymään hankekokonaisuuden toteuttamiseen. Kaupunginhallitus on samalla edellyttänyt kaupunkiympäristön toimialan ottamaan hankekokonaisuuden toteuttaminen huomioon vuosittain toimintasuunnitelman ja talousarvioehdotuksen valmistelussa.

Lumenhallinnan kehittämisen yhtenä kokonaisuutena on lumensulatuspaikkojen toteuttaminen. Lumen sulatus- ja puhdistuslaitteet on käytössä todettu toimiviksi ja niitä tullaan tarvitsemaan Helsingissä vähintään 21 kappaletta, jotta tarvittava kapasiteetti saavutetaan. Laitteiden teknologiaa tarvitsee kuitenkin vielä edelleen kehittää kapasiteetin nostamiseksi sekä puhdistustason ja toimintavarmuuden parantamiseksi.

Lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuutta edistetään kulloinkin käytössä olevien talousarvion investointimäärärahojen mahdollistamissa puitteissa. Lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuus on huomioitu vuoden 2024 talousarviossa talousarviokohdassa 8 03 01 03 Muut investoinnit. Hankekokonaisuuden toteuttamiseksi on varattu vuodelle 2024 yhteensä 3 miljoonan euron ja vuosille 2025–2033 vuosittainen 10 miljoonan euron määrärahavaraus.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari

Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 05.09.2023 § 446](#)

HEL 2023-006259 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala edistää lumen mereen kippaamisen lopettamista ja sen korvaavien ratkaisujen mahdollistamista. Asian edistämiseksi tarvitaan monivuotista rahoitusta, seuraavien kolmen vuoden osalta arvioitu rahoitustarve on yhteensä noin 18,0 miljoonaa euroa. Vuodelle 2024 arviolta 3.000.000 euroa, vuodelle 2025 arviolta 5.000.000 euroa, vuodelle 2026 arviolta 10.000.000 euroa. Lisäksi vuosille 2027 – 2033 tarvitaan noin 10,0 miljoonaa euroa vuosittain.

Rahoitusta tarvitaan vuonna 2024 laitteiden jatkokehittämistarpeen mukaisesti kokeiluihin, hankkeiden suunnitteluun ja hankintojen valmisteluun. Vuonna 2025 rahoitusta tarvitaan ensimmäisten kohteiden hankesuunnitteluun ja toteutukseen. Vuonna 2026 rahoitusta tarvitaan seuraavaksi tulevien kohteiden hankesuunnitteluun ja toteutukseen.

Lumen mereen kippaamisen lopettamiseksi ja sen korvaavien ratkaisujen tueksi on laadittu selvityksiä sekä toteutettu kokeiluja yhteistyössä Rakentamispalveluliikelaitos Staran ja innovaatiokumppaniyritysten kanssa. Lumenhallinnan vaihtoehtojen tarkastelu on huomioitu myös talven 2021-2022 jälkeen laaditussa Talvihoidon laadun parantamisen toimenpideohjelmassa (liite 3), jossa on huomioitu lumen sulatus- ja puhdistuslaitteiden hankinnan tarve. Talousarvioesityksessä ei ole voitu esittää käyttötalouden määrärahoja talvikunnossapidon laadun parantamiseksi.

Lumen sulatus- ja puhdistuslaitteet on koekäytössä todettu toimivaksi ja niitä tullaan tarvitsemaan 21 kpl, jotta tarvittava kapasiteetti täyttyy. Laitteiden teknologiaa tarvitsee kuitenkin vielä edelleen kehittää

kapasiteetin nostamiseksi, puhdistustason ja toimintavarmuuden parantamiseksi. Lisäksi lumen sulatus- ja puhdistuslaitteiden verkosto on koordinoitava lumenhallinnan kokonaisuuteen toimivaksi osakokonaisuudeksi. Lisäksi on oleellista, että kaupungin alueella on kattavasti toimivia lumen maavastaanottoaikoja.

Lumen sulatus- ja puhdistuslaitteiden käyttökustannukset lumikuormaa kohti ei tämän hetken käsityksen mukaan juurikaan eroa nykyisistä vastaanottokuluista. Lumen sulatus- ja puhdistuslaitteiden käyttökustannuksiin liittyy myös lumen siirtäminen katualueelta laitteistoille. Laitteistoverkoston optimaalisella sijoittelulla voidaan tavoitella säästöjä siirtokustannuksiin.

Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksessään § 397, 21.6.2022 päättänyt merkitä tiedoksi lumenhallinnan vaihtoehtojen valmistelutilanteen ja käydä lähetekeskustelun syksyn jatkovalmistelua koskien. Kaupunkiympäristölautakunta päätti lisäksi merkitä tiedoksi kaupunkiympäristötoimialan toiveen siitä, että asia huomioidaan tulevissa talousarvion valmisteluissa siten, että tarvittavat talvihoidon laadun parantamisen toimenpideohjelman määrärahatarpeet tulevat turvatuksi. Kaupunkiympäristölautakunta on antanut lausunnon § 491, 13.9.2022 kaupunginhallitukselle vastaavasta aiemmasta aloitteesta lumen sulatus- ja puhdistuslaitteiden hankinnasta.

Lumen sulatus- ja puhdistuslaitteet verkostona voidaan todeta olevan varteenotettava lumen käsittelyn ratkaisuvaihtoehto osana kaupungin lumenkäsittelyn kokonaisratkaisua ja lumen mereen kippaamisesta luopumiseen. Valtioneuvoston julkaisemassa uusimmassa hallitusohjelmassa on kirjaus lumen merikaadon lopettamisesta vesistöihin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Erkki Sarvi, projektinjohtaja: 09 310 23137
erkki.sarvi(a)hel.fi

Määrärahan varaaminen lumensulatuslaitteiden hankintaa varten.

Helsinki on ainoa kaupunki Suomessa, missä lumen kippaaminen mereen ei ole kielletty. Lumen kaato mereen on meillä sekä ympäristö- että imago-ongelma.

Uuden ympäristöteknologian kehittämät lumensulattimet perustuvat meriveden lämpösisältöön tai hyödyntävät puhdistettua jätevettä. Yhden lumikuorman sulattaminen maksaa 5 eur, kun yhden kuorman kuljettaminen Helsingissä vastaanottopaikalle maksaa 80-120 eur. Sulattamalla ja suodattamalla saadaan eroteltua lumesta sora, sepeli ja mikromuovit. Kaksi laitteistoa on ollut koekäytössä Staralla.

Kahdella lumensulatuslaitteistolla käsitellään 6000- 24 000 kuormaa, kun lumenkaatopaikoille viedään 50 000 kuormaa lunta talvessa.

.

Helsingissä 10.05.2023

Asko-Seljavaara Sirpa

Varajäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja neljän muun valtuutetun talousarvio-aloite oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperustaisen rahan lisäämiseksi

HEL 2023-007013 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi vuoden 2024 talousarvioon varataan 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että laadukas perusopetus, osaava opetushenkilöstö ja oikea-aikainen ja riittävä oppimisen tuki vähentävät eriarvoistumista. Kestävän talouden näkökulmasta on perusteltua resursoida yleiseen eli varhaiseen tukeen. Tarveperustainen rahoitus kohdennetaan eriarvoisuuskehitystä ehkäiseviin toimiin yksiköille, jotka toimivat haastavassa toimintaympäristössä.

Oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resursseja sekä tarveperustaista rahoitusta vahvistetaan mittavasti erilaisilla lisä- ja hankerahoituksilla. Vuonna 2023 käytettävissä oli OKM:n 1,5 miljoonan euron lisärahoitus oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseen, sekä 6 miljoona euron erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen. Vuodelle 2024 esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa edistävää erityisavustusta on myönnetty 5 miljoona euroa.

Vuoden 2024 talousarvioesityksessä segregaaation vastaisen työn vahvistamiseen tarveperustaisen rahan kautta on kohdennettu 4 000 000 euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 211](#)

HEL 2023-007013 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitukseen oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperusteisen rahan lisäämiseksi:

Alueellinen eriytyminen on kasvanut ja syventynyt Helsingissä viime vuosien aikana. Alueellinen eriytyminen on lapsiperheillä muuta aikuisväestöä voimakkaampaa. Oppimistuloksissa koulujen merkitys osaamisen kokonaisvaihtelusta on kasvanut viimeisten vuosien aikana. Koulut ovat tärkeä perheiden muuttoja ohjaava ja kaupunginosien eriytymiseen vaikuttava tekijä. Segregaation ehkäisy on yksi keskeisistä painopisteistä Helsingin strategiassa. Helsingin tavoite on, että kaikki koulut ovat hyviä kouluja. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ehkäisee segregaatiota jakamalla resursseja enemmän niille kouluille, jotka toimivat haastavassa toimintaympäristössä.

Lähikouluperiaatteen mukaan jokaisella oppilaalla on oikeus opiskella omassa lähikoulussaan tuen tarpeesta riippumatta. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta ja riittävää tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki perustuu yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamalliin. Yhteisopettajuudella, samanaikaisopetuksella, joustavilla opetusjärjestelyillä ja avustajapalveluilla tehostetaan olemassa olevien opetusresurssien käyttöä. Henkilöstön osaamisella ja monipuolisilla pedagogisilla ratkaisuilla on keskeinen osuus tukitoimien toimeenpanossa. Laadukas perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon kaikkien oppilaiden tarpeet tuen tasosta riippumatta. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan yleinen tuki on ensisijainen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen.

Lukuvuonna 2022–2023 Helsingin kaupungin ylläpitämissä peruskouluissa opiskeli yhteensä 47 119 oppilasta. Tehostettua tukea sai suomenkielisessä perusopetuksessa 11,6 % oppilaista ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa 12,4 % oppilaista. Erityistä tukea saavia oppilaita oli suomenkielisessä perusopetuksessa 14,5 % ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa 7,3 %.

Tarveperusteinen rahoitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Vuoden 2023 talousarviossa on kohdennettu 5,835 miljoonaa euroa tarveperusteista rahaa 34 suomenkieliselle ja kuudelle ruotsinkieliselle perusopetuksen koululle. Tarveperusteinen rahoitus on laskettu uudella laskentaperusteella 1.8.2023 alkaen. Suomenkielisessä perusopetuksessa TP-indeksin laskentamuuttujat ovat:

1. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
2. Työttömien osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
3. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa
4. Vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa.

Ruotsinkielisen perusopetuksen TP-indeksin laskentamuuttujat:

1. Korkeintaan perusasteen tutkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
2. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa
3. Vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa.

Perusopetuksessa tarveperusteisella rahoituksella ehkäistään koulujen eriytymistä, vahvistetaan oppilaiden mahdollisuuksia tasa-arvoiseen koulutukseen ja kavennetaan koulujen välisiä oppimistulosten eroja. Segregaatiota ehkäistään jakamalla resursseja enemmän niille yksiköille, jotka toimivat haastavassa toimintaympäristössä. Uudella laskentamallilla tarveperusteista rahoitusta kohdennetaan entistä tarkemmin ja luotettavammin sitä tarvitseville kouluille, jotta pystytään varmistamaan koulujen riittävä rahoitus eriarvoisuuskehitystä ehkäisevien toimien saavuttamiseen.

Vuoden 2023 lisärahoitus inklusion edistämiseksi

Koulujen laskennallisessa perusrahoituksessa resursoidaan määrärahaa laaja-alaiseen erityisopetukseen. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen perusrahoituksen kehystä on kasvatettu lisärahoituksella (1,485 miljoonaa euroa) vuonna 2023 inklusion edistämiseksi. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa rahoituksella (135 000 euroa) vahvistetaan erityisesti pienten lähikoulujen mahdollisuutta järjestää tukitoimia oppilaille. Raha on jaettu kuudelle ruotsinkieliselle peruskoululle ja sillä

lisätään koulujen erityisopettajaresurssia syyslukukaudeksi 2023. Suomenkielisen perusopetuksen rahoituksen (1,35 miljoona euroa) pääosalla lisättiin määrärahaa yleisopetuksen laaja-alaisten erityisopettajien laskennalliseen rahoitukseen. Tämä rahoitusosuus on kohdistunut kaikille suomenkielisen perusopetuksen kouluille. Rahoituksesta noin 10 % osoitettiin suoraan viidelle koululle lisämäärärahana erityisopettajan palkkaamiseksi. Näissä kouluissa on yksi lähipalvelun erityisluokka vuosiluokkien 1–9 oppilaille. Tällä lisäresurssilla vahvistetaan oppilaan saamaa tukea.

Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi

Helsingin kaupungille myönnettyä opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellista tasa-arvoa edistävää erityisavustusta kohdennetaan peruskouluille 6 miljoonaa euroa vuonna 2023. Vuodelle 2024 esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa edistävää erityisavustusta on myönnetty 5 miljoona euroa. Vuonna 2023 koulutuksellista tasa-arvoavustusta saa 82 suomenkielistä ja 14 ruotsinkielistä perusopetuksen koulua. Valtion erityisavustus määräytyy seuraavista Tilastokeskuksen tuottamista kriteereistä: 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta, työttömyysaste, vieraskielisen väestön osuus, koulut ja oppilasmäärät sekä opetukseen käytetty resurssi (euroa/oppilas). Kriteerit ovat saman tyyppiset kuin kaupungin tarveperusteisella rahoituksella, joten osa kouluista saa molempia rahoituksia.

Koulutuksellisella tasa-arvoavustuksella on vahvistettu lähikoulujen antamaa opetusta ja tukitoimia kehittämällä inklusiota tukevia uusia toimintamalleja, rakenteita ja käytänteitä. Erityisavustuksella on palkattu opettajia samanaikaisopetukseen, jaettu opetusryhmiä pienemmiksi ryhmiksi sekä palkattu koulunkäynninohjaajia. Valtion erityisavustuksen käyttöä ja tukitoimien vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain rehtoreille suunnatun kyselyn avulla.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kaupunkistrategian mukaan kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja. Eriarvoistumista vähentävät laadukas perusopetus, osaava opetushenkilöstö ja oikea-aikainen ja riittävä oppimisen tuki. Mitä aikaisemmin oppilas saa tukea, sitä paremmin vältetään vaikeuksien lisääntyminen, kasautuminen ja monimutkaistuminen. Myös kestävän talouden näkökulmasta on perusteltua resursoida yleiseen eli varhaiseen tukeen. Lautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisesti lisämäärärahatarpeisiin.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Silvennoinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 40073
mari.silvennoinen(a)hel.fi
Agneta Eklund, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Talousarvioaloite oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja tarveperustaisen rahan lisäämiseksi

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Erilaisissa tilanteissa olevat oppilaat tarvitsevat erilaista tukea. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä monenlainen positiivinen erityiskohtelu, jota jo tällä hetkelläkin kaupungin kouluissa tehdään, edistävät yhdenvertaisuutta koulutuksessa ja siten laajemminkin yhteiskunnassa. Tarveperustaisella rahoituksella voidaan myös torjua kaupunginosien eriarvoistumisesta. Tarveperustaisella rahoituksella on toteutettu esimerkiksi pienempiä ryhmäkokoja, tehty opintoretkeä ja lisätty tukea kuten avustajia sitä tarvitseville.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Helsingissä 24.05.2023

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Majok Ajak

Nevanlinna Tuomas

Honkasalo Veronika

Valtuutettu Alviina Alametsän talousarvioaloite uimalaitureiden lisäämisestä Helsinkiin.

HEL 2023-007016 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan riittävät määrärahat uimalaitureiden lisäämiseksi Helsinkiin.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntien lausuntoihin viitaten, että Helsingin ranta-alueilta on vaikeaa löytää uimalaitureille paikkoja, joissa veden laatu ja syvyys ovat riittäviä. Sopivan paikankin löydyttyä turvallisen uimalaiturin toteuttaminen on varsin kallista. Edellä mainituista syistä kaupungin liikunta- palvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan yhteisen näkemys mukaan paras vaihtoehto luonnonvesissä uimisen olosuhteiden parantamiseksi on kehittää olemassa olevia uimarantoja ja niiden palveluita. Tämä mahdollistaisi uimarantojen esteettömyyden sekä ympäristövaikutusten yhä paremman huomioimisen.

Vuoden 2024 talousarviossa ei ole varauduttu talousarvioaloitteen toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 12.09.2023 § 458](#)

HEL 2023-007016 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloitteessa esitetään, että uimalaitureita rakennettaisiin lisää alueille, joilla on paljon virkistyskäyttöä, mutta liian vähän uima-
paikkoja suhteessa ihmismäärään. Aloitteen tekijän mukaan uimalaiturit lisäävät uimisen ympärivuotista saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan on kannatettavaa parantaa helsinkiläisten uimamahdollisuuksia kehittämällä olemassa olevien uimarantojen ja talviuintipaikkojen viihtyisyyttä ja esteettömyyttä. Helsinkiläiset hyötyvät uimarantojen rakenteiden ja rakennusten kunnostamisesta sekä esimerkiksi rantojen jätehuollossa kierrätysmahdollisuuksien parantamisesta. Uimarannoilla seurataan myös vedenlaatua ja leväesiintymiä.

Uimalaitureita ja niin kutsuttuja ponttonilaitureita on jouduttu poistamaan turvallisuussyistä, ja tällä hetkellä niitä on lähinnä talviuintipaikoilla. Uimalaitureiden ympärillä on harvoin niin syvää, että veteen hyp-piminen olisi turvallista. Uimalaiturit eivät myöskään poista sinilevään liittyviä ongelmia.

Helsingin ranta-alueilta on vaikeaa löytää uimalaitureille paikkoja, joissa veden laatu ja syvyys ovat riittäviä. Osallistuvan budjetoinnin hankkeessa toivottiin Vartiokylänlahdelle uimalaituria, mutta veden laatu ja syvyys eivät riittäneet ja Vartiokylänlahdelle rakennettiin oleskelulaituri.

Sopivan paikankin löydyttyä turvallisen uimalaiturin toteuttaminen on varsin kallista. Lauttasaareen osallistuvan budjetoinnin hankkeena rakennetun uimalaiturin kustannukset olivat lähes 300 000 euroa. Laiturin lisäksi tarvittiin muun muassa pelastusreitti, joka kestää raskaammallakin ajoneuvolla ajamisen.

Edellä mainituista syistä kaupungin liikuntapalvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan yhteisen näkemyksen mukaan paras vaihtoehto on kehittää olemassa olevia uimarantoja ja niiden palveluita. Tämä mahdollistaisi uimarantojen esteettömyyden sekä ympäristövaikutusten yhä paremman huomioimisen.

Uusien uimalaitureiden suunnittelun ja rakentamisen kustannuksiin ei olla varauduttu vuoden 2024 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa. Kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti uimalaitureiden lisäämiseen kaupungissa. Niiden rahoittamista ja eri vaihtoehtoja ylläpidon järjestämiseen selvitetään merellisen Helsingin kehittämisen yhteydessä. Merellisen Helsingin organisoitua ollaan vuonna 2023 vahvistettu kaupunginkanslian, kaupunkiympäristötoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyössä. Uusien uimalaitureiden suunnittelun ja rakentamisen kustannuksiin ei olla varauduttu vuoden 2024 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa.

Mikäli kuitenkin merellisen Helsingin kehittämistyössä löytyisi jo nopeasti toteutettavia uimalaiturikohteita, voidaan näitä todennäköisesti sovittaa investointiohjelmaan.

Lautakunta kannusti toimialaa toimimaan Helsingin merellisyyden vahvistamiseksi, uintimahdollisuuksien aktiiviseksi parantamiseksi ja mahdollisten uusien uimapaikkojen selvittämiseen ja niiden investointiohjelmaan aikatauluttamiseen. Samalla lautakunta katsoi, että on tarpeen selvittää turvallisuus- ja kemikaaliviraston kanssa yhteistyössä mahdollisuuksia myös kevyempirakenteisten ja näin myös kustannuksiltaan kevyempien uimapaikkaratkaisujen toteuttamiseen sekä jokaisen oikeuksien nojalla tapahtuvan uimisen turvallisuuden parantamiseksi pelastautumismahdollisuuksien lisäämiseen Helsingin rannoilla, erityisesti merellisten asuinalueiden rannoilla.

Tämä vastaus on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa.

Käsittely

[12.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Lautakunta kannustaa toimialaa toimimaan Helsingin merellisyyden vahvistamiseksi, uintimahdollisuuksien aktiiviseksi parantamiseksi ja mahdollisten uusien uimapaikkojen selvittämiseen ja niiden investointiohjelmaan aikatauluttamiseen. Samalla lautakunta katsoo, että on tarpeen selvittää turvallisuus- ja kemikaaliviraston kanssa yhteistyössä mahdollisuuksia myös kevyempirakenteisten ja näin myös kustannuksiltaan kevyempien uimapaikkaratkaisujen toteuttamiseen sekä jokaisen oikeuksien nojalla tapahtuvan uimisen turvallisuuden parantamiseksi pelastautumismahdollisuuksien lisäämiseen Helsingin rannoilla, erityisesti merellisten asuinalueiden rannoilla.

Kannattaja: Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sameli Sivosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Hurme, maisema-arkkitehti: 09 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.09.2023 § 131](#)

HEL 2023-007016 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan olisi kannattavaa parantaa helsinkiläisten mahdollisuuksia uida luonnonvesissä kehittämällä olemassa olevien uimarantojen ja talviuintipaikkojen viihtyisyyttä ja esteettömyyttä. Helsinkiläiset hyötyisivät uimarantojen rakenteiden ja rakennusten kunnostamisesta sekä ympäristövaikutusten huomioimisesta, kuten esimerkiksi kierrätysmahdollisuuksien parantamisesta. Uimisen turvallisuutta nimenomaan uimarannoilla edistää kesäkaudella tapahtuva uimavalvonta ja uimarannoilla seurataan myös vedenlaatua ja leväesiintymiä. Helsinkiin on myös suunnitteilla uusia uimarantoja esimerkiksi Jätkäsaareen.

Uimalaitureita ja niin kutsuttuja ponttonilaitureita on jouduttu poistamaan turvallisuussyistä, ja tällä hetkellä niitä on lähinnä talviuintipaikoilla. Uimalaitureiden ympärillä on harvoin niin syvää, että esimerkiksi veteen hyppiminen olisi turvallista. Uimalaiturit eivät myöskään poista sinilevään liittyviä ongelmia.

Helsingin ranta-alueilta on hyvin vaikeaa löytää uimalaitureille paikkoja, joissa veden laatu ja syvyys ovat riittäviä. Osallistuvan budjetoinnin hankkeessa toivottiin Vartiokylänlahdelle uimalaituria, mutta veden laatu ja syvyys eivät riittäneet, ja Vartiokylänlahdelle rakennettiin oleskelulaituri, joka mahdollistaa pääsyn veden äärelle ruovikkoisessa kohdassa.

Sopivan paikankin löydyttyä, turvallisen uimalaiturin toteuttaminen on varsin kallista. Lauttasaareen osallistuvan budjetoinnin hankkeena rakennetun esteettömän uimalaiturin kustannukset olivat lähes 300 000 euroa.

Edellä mainituista syistä paras vaihtoehto olisi kehittää olemassa olevia uimarantoja ja varmistaa kaavoissa olevien uusien uimarantojen toteuttaminen. Kyseinen vaihtoehto mahdollistaisi uimarantojen palvelujen kattavuuden kehittämisen sekä esimerkiksi esteettömyyden sekä ympäristövaikutusten yhä paremman huomioimisen.

Uimalaitureiden kustannuksiin ei olla varauduttu vuoden 2024 liikunta- paikkarakentamisen rakentamishjelmassa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta suhtautuu myönteisesti uimalaitureiden lisäämiseen kaupungissa, ja niiden rahoittamiseen merellisen

Helsingin kehittämisen yhteydessä. Merellisen Helsingin organisointia on vuonna 2023 vahvistettu kaupunginkanslian, kaupunkiympäristötoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyössä. Mikäli merellisen Helsingin kehittämistyössä löytyisi jo nopeasti toteutettavia uimalaiturikohteita, voidaan näitä todennäköisesti sovittaa investointiohjelmaan. Lautakunta kannustaa myös uudenlaisten ratkaisujen etsimiseen, jotta kaupungin uimamahdollisuudet paranisivat.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa erityisesti kaavoissa jo olevien uusien uimarantojen toteuttamisen nopeuttamista sekä uudenlaisten ratkaisujen etsimistä kaupungin uimamahdollisuuksien parantamiseksi merellisen Helsingin kehittämiseksi.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Käsittely

[12.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Outi Alanko-Kahiluoto: Vihreiden lisäys kappaleen 7 jälkeen:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta suhtautuu myönteisesti uimalaitureiden lisäämiseen kaupungissa, ja niiden rahoittamiseen merellisen Helsingin kehittämisen yhteydessä. Merellisen Helsingin organisointia on vuonna 2023 vahvistettu kaupunginkanslian, kaupunkiympäristötoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyössä. Mikäli merellisen Helsingin kehittämistyössä löytyisi jo nopeasti toteutettavia uimalaiturikohteita, voidaan näitä todennäköisesti sovittaa investointiohjelmaan. Lautakunta kannustaa myös uudenlaisten ratkaisujen etsimiseen, jotta kaupungin uimamahdollisuudet paranisivat.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus:

Nina Suomalainen: Kpl 7 jälkeen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa erityisesti kaavoissa jo olevien uusien uimarantojen toteuttamisen nopeuttamista sekä uudenlaisten ratkaisujen etsimistä kaupungin uimamahdollisuuksien parantamiseksi merellisen Helsingin kehittämiseksi.

Kannattaja: Sirpa Asko-Seljjavaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 7

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Titta Hiltunen, Eeva Kärkkäinen, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 3

Hilkka Ahde, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen

Poissa: 1

Joel Harkimo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 7 (3 tyhjää, 1 poissa)

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nina Suomalaisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Titta Hiltunen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Joel Harkimo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Suomalaisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0 - 12 (1 poissa)

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Uimalaitureiden lisääminen Helsingissä

Esitän, että talousarviossa varataan riittävät määrärahat uimalaitureiden lisäämiseksi Helsingissä. Uimalaiturit mahdollistavat helpon uimisen ympäri vuoden - myös talvisin ja silloin, kun matalassa vedessä on enemmän leväsiintymiä. Lisäksi uimalaiturit lisäävät uimisen saavutettavuutta esimerkiksi liikuntarajoitteisille.

Erityisen perusteltua on laitureiden rakentaminen alueille, joilla on paljon virkistyskäyttöä, mutta liian vähän uimapaikkoja suhteessa ihmismäärään. Esimerkiksi kasvavassa Itä-Helsingissä suuri kysyntä uimalaitureille ja saavutettaville urheilumahdollisuuksille.

Merellisen Helsingin kannattaa tarjota kaupunkilaisten käyttöön kattavasti viihtyisiä uimapaikkoja, jotka ovat saavutettavissa kaikille julkisena palveluna. Tämä on edullinen panostus helsinkiläisten hyvinvointiin.

Helsingissä 24.05.2023

Alametsä Alviina

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen opettajien palkkauksen parantamisesta

HEL 2023-007017 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan 20 miljoonaa euroa tarveperustaista rahoitusta saavien koulujen opettajien palkkauksen parantamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien koulujen opettajien palkkausta on kehitetty palkkakehitysohjelmien ja kunta-alan sopimusten mukaisten järjestelyerien kautta. Palkkakehitysohjelman alueellinen yhdenvertaisuuslisä on kohdennettu kyseisten koulujen kelpoisille opettajille kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja lisän suuruus on 100 euroa kuukaudessa. Lisäksi tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien koulujen rehtoreilla on käytössään järjestelyeristä neuvotellun lisäraha, jonka he kohdentavat palkkioina lukuvuosittain niille opettajille, joiden työ on erityisen vaativaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt talousarvioesityksessään määrärahaa tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien peruskoulujen opettajien palkkauksen parantamiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 210](#)

HEL 2023-007017 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginvaltuustolle valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen opettajien palkkaamisen parantamisesta:

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ehkäisee segregaatiota jakamalla enemmän resursseja niille kouluille, jotka toimivat haastavassa ympäristössä. Tarveperusteisen rahoituksen kohdentamisessa kouluille käytetään mallia, jonka muuttujina suomenkielisessä perusopetuksessa käytetään seuraavia tekijöitä:

1. ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista.
2. työttömien osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista.
3. pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa
4. vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa.

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa laskentamallin muuttujina käytetään seuraavia tekijöitä:

1. korkeintaan perusasteen tutkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
2. pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa
3. vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa.

Yllä mainitun mallin muuttujista on muodostettu ns. tarveindeksi.

Vuonna 2023 tarveperusteisen rahoituksen piirissä oleville suomenkielisille peruskouluille on jaettu tarveperusteista rahoitusta 5,4 miljoonaa euroa ja ruotsinkielisille peruskouluille 0,5 miljoonaa euroa. Rahoitusta käytetään mm. sekä yleisen ja tehostetun tuen resurssien lisäämiseen että opetushenkilöstön palkkaamiseen. Tavoitteena on ehkäistä koulujen eriytymistä, vahvistaa oppilaiden mahdollisuuksien tasa-arvoa ja kaventaa koulujen välisiä oppimistulosten eroja.

Tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien koulujen opettajien palkkausta on kehitetty vuoden 2023 palkkakehitysohjelman kautta. Tavoitteena on kaupungin strategian mukaisesti edistää alueellista

yhdenvertaisuutta ja parantaa osaavan henkilöstön saatavuutta sitouttamalla nykyistä henkilöstöä, ehkäistä koulujen eriytymistä sekä edistää hyvinvointia. Palkkakehitysohjelmasta on kohdennettu ns. alueellinen yhdenvertaisuuslisä suomen- ja ruotsinkielisille tarveperusteisen rahoituksen piirissä oleville peruskouluille laskentamallin tarveindeksiin mukaan (yhdenvertaisuuslisä maksetaan kouluissa, joissa indeksi on pienempi kuin -0,4). Alueellinen yhdenvertaisuuslisä on otettu käyttöön 34 suomenkielisessä ja 6 ruotsinkielisessä peruskoulussa. Alueellinen yhdenvertaisuuslisä maksetaan ko. koulujen kelpoisille opettajille kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja lisän suuruus on 100 euroa kuukaudessa. Lisää maksetaan yhteensä noin 1500 opettajalle ja kustannusvaikutus on noin 1,8 miljoonaa euroa ajalla 1.4.2023-31.12.2023. Yhdenvertaisuuslisän vaikuttavuutta voidaan seurata vertaamalla ko. koulujen vakinaisen opetushenkilöstön rekrytointien määrän kehitystä vuosittain. Yksiselitteistä mittaria alueellisen yhdenvertaisuuslisän vaikuttavuuden seuraamiselle ei kuitenkaan ole, sillä opettajan päätökseen valita ko. koulu ei voida suoraan osoittaa johtuvan lisästä. Voidaan kuitenkin olettaa, että lisä on päätökseen vaikuttava tekijä. Lisäksi keväällä raportoitava rekrytoitujen vakinaisten opettajien määrä perustuu valintapäätöksiin, eivätkä ne takaa, että opettaja lopulta aloittaa ko. koulussa. Tarkennusta asiaan voidaan saada syksyisin tehtävällä opettajien kelpoisuuden raportoinnilla, jolloin nähdään kelpoisuuden omaavan opetushenkilöstön määrän kehitys.

Edellisen lisäksi kunta-alan sopimuksen mukaisista järjestelyistä on neuvoteltu vuonna 2019 tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien koulujen käyttöön lisärahaa, jonka koulun rehtori kohdentaa palkkioina lukuvuosittain niille opettajille, joiden työ oppilaiden ja huoltajien kanssa opintojen edistämiseksi on erityisen vaativaa. Lisärahan kustannusvaikutus vuonna 2023 on noin 150 000 euroa. Kesällä 2023 päivitetyn päätöksen mukaan lisärahaa saavien koulujen kohdalla on huomioitu tarveperusteisen rahoituksen laskentamallin mukainen tarveindeksi (maksetaan kouluissa, joissa indeksi on pienempi kuin -0,4). Koulun koosta riippuen koulun saama lisärahan suuruus on 71,27-391,99 euroa kuukaudessa.

Peruskoulujen opettajien palkkausta on kehitetty systemaattisesti palkkakehitysohjelmien ja kunta-alan sopimusten mukaisten järjestelyerien kautta ja työtä jatketaan myös tulevina vuosina. Reunaehdot opettajien palkkaukseen määräytyvät voimassa olevasta kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksesta.

TAE:ssa ei ole varauduttu kohdentamaan 20 miljoonaa euroa tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien peruskoulujen opettajien palkkauksen parantamiseksi.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite tarperustaista määrärahaa saavien koulujen opettajien palkkaamisen parantamiseksi

Helsingiläiset koulut eroavat toisistaan monin tavoin. Toisaalla menee hyvin ja toisaalla heikommin ja koulujen väliset erot kasvavat ja tämä heijastuu myös kaupunginosien eriarvoistumiskehitykseen. Opettajat työskentelevät hyvin erilaisissa ympäristöissä ja toisissa kouluissa työskentely on huomattavasti kuormittavampaa ja vaativampaa kuin toisissa. Esimerkiksi kahden eri yläkoulun kemian opettajan työtä ei voi välttämättä verrata toisiinsa, sillä heikommin pärjäävässä koulussa työ on todennäköisesti huomattavasti kuormittavampaa kuin koulussa, jossa keskimäärin pärjätään paremmin. Yleisenä oikeudenmukaisuusperiaatteena voitaneen pitää sitä, että mitä kuormittavampaa ja vaativampaa työ on, sen paremmin siitä tulee myös maksaa. Tämän pitäisi heijastua myös opettajien palkkaukseen.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen opettajien palkkauksen parantamiseksi varataan 20 miljoonaa euroa tulevaan talousarvioon. Rahan kohdentamisessa huomioidaan erityisesti ne koulut, jotka pärjäävät kaikkein heikoiten ja joissa on eniten ongelmia.

Helsingissä 24.05.2023

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Nevanlinna Tuomas

Honkasalo Veronika

Korpinen Sini

Majok Ajak

Valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloite kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän korottamisesta

HEL 2023-007018 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kotihoidon tuen Helsinki-lisä laajennetaan koskemaan myös 1–3-vuotiaita lapsia vuoden 2024 alusta alkaen. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että Helsinki-lisää maksetaan 1.1.2024 alkaen 300 euroa/kk.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen sisältyi kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon. Päätöksellä haluttiin tukea valtuustokauden 2017–2021 kaupunkistrategiaan sisältynyttä tavoitetta varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisesta.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen sisältyy Helsingin kaupunkistrategiaan myös vuosina 2021–2025. Laadukas varhaiskasvatus ehkäisee tehokkaasti segregatiota ja tasaa sosioekonomisia eroja lasten välillä.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että 1.8.2022 voimaan tulleen perhevapaaudistuksen myötä kotihoidontukea voi halutessaan saada vanhempainrahajaksojen välissä jo siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen ja vanhemmilla on mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 214](#)

HEL 2023-007018 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamista 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän korottamista 300 euroon vuoden 2024 alusta alkaen.

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti joko lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen. Lapsen hoitamiseen kotona perhe voi käyttää kotihoidon tukea tai palkata hoitajan yksityisen hoidon tuen avulla. Varhaiskasvatuspalveluista perhe voi hyödyntää yksityisen hoidon tukea yksityiseen varhaiskasvatukseen tai hakeutua kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen yhdeksän kuukauden iästä alkaen.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 18.11.2018 vuoden 2019 talousarviosta, joka sisälsi kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisen yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä 18.12.2018 kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen. Päätöksellä haluttiin vahvistaa Helsingin kaupungin strategian mukaista toimintaa ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen, ja 15.12.2020 kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän ehtoja muutettiin tuolloin siten, että Helsinki-lisänä maksetaan 264 euroa kuukaudessa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea.

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä osuudesta (hoitoraha 377,68 euroa ja sisaruksista 113,07 euroa / 72,66 euroa, sekä tulosidonnainen hoitolisä 0–202,12 euroa), minkä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat lakisääteisen hoitolisän määrään. Kotihoidon tuen lakisääteiset osat maksetaan edelleen alle 3-vuotiaista lapsista. Helsinki maksaa lakisääteisten osien lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kansaneläkelaitokselta (Kela). Kela

hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti ja laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kustannusten mukaisesti. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–3-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä olevan vuoden 2024 aikana keskimäärin noin 3600. Alle 1-vuotiaita kotihoidon tukea saavia lapsia arvioidaan olevan keskimäärin 860 vuonna 2024. Aloitteessa esitetty 300 euron suuruinen Helsinki-lisä kaikille Helsinki-lisän saajille on 36 euroa enemmän kuin tämänhetkinen Helsinki-lisä alle 1-vuotiaista lapsista. Esitetyn 300 euron suuruisen Helsinki-lisän maksaminen 1–3-vuotiaista lapsista lisäisi kustannuksia yhteensä noin 13,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lisäksi, että perhevapaa uudistuksen myötä (voimaan 1.8.2022) vanhemmilla on mahdollisuus jaksoittaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta. Kotihoidontukea voi uudistuksen myötä saada siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen, ja perhe voi halutessaan saada siten kotihoidontukea vanhempainrahajaksojen välissä. Alle 2-vuotiaan lapsen kotona hoitaminen voi siten mahdollistua taloudellisesti kestävämmällä tavalla kuin ennen uudistusta tällä vanhempainvapaiden ja kotihoidon tuen yhdistelmällä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Käsittely

[12.09.2023 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus:

Marko Hamilo: Lisäys esitysehdotuksen kappaleen 4 loppuun: "Kasvatus ja koulutuslautakunta kannattaa kotihoidon tuen kuntalisän palauttamista 1–3-vuotialle ja esittää, että asiaan osoitettaisiin varat vuoden 2023 budjettineuvotteluissa".

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Eriävä mielipide

Marko Hamilo: Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2022 todettiin, että "päiväkoteihin tulee entistä enemmän alle kolmevuotiaita lapsia. Samaan aikaan, kun kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt, kunnallisen päiväkotihoidon kysyntä on kasvanut. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Helsingin poliittisten päätöksentekijöiden olisi järkevää arvioida, kannattaisiko Helsinki-lisää laajentaa takaisin

suuremmalle ikäryhmälle kuin alle yksivuotiaille. Jos pienimpien lasten päiväkotihoidon kysyntä vähenisi, se helpottaisi päiväkotien vaikeaa henkilöstötilannetta edes jonkin verran”. Tarkastuslautakunta totesi, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, voisiko Helsinki-lisän palauttaminen joiltakin osin helpottaa vaikeaa henkilöstötilannetta. Selvitys on kasvatuksen- ja koulutuksen toimialalta jäänyt tekemättä, mutta selvää on, että Helsingin kaupungin tulisi tukea perheiden valinnan mahdollisuutta. Lisäksi olisi huomioitava, että kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Kotihoidon tuen Helsinki-lisä 1-3 -vuotiaille

Vanhempien ja lasten välinen suhde on lapsen kannalta perustavanlaatuinen. On tärkeää, että tämä suhde muodostuu vahvaksi ja että yhteiskunta osoittaa arvostavansa sitä. Yleensä koti on pienelle lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Siksi perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnanmahdollisuutta. Ehdotamme, että Helsingin kaupunki laajentaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän koskemaan myös 1-3 -vuotiaita lapsia vuoden 2024 alusta alkaen. Ehdotamme, että kotihoidon tuen Helsinki-lisää maksetaan 1.1.2024 alkaen 300 euroa/kk.

Helsingissä 24.05.2023

Ebeling Mika

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Sinikka Vepsän talousarvioaloite Puistolan vanhan kansakoulun kunnostamiseksi varhaiskasvatuksen sekä nuoriso- ja asukastalo käyttöön.

HEL 2023-007020 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Puistolan vanha kansakoulun kunnostetaan varhaiskasvatuksen sekä nuoriso- ja asukastalo käyttöön.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutus-, kaupunkiympäristö- sekä kulttuuri ja vapaa-aika lautakuntien lausuntoihin viitaten, että kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat ovat arvioineet, että ne eivät tarvitse Puistolan vanhaa koulurakennusta omassa palvelutuotannossaan. Puistolan alueelle on tulossa talonrakentamishjelman mukaan tulevana vuosina useita uusia rakennuksia kouluille ja päiväkodeille sekä kulttuurin ja vapaa-ajan käyttöön.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Puistolan vanhan kansakoulun koulurakennuksen vuokraaminen muille toimijoille edellyttäisi rakennuksen peruskorjausta ja käyttötarkoituksen muutosta. Koulu ei sovellu sellaiseen toimintaan, jossa tilojen tulee olla esteettömät. Rakennuksessa on paljon monitasoratkaisuja ja tilojen muuttaminen esteettömäksi olisi hankalaa ja kallista.

Koulurakennuksesta on teetetty useita kuntotutkimuksia ja tiloissa on todettu useita korjausta vaativia vaurioita. Vuonna 2018 tehdyssä kuntotutkimuksessa on todettu mm. alapohjarakenteiden kohonneita kosteuspitoisuuksia, tuuletuksen puutteellisuutta, mikrobikasvustoa ja välipohjarakenteissa PAH-yhdisteitä. Vuonna 2020 teetetyn kustannusarvion mukaan tarvittavat korjaukset maksaisivat noin 2,5 miljoonaa euroa (alv. 0 %), mutta vuoden 2020 jälkeen rakentamisen kustannukset ovat yleisesti nousseet. Uutta kustannusarviota ei ole teetetty. Rakennuksen käyttöönotto vaatisi kattavan peruskorjauksen, jonka edellytys on, että tiloille löytyisi uusi käyttäjä.

Vuoden 2024 talousarviossa ei ole varauduttu Puistolan vanhan kansakoulun peruskorjaukseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 12.09.2023 § 460](#)

HEL 2023-007020 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että alueella tarvitaan asukastalo ja tiloja nuorisolle suunnatulle toiminnalle. Lisäksi aloitteessa toivotaan Puistolan kansakoulun tulevaisuuden turvaamista asemakaavallisin suojelumääräyksin sekä varmistamalla rakennuksen ylläpito ja sopiva käyttö.

Puistolan vanha koulurakennus on ollut poissa koulukäytöstä vuodesta 2015 saakka, koska opetuslautakunta päätti luopua tiloista vuonna 2014 (opetuslautakunta 27.5.2014/ 61 §). Rakennuksen piha-alueella paviljongissa toimi yksityinen päiväkotitoiminta Touhula vuodesta 2019 vuoden 2022 maaliskuuhun saakka. Touhulan oli tarkoitus muuttaa vanhaan koulurakennukseen, mutta korjauskulut olivat liian korkeat ja muutostöitä ei aloitettu. Päiväkotitoiminta Touhula joutui lopettamaan toimintansa kesäkuussa 2022 ja kaupunki jatkoi päiväkotitoimintaa paviljongissa päiväkotitoimintana Aurinkometsän nimellä.

Koulurakennuksessa on teetetty useita kuntotutkimuksia ja tiloissa on todettu useita korjausta vaativia vaurioita. Vuonna 2018 tehdyssä kuntotutkimuksessa todettu mm. alapohjarakenteiden kohonneita kosteuspitoisuuksia, tuuletuksen puutteellisuutta, mikrobikasvustoa ja välipohjarakenteissa PAH-yhdisteitä.

Vuonna 2020 teetetyn kustannusarvion mukaan tarvittavat korjaukset maksaisivat noin 2,5 miljoonaa euroa (alv. 0 %) mutta vuoden 2020 jälkeen rakentamisen kustannukset ovat yleisesti nousseet. Uutta kustannusarviota ei ole teetetty. Rakennuksen käyttöönotto vaatisi kattavan peruskorjauksen lisäksi myös sen, että tiloille löytyisi uusi käyttäjä.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuuden tilat-palvelun ensisijainen tehtävä on huolehtia toimialojen tilatarpeista ja kehittää kaupungin palvelutilaverkkoa yhteistyössä toimialojen kanssa.

Kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian mukaan kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita. Säilytettävät arvorakennukset, kuten muut kaupungin omistamat rakennukset, ovat aina käytössä. Tyhjiksi jääneille tiloille etsitään uusia käyttötarkoituksia.

Puistolan Vanha kansakoulu on valmistunut 1930. Kaupunkisuunnitteluviraston vuonna 2004 valmistuneessa raportissa Opintiellä -helsinkiäisiä koulurakennuksia 1880-1980 -raportissa koulu on arvioitu luokkaan 1 neliluokkaisessa asteikossa (1+, 1, 2 ja 3). Koulun laajuus on 738 huoneisto-m².

Kasvatus- ja koulutuksen ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat ovat arvioineet, että ne eivät tarvitse Puistolan vanhaa koulurakennusta omassa palvelutuotannossaan. Puistolan alueelle on tulossa talonrakentamisohjelman mukaan tulevana vuosina useita uusia rakennuksia kouluille ja päiväkodeille sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan käyttöön.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoiden tilojen tilapäisvuokraamista varten kaupungissa on kehitetty mallia yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Mallin tavoitteena on saattaa tyhjillään olevista tiloista ylläpitokuluja kattavaa tuottoa ja samalla mahdollistaa kulttuuritoimijoiden työskentely osana kaupungin kulttuuriekosysteemiä. Tilapäisvuokraamiseen soveltuvien tilojen tulee olla terveellisiä ja turvallisia.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Puistolan vanhan koulurakennuksen vuokraaminen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoille edellyttäisi rakennuksen peruskorjausta ja käyttötarkoituksen muutosta. Koulu ei sovellu sellaiseen toimintaan, jossa tilojen tulee olla esteettömät. Rakennuksessa on paljon monitasoratkaisuja ja tilojen muuttaminen esteettömäksi olisi hankalaa ja kallista.

Osoitteessa Puistolan raitti 18 ja Tenavatie 2 sijaitsevalla kiinteistöllä olevista rakennuksista on tarkoitus luopua kiinteistökehityksen kautta 2020-luvulla koska koulu- ja päiväkotitoiminta siirtyy Maatullin ja Puistolan peruskoulun ja päiväkodin korvaaviin uudisrakennuksiin sekä Suuntimopuiston laajennettavaan monitoimitaloon. Maatullin kouluun tulee 700 koululaista ja päiväkotitilat 240 lapselle. Se valmistuu vuonna 2024. Puistolan kouluun tulee 650 oppilasta ja 224 päiväkotilasta. Se valmistuu vuonna 2028. Paviljongissa toimivan Aurinkometsän on

tarkoitus siirtyä Puistolan peruskoulun yhteyteen 2028 valmistuvaan päiväkotiin. Suuntimopuiston koulun laajuus tarkentuu syksyllä 2023. Suuntimopuiston laajennus valmistunee vuonna 2029.

Tontin maankäyttö ja tulevaisuus tarkentuu alueen maankäytön suunnittelun myötä. Rinnan myös tarkastellaan turvallisen väliaikaikäskäytön edellytyksiä.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 216](#)

HEL 2023-007020 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus ja koulutuslautakunta ei puolla Puistolan vanhan kansakoulun tilojen perusparantamista toimialan käyttöön, sillä alueelle toteutetaan lähivuosina riittävästi tiloja toimialan palveluille. Kasvatuksen ja koulutuksen talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisärahoitustarpeeseen.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.09.2023 § 127](#)

HEL 2023-007020 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa Puistolan Vanhan kansakoulun käyttöönoton edistämistä, mutta kuitenkin niin, että selvitetään

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

lautakunnan aiempien lausuntojensa mukaisesti tilan kehittämistä kylätilamaiseksi monipuoliseksi palvelupisteeksi etsimällä siihen ensisijaisesti muiden kuin kaupungin omien toimijoiden toimintaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut aiemmin lausuntonsa Puistolan Vanhan kansakoulun käyttöönoton edistämisestä koskevaan Sinikka Vepsän toivomusponteen. Lausunnossa kannatettiin tilan kehittämistä aiemmin hyväksi ratkaisuksi osoittautuneen Tapanilan entisen kansakoulun toimintamallin kaltaisesti. Malli toteutui siten, että Tapanilan Kylätila ry teki kirjallisen ostotarjouksen Veljestenpiha 9 sijaitsevasta rakennuksesta, jonka jälkeen Helsingin kaupunki myi rakennuksen ja vuokrasi tontin pitkäaikaisesti Tapanilan Kylätila ry:lle. Entinen koulu on kunnostettu kylätilaksi pitkälti paikallisten asukkaiden talkoovoimin. Kaupunki on tukenut toimintaa kaupunginhallituksen myöntämien asukasosallisuuden avustuksen kautta. Vuonna 2023 asukasosallisuuden avustuksista Tapanilan Kylätila ry:lle myönnettiin asukastilan maanvuokra- ja ylläpitokustannuksiin 20 000 euroa ja palkkakustannuksiin 32 500 euroa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioissa ei ole huomioitu määrärahoja tämän rakennuksen vuokriin tai toimintaan.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 09 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Puistolán Vanha kansakoulu on kunnostettava varhaiskasvatuksen sekä nuorisó- ja asukastalo käyttöön.

Koillis-Helsingissä etenkin Puistolassa varhaiskasvatuksen tilanne on edelleen erittäin huolestuttava. Lapsia kuljetetaan Hermanniin ja Vallilaan päivähoitoon. Suuntimopuiston monitoimitaloa tarvitaan koulujen väistötiloina pitkään. Alueelle on suunniteltu rakennettavaksi kerrostaloja radan varteen. Nykyiset suunnitelmat varhaiskasvatuksen tarpeesta ovat riittämättömät.

Nuorisón pahoinvointi on kasvanut. Huumeidenkäyttö lisääntynyt, samoin kuin kaikenlainen muu ilki-valta. Perheet kokevat asuinalueen turvattomuuden lisääntyneen. Alueella tarvitaan kipeästi nuorisó- le tiloja. Puistolán Peruskoulun luokkatiloissa muutamina iltoina toimiva nuorisotyö ei ole riittävä vastaus tähän tarpeeseen.

Alueella ei ole asukastaloa. Vanhan kansakoulun monipuoliset tilat olisivat tähän ratkaisu. Urheiluseurat voisivat hyödyntää koulun erinomaista, isoa liikuntasalia harrastustoiminnassa. Koulun alakerrassa on erinomaiset tilat myös erilaiseen taide- ja bänditoimintaan.

Kaupunginmuseon johtokunta antoi 23.2.2016 lausunnon kaupunginhallitukselle Puistola-Seura ry:n tekemästä aloitteesta Puistolán vanhan koulurakennuksen suojelemisesta kaavamerkinnällä rakennushistoriallisena ja arkkitehtonisesti arvokkaana kohteena ja puolsi koulun suojelemista. Koulutoiminta lakkautettiin 2015. Kaupunginmuseon johtokunnan mukaan alkuperäisen käytön loputtua rakennuksen säilyminen voidaan kuitenkin turvata riittävin asemakaavallisin suojelumääräyksin ja varmistamalla rakennukselle uusi asianmukainen, siihen sopiva käyttö ja hoito. Kaupunginmuseon johtokunta pitää Puistolán kansakoulun rakennuksen säilymistä ja vaalimista tärkeänä vaikka rakennus ei tulevaisuudessa enää palvelisi koulukäytössä, mikä toki on toivottavaa.

Kasvatus- ja koulutus- sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnat lausuvat molemmat myönteisesti vanhan kansakoulun käyttöön otosta loppuvuodesta 2022.

Helsingin kaupungin laatima hankesuunnitelma 12/2020 (hankenumero 2821P211163) on edelleen käyttökelpoinen kaupungin omaan käyttöön hyödynnettäväksi. Paviljonkien(joita Puistolassa on useita) vuokrat ovat noin 2 miljoonaa € viidessä vuodessa. Puistolán alueen kulttuurihistoriallisesti arvokaimman rakennuksen kunnostaminen 3 milj € kustannuksin ei vaikuta tähän verrattuna kohtuuttomalta ottaen huomioon alueen kasvan asukasmäärän ja huolestuttavan varhaiskasvatuksen, nuorisón ja asukastilojen tilanteen. Puistolán Vanha Kansakoulu tulee kunnostaa arvoiseensa ja tarpeelliseen käyttöön.

Puistolán kansakoulun kaunis, kulttuurihistoriallisesti merkittävä rakennus on valmistunut vuonna 1929 arkkitehti Jalmarin Peltosen laatimien suunnitelmien mukaan. Tuolloin paikalta palanut puukoulu haluttiin korvata aikakauden arkkitehtuuri-ihanteiden mukaisella, kivirakenteisella koulurakennuksella. Koulukäytössä yli kahdeksankymmentä vuotta palvellut rakennus on säilyttänyt hyvin etenkin ulkoiset ominaispiirteensä. Sisätilat ovat myös kauniisti säilyneet aikakauden arkkitehtuurin mukaisesti.

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 24.05.2023

Talousarvioaloite

Helsingissä 24.05.2023

Vepsä Sinikka

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Jenni Pajusen ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite Vallisaaren ja Lonnan reitin lisäämiseksi osaksi HSL:n lautta-liikennettä.

HEL 2023-007022 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vesibussireitti Vallisaaresta ja Lonnasta Kauppatorille lisätään osaksi HSL:n lauttaliikennettä toukuun alusta syyskuun loppuun kesäkaudesta 2024 alkaen.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausuntoihin viitaten, että HSL järjestää tällä hetkellä vesiliikennettä vain Suomenlinnaan, ja linjakohdaisella U-liikennöintisopimuksella Kruunuvuorenrantaan. Suomenlinnan joukkoliikennepalvelu perustuu alueen asutukseen ja alueelle määritelyyn joukkoliikenteen palvelutasoon. Kruunuvuoren lauttayhteyden perusteena on, että se palvelee ympärivuotisesti HSL-alueen asutusliikennettä ennen Kruunusiltojen raitiovaunuliikenteen alkamista.

Helsingin alueen muu vesiliikenne on pääasiassa kausiluontoista ja keskittyy vapaa-ajan matkoihin, mikä lisää liikenteen järjestämisen kustannuksia suhteessa siitä saatavaan matkustajajhyötyyn. Kaupungin pääperiaatteena muun vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Talousarviossa esitettyjen reittien lisääminen HSL:n järjestämän joukkoliikenteen piiriin tarkoittaisi sitä, että HSL toimisi jatkossa reittien liikenteen kilpailuttajana. Mikäli kilpailutettu liikenne muodostaisi saman tarjonnan ja olisi operoinniltaan saman hintaista kuin nykyinen markkinaehtoinen liikenne, HSL:n lipun hintojen käyttöönotto kasvattaisi HSL:n alijäämää. Tämä aiheuttaisi paineen kuntaosuuksien ja joukkoliikenteen lipunhintojen nostoon yleisesti.

HSL:n tehtävänä on mahdollistaa joukkoliikenteellä jokapäiväinen ja ympärivuotinen sujuva liikkuminen koko seudulla. HSL:n joukkoliikenteessä ei ole puhtaasti virkistys- tai matkailutarkoitusta palvelevia linjoja, eikä HSL ole varautunut liikenteen kilpailuttamiseen talousarvioaloitteessa esitetyllä aikataululla.

Aloitteessa esitetyn lauttaliikenteen kustannuksia ei ole sisällytetty vuoden 2024 talousarvioehdotukseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari

Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 12.09.2023 § 462](#)

HEL 2023-007022 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Vallisaaren ja Lonnan vesibussi-reitti lisättäisiin osaksi HSL:n lauttaliikennettä, jotta matkalippujen hintoja saataisiin kohtuullistettua. Asia kuuluu HSL:n toimivaltaan, eikä HSL:n joukkoliikenteessä toistaiseksi ole ollut puhtaasti virkistys- tai matkailutarkoitusta palvelevia linjoja. Osoittamalla tarvittavat määrärahat ja selkeyttämällä vesiliikenteen järjestämisen vastuut kaupungin sisällä, kaupungilla olisi itse mahdollisuus ottaa isompaa roolia vesiliikenteen järjestämisestä. Tällöin myös vesiliikenteen lippujen hintatasoa voitaisiin kohtuullistaa nykyiseen markkinaehtoiseen hintaan verrattuna, mutta sillä ei olisi vaikutusta muun joukkoliikenteen lipunhintaan.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. Tehtävänsä liittyen HSL suunnittelee toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset HSL:n lippujärjestelmään kuuluvista linjoista, näiden linjojen liikennöinnistä ja lippujen hinnoista kuuluvat siten HSL:n toimivaltaan.

Vallisaaren ja Lonnan liikenteen lisääminen osaksi HSL:n liikennettä tarkoittaisi sitä, että HSL toimisi liikenteen kilpailuttajana. Mikäli kilpailutettu liikenne muodostaisi saman tarjonnan ja olisi operoinniltaan saman hintaista kuin nykyinen markkinaehtoinen liikenne, HSL:n lipun hintojen käyttöönotto kasvattaisi HSL:n alijäämää. Tulonmenetyks jäisi katettavaksi verovaroista. Muutos kasvattaisi myös HSL:n henkilöstökuluja, koska henkilöresursseja tarvittaisiin vesiliikenteen suunnitteluun

sekä liikenteen kilpailuttamiseen ja hallintoon. HSL:n tehtävänä on mahdollistaa joukkoliikenteellä jokapäiväinen ympärivuotinen sujuva liikkuminen koko seudulla, HSL:n joukkoliikenteessä ei ole toistaiseksi ollut puhtaasti virkistys- tai matkailutarkoitusta palvelevia linjoja.

Kaupungin pääperiaatteena vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Markkinaehtoinen liikenne toimii pelkillä asiakastuloilla ilman yhteiskunnan maksamaa julkista tukea. Palvelun tuottava yritys vastaa reittien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Markkinaehtoisessa mallissa kaupungin rooli on toimia vesiliikenteen mahdollistajana, mutta kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa liikenteen tarjontaan ovat hyvin rajalliset.

Suomenlinnan ja Kruunuvuorenrannan lauttaliikenne muodostavat vesijoukkoliikenteessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se on pitkään kuulunut HSL:n järjestämän joukkoliikenteen piiriin. Tällöin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja. Samaan tapaan tänä keväänä käynnistynyt Kruunuvuorenrannan lauttaliikenne palvelee ennen kaikkea alueen asukkaita jokapäiväisessä liikkumisessa. Lauttaliikenne pyrkii parantamaan lähivuosina joukkoliikenneyhteyksiä Kruunuvuorenrannasta ydinkeskustaan, kun Laajasalosta lähtevää katuliikennettä tulevat häiritsemään useat suuret katutyömaat ja rakennushankkeet. Kruunuvuorenrannan lautan liikennöintiä HSL:n tarifiin kuuluvana liikenteenä jatketaan Kruunusiltojen valmistumiseen ja Laajasalon raitioliikenteen käynnistymiseen asti.

Kaupunki on loppukesästä/syksyllä 2023 uudistamassa ja vahvistamassa merellisen Helsingin organisoitumistaan. Merellisen Helsingin koordinaatiovastuu ja mm. lauttaliikenteen infrastruktuuria koskevien asioiden valmistelu ovat kaupunkiympäristön toimialan hoidossa, vesiliikenteen hankintaan liittyvät tehtävät kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ja merelliseen yrittäjyyteen liittyvät asiat kaupunginkanslian elinkeinopalveluiden vastuulla. Osana merellisen Helsingin kehitystyötä on perusteltua arvioida sopivia keinoja myös laadultaan parempien ja hinnaltaan kohtuullisten vesiyhteyksien mahdollistamiseksi.

Aloitteessa esitetyn lauttaliikenteen kustannuksia ei ole sisällytetty vuoden 2024 talousarvioehdotukseen, eikä HSL ole varautunut liikenteen kilpailuttamiseen esitetyllä aikataululla.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vallisaaren ja Lonnan reitin lisääminen osaksi HSL:n lauttaliikennettä

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vesibussireitti Vallisaaresta ja Lonnasta Kauppatorille lisätään osaksi HSL:n lauttaliikennettä toukokuun alusta syyskuun loppuun kesäkaudesta 2024 alkaen. Helsinki ja HSL investoivat lähivuosina miljardeja raidehankkeisiin, myös Helsingin merellisiä yhteyksiä on syytä parantaa.

Vallisaari ja siellä järjestetyt taidebiennaalit ovat nousseet sekä kaupunkilaisten että matkailijoiden suosioon. Lonna on pirstänyt kesä-Helsingin tapahtuma-, sauna-, ja ravintolatarjontaa ja sijaitsee reitillä matkalla Vallisaareen. Vallisaaren avautumisen jälkeen 2016 alkaen Metsähallitus on kilpailuttanut Vallisaaren ja keskustan välisen liikennöinnin. Kilpailutuksissa on ollut toistuvasti vähän tarjoajia, jonka seurauksena esimerkiksi matkalippujen asiakashinnat kesäkaudeksi 2023 ovat nousemassa huomattavasti aiempaa korkeammiksi.

Lauttareitin lisääminen HSL:n systeemiin varmistaa lipun kohtuuhintaisuuden ja kaupunkilaisten yhdenvertaisemman pääsyn saarille, kasvattaa saarien houkuttelevuutta ja mahdollistaa niiden kävijämäärien kasvun. Uuden HSL-lauttareitin myötä kantakaupungin asukkaiden virkistysmahdollisuudet ja pääsy lähiluontoon helpottuvat. Saarien kävijät kulkevat keskustan kautta tuoden yhden lisäsyyn poiketa Helsingin keskustassa ja parantaen keskustan elinvoimaa.

Kruunuvuoren HSL-lautta aloitti operoinnin Kruunuvuorenrannasta Meritullintorille 1.5.2023. HSL:n järjestelmään integroitava Vallisaaren, Lonnan ja Kauppatorin reitti voidaan toteuttaa samanlaisella mallilla HSL:n kanssa kuin Kruunuvuoren lautta ja osa kustannuksista katetaan lipputuloilla. Karkea arvio kustannuksista on 1 miljoonaa euroa vuodessa sisältäen tarvittavat laiturijärjestelyt, kustannus tarkennetaan talousarvion laatimisen yhteydessä. Tarvittaessa samassa yhteydessä Helsingin kaupungin ja Metsähallituksen välinen sopimus Vallisaaren liikennöinnistä neuvotellaan uudelleen.

Aloite on Helsingin "Kasvun paikka"-strategian 2021-25 mukainen, jossa linjataan, että merellisen Helsingin kehittämistä jatketaan kunnianhimoisesti merellisiä yhteyksiä, rantareittejä, laitureita ja tukikohtia parantaen sekä merellistä yrittäjyyttä edistäen.

Helsingissä 24.05.2023

Pajunen Jenni

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Muurinen Seija

Grotenfelt Nora

Meri Otto

Strandén Juhani

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloite lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

HEL 2023-007024 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan 3,5 miljoonan euron lisämäärärahaa lukioiden opintojakso- ja kurssitarjonnan parantamiseen ja ryhmäkokojen pienentämiseen. Opintojakso- ja kurssitarjonnan lisäys esitetään kohdennettavaksi lukioiden opiskelijamäärien suhteessa ja positiivinen erityiskohtelu huomioon otettavaksi resurssien kohdentamisessa. Lisäksi opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin kaupungin lukiossa tarjotaan laajasti lukion opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja valtakunnallisia opintoja. Osaa opintojaksoista tarjotaan vain joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen ryhmäkoko saadaan riittävän suureksi. Lukiokoulutuksen ryhmäkoot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä. Valinnaisten opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä.

Kunkin lukion omien kurssien/opintojaksojen lisäksi Helsingin kaupungin lukiolaiset ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston (Stadin AO) ammattilukiolaiset voivat suorittaa lukio-opintoja Helsingin kaupungin verkkolukiokiossa ja kaupunkitarjottimen kautta lähiopintoina myös muissa kaupungin lukiossa. Verkkolukion toiminta on laajentunut ja tarjolla on yli 130 kurssia/opintojaksoa. Lukiolaisten on myös mahdollista suorittaa opintoja useissa korkeakouluissa ja sisällyttää ne lukio-opintoihin. Vuoden 2024 aikana suomenkielisen lukion- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön sekä ruotsinkielisen lukiokoulutuksen ja vapaan sivistystyön tavoitteena on luoda rakenteet toisen asteen opiskelijoiden ristiinopiskelumahdollisuuksille, joka lisää tarjontaa entisestään.

Lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on ollut viime vuosina kasva. Opiskelijoille tarjottavaa opetusta, ohjausta ja tukea on lisätty myös valtion koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi myöntämällä 1,8 miljoonan euron erityisavustuksella, joka on käytettävissä 31.7.2024 asti.

Lukioiden monipuolinen toiminta ja laaja opintotarjonta voidaan turvata nykyisellä rahoitustasolla. Lukioiden kurssitarjonnan parantaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen ei sisälly kasvatus- ja koulutuslautakunnan tekemään vuoden 2023 talousarvioesitykseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 208](#)

HEL 2023-007024 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan Vesa Korkkulan ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä.

Opiskelijan mahdollisuudet lukio-opintojen suorittamiseen

Helsingin kaupungin lukiossa tarjotaan laajasti lukion opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja vällinnaisia opintoja. Kunkin lukion omien kurssien ja opintojaksojen lisäksi Helsingin kaupungin lukiolaiset ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston (Stadin AO) ammattilukiolaiset voivat suorittaa lukio-opintoja Helsingin kaupungin verkkolukiossa ja kaupunkitarjottimen kautta lähiopintoina myös muissa kaupungin lukiossa.

Verkkolukiossa on lukuvuonna 2023–24 tarjolla etäopintoja yli 130 opintojaksoa mm. harvinaisemmissa kielissä. Tämän lisäksi verkkolukiossa voi suorittaa lähes yli 100 opintojaksoa verkko-opintoina, joita opiskelija voi suorittaa joustavasti ajasta ja paikasta riippumatta. Verkkolukion kautta voi tehdä myös kesäopintoja kesä- ja elokuussa.

Lukiolaiset voivat osallistua kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston ja Stadin AO:n lukiolaisille suunnattuun opintotarjontaan. Lukiolaisten on myös mahdollista suorittaa opintoja useissa korkeakouluissa ja sisällyttää ne lukio-opintoihin. Näin lukioissa saadaan

kasvatettua opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta nykyisillä resursseilla.

Ryhmäkoot vaihtelevat

Lukiokoulutuksen ryhmäkoot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä. Valinnaisten opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä. Osa valinnaisista opintojaksoista tarjotaan lukioissa joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen toteutuminen voidaan varmistaa.

Lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti sekä erilaiset rahoitukset ja avustukset

Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2023 on 10 028 euroa ja ruotsinkielisen vastaava luku on 9 819 euroa. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa vuoden 2023 opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on noussut 336 euroa ja ruotsinkielisen 189 euroa vuodesta 2022. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa erityisesti vuokratulot ovat kasvaneet perusparannus- ja uudisrakennushankkeiden vuoksi. Lisäksi oppivelvollisuuden laajentamisen ja opiskelun maksuttomuuden aiheuttamat kustannukset nostavat kokonaisbudjettia.

Lukioissa tarvitaan edelleen tukitoimia koronan aiheuttamaan oppimisvajeeseen, joka on havaittavissa mm. opintojen pidentymisenä. Opetushallitus on myöntänyt kaupungin lukiokoulutukselle valtion erityisavustuksen, jonka avulla tasoitetaan koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutuksia. Avustus on suuruudeltaan 1 821 625 euroa, ja se on käytettävä 9.11.2022–31.7.2024 välisellä ajalla. Helsingin kaupungin lukiot ovat lisänneet erityisavustuksella opiskelijoille tarjottavaa opetusta, ohjausta ja tukea. Tästä työstä on vastannut lukioiden oma henkilökunta tai palkattu lisäopetushenkilöstö. Pandemiasta johtuvaa oppimis- ja hyvinvointivajetta voidaan korjata myös kaupunginhallituksen koronasta palautumisen erillismäärärahalta, joka on lukiokoulutukseen noin 1,58 miljoonaa euroa vuosille 2022–23.

Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa jaetaan myös myönteiseen erityiskohteluun varattua tarveperusteista rahoitusta niille lukioille, joissa on paljon vieraskielisiä opiskelijoita. Vuonna 2023 tarveperusteista rahaa on käytössä 360 750 euroa. Tällä rahalla tuetaan lukiolaisten kursien ja opintojaksojen suorittamista sekä opintojen edistymistä. Esimerkiksi vuonna 2022 tukea saavissa lukioissa järjestettiin noin 100 kurssia PD-rahalla. PD-rahalla tarkoitetaan positiivisen diskriminaation rahoitusta. Se on kaupungin lukioille jakamaa määrärahaa, jonka jakoon vaikuttavat S2-opiskelijoiden suhteellinen määrä ja lukion sisänpääsykeskiarvo.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin opintojakso-
tarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi

Tarja Aro-Kuuskoski, rehtori, vs. lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 82365
tarja.aro-kuuskoski(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Talousarvioaloite lukioden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkojen pienentämisestä

Yleissivistävänä instituutiona lukion merkitys on suuri ja se antaa opiskelijoille valmiudet tavoitella jatko-opintopaikkaa. Koska kaikissa lukioissa ei kaikissa oppiaineissa järjestetä kaikkia valinnaisia valtakunnallisia ja kunkin lukion omia paikallisia syventäviä opintojaksoja, heikentyvät opiskelijoiden mahdollisuudet päästä jatko-opintoihin ja lukion yleissivistävä tehtävä ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi lukioissa ryhmäkoot ovat suuria. Samassa ryhmässä voi olla yli 35 opiskelijaa. Tällöin opettajan on mahdotonta huomioida jokainen opiskelija yksilönä ja panostaa kunnolla työhönsä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin lukioden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkojen pienentämiseksi varataan talousarvioon 3 500 000 € lisämääräraha. Tällä summalla saadaan yli 1000 opintojaksoa lisäystä kaupungin lukioden opintojaksotarjontaan ja parannetaan täten opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin ja lisätään muutenkin hyvinvointia. Lisäresurssit kurssien ja opintojaksojen järjestämiseen tulee kohdentaa suhteessa kunkin lukion opiskelijamäärään, eli mitä suurempi on lukion opiskelijamäärä, sen enemmän lisäystä opintojakso- ja kurssitarjontaan. Positiivinen erityiskohtelu huomioidaan resurssien kohdentamisen suhteen. Lisäksi tämän resurssin turvin opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja. Tarkemmasta tämän talousarvioaloitteen ehdottamasta opetustarjonnan lisäämisestä tulee päättää lukiotasolla. On varsin olennaista, että kunkin lukion tarpeet huomioidaan lisäopetustarjonnan suunnittelussa.

Helsingissä 24.05.2023

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Nevanlinna Tuomas

Honkasalo Veronika

Sydänmaa Johanna

Majok Ajak

Rantanen Tuomas

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 17 muun talousarvioaloite Symp- piksen laajentamisesta Malmille

HEL 2023-007027 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä määräraha Sympniksen laajentamiseksi Malmille.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Päihde- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuositusten ja päihde- ja terveyspalvelujen koskevien laatusuositusten mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Päihde- ja terveyspalveluja kehitetään ja kapasiteettia lisätään talousarvion puitteissa. Sympnikset ovat matalan kynnyksen sosiaali- ja terveysneuvontaa tarjoavia päiväkeskuksia, jotka sijaitsevat Itäkeskuksessa, Sörnäisissä ja Kontulassa. Sympniksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja kaksi kertaa viikossa Malmilla noin 500 asiakkaalle. Keskeisellä alueella liikkuvaa työtä tekee lisäksi jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja. Sosiaalityöntekijöiden palveluja tarjotaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen poliisiosiaalityönä Malmin poliisitalossa. Lisäksi aikuissosiaalityö sekä useat järjestöt ja vertaistoimijat tekevät etsivää lähityötä eri alueilla. Lainsäädäntö edellyttää järjestämään päiväkeskuspalvelut ja Sympniksen toimintaedellytykset turvataan talousarvion puitteissa. Tavoitellaan päihde- ja terveyspalveluiden päiväkeskusverkoston laajentamista Malmin alueelle.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 19.09.2023 § 185](#)

HEL 2023-007027 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä määräraha (noin 0,7 miljoonaa) Symppiksen laajentamiseksi Malmille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyshuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveyshuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Symppliksen laajentaminen Malmille

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihde- ja päihdehaittojen vähentämiseksi ja päihde- ja terveyspalvelujen tarjoamista ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuosittelujen ja päihde- ja terveyspalvelujen laatu- ja palveluseurannan mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkostoa käytetään tarkoituksenmukaisesti. Päihde- ja terveyspalveluja kehitetään ja palvelujen kapasiteettia lisätään hallitusti ja määrätietoisesti talousraamin puitteissa.

Päihdepalvelujen matalan kynnyksen päiväkeskus Sympplikset tarjoavat terveys- ja sosiaalineuvontaa Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Symppliksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivinä Herttoniemessä, Malmilla, Puistolassa, Kannelmäessä, Sörnäisissä, Pasilassa, Vuosaarella, Pihlajamäessä ja Etelä-Haagassa. Malmilla palvelua on tarjolla kaksi kertaa viikossa. Oma Stadi -hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keskisen alueen liikkuvaa työtä.

Vuonna 2022 Sympplikissä asioi noin 6 000 eri asiakasta, joista liikkuvan terveysneuvonnan Malmin pysäkeillä noin 500 asiakasta.

Asunnottomille asiakkaille matalan kynnyksen palveluja tarjotaan Hieta-niemenkadun palvelukeskuksessa. Auroran päiväkeskus tarjoaa palveluja hiv-tartunnan saaneille huumeiden käyttäjille ja ehkäisee hiv-tartunnan leviämistä huumeiden käyttäjien keskuudessa. Sosiaalityöntekijöiden palveluja tarjotaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen poliisisosiaalityönä Pasilan ja Malmin poliisitaloissa.

Helsingissä tehdään laajasti myös etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätyön verkosto.

Aikuissosiaalityön etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo ja ohjaa sekä tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertais-toimijat tekevät päihdeikäisten elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä. Esimerkiksi asumisen tuen monialaisessa ja jalkautuvassa asunnottomuustyössä on yhdeksän työntekijän tiimi, joka tekee etsivää työtä yhdessä Diakonissalaitoksen jalkautuvan päihdetyön Tukialus-hankkeen ja Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hankkeen kanssa. Myös A-klinikkasäätiön Katuklinikka, Tukikohta ry:n Osis sekä Huumeista ry:n ja Kukunori ry:n Huudikoutsit tekevät etsivää työtä.

Päihdepalvelujen Jelppi tekee jalkautuvaa neuvontaa, ohjausta, päihde- ja riippuvuustyön erityispalvelujen palvelutarpeen arviointia ja saattaa asiakkaita tarvitsemiinsa palveluihin. Jelpissä keskustelutukea saa sekä ammattilaiselta että vertaiselta. Päihdepoliklinikan vastaanotolle pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta 1.9.2023 alkaen joka arkipäivä kello 8.30–15.30. Päihdepoliklinikka tarjoaa myös hoidon tarpeen arviointia, neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Helsingin päihdepalvelut toimii aktiivisesti jalkautuvien palvelujen verkostossa, pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä, erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa

sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Päihdepalvelut ovat mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Helsinki on esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä.

Päihdepalveluja kehitetään ja palvelujen kapasiteettia lisätään hallitusti ja määrätietoisesti. Itäkeskuksessa sijaitsevalle päihde- ja mielenterveysasiakkaiden terveys- ja sosiaalineuvontapiste Symppikselle pyritään vuokraamaan uudet tilat. Nykyisistä tiloista Turunlinnantie 14 A:ssa joudutaan luopumaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Sopivien tilojen löytäminen on haasteellista toiminnan luonteen vuoksi. Päihdepalvelut etsivät tapoja kehittää edelleen nykyisiä liikkuvia palveluja, joille erillisiä tiloja ei tarvita. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että laki edellyttää hyvinvointialueita järjestämään päiväkeskuspalvelut, ja jo olemassa olevien Symppisten toimintaedellytykset on turvattava myös jatkossa. Lain mukaan päiväkeskusten on tarjottava esimerkiksi peseytymismahdollisuutta, mitä ei liikkuvien palveluiden avulla pystytä toteuttamaan. Liikkuvilla palveluilla ei pidä pyrkiä korvaamaan tärkeää päiväkeskustoimintaa. Lautakunta toteaa, että Helsingin on tehtävä tarvittavat toimenpiteet Symppisten toiminnan turvaamiseksi ja alueellisen kattavuuden varmistamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat on merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Monipuolinen, joustava ja selkeä sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

Käsittely

[19.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Meri Valkama: Lisätään Symppiksen laajentaminen Malmille -otsikon alaiseen viimeisen kappaleen loppuun: "Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että laki edellyttää hyvinvointialueita järjestämään päiväkeskuspalvelut, ja jo olemassa olevien Symppisten toimintaedellytykset on turvattava myös jatkossa. Lain mukaan päiväkeskusten on tarjottava esimerkiksi peseytymismahdollisuutta, mitä ei liikkuvien palveluiden avulla pystytä toteuttamaan. Liikkuvilla palveluilla ei pidä pyrkiä korvaamaan tärkeää päiväkeskustoimintaa. Lautakunta toteaa, että Helsingin on tehtävä tarvittavat toimenpiteet Symppisten toiminnan turvaamiseksi ja alueellisen kattavuuden varmistamiseksi.”

Kannattaja: jäsen Johanna Nuorteva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Meri Valkama)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 11

Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Yaron Nadbornik, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Nea Nättinen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi jäsen Meri Valkaman vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi asiasta vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

[12.09.2023 Pöydälle](#)

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Talousarvioaloite Symppiksen laajentamisesta Malmille

Päihteitä käyttävien ihmisten palveluista on Helsingissä huutava pula ja palveluiden saatavuus ei jakaudu tasavertaisesti alueiden välillä. On tärkeää, että Helsinki pyrkii aktiivisesti huolehtimaan siitä, että myös yhteiskunnan kaikkein haavoittuvamman ryhmän palvelut on turvattu ja oikeus terveyteen ja hyvinvointiin toteutuu.

Symppiokset ovat päihdehaittoja vähentäviä, matalan kynnyksen päiväkeskuksia, joissa on tarjolla mm. terveysneuvontaa, sosiaaliohjausta, käyttövälineiden vaihtoa, hiv- ja c-hepatiittitestausta, lääke-ripalvelua sekä vertais- ja työllistämistoimintaa ja päiväkeskustoimintaa. Symppiesten toimintaan sisältyy vahvasti ympäristötyö, joka edistää lähialueiden siisteyttä ja turvallisuutta.

Nykyisten Itäkeskuksen, Kontulan ja Sörnäisten Symppiesten sekä liikkuvan terveysneuvonnan lisäksi kaivattaisiin uutta toimipistettä Malmille Koillis-Helsinkiin.

Alueellisen kattavuuden ja palveluiden saavutettavuuden edistämiseksi sekä mahdollisten ympäristöhäiriöiden ehkäisemiseksi on tärkeää, että matalankynnyksen palveluita on ympäri kaupunkia.

Symppiksen perustamisen hinta-arvio on n 700 000 euroa, joka kattaa perustamis- ja materiaalikulut ja henkilöstömitoituksen, joka sisältää 1 sairaanhoitajan, 1-2 sosiaaliohjaajaa ja 4-5 lähihoitajaa. Tämän lisäksi Malmin symppiksessä olisi naapurityöhön suunnattu työntekijä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä määräraha (n. 0,7 miljoonaa) Symppiksen laajentamiseksi Malmille.

Veronika Honkasalo
Kaupunginvaltuutettu (vas.)

Helsingissä 24.05.2023

Honkasalo Veronika

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 17 allekirjoitusta)

Gebhard Elisa

Huff Shawn

Kauppila Elina

Lindgren Minna

Korkkula Vesa

Haglund Mia

Vesikansa Sanna

Laaksonen Heimo

Kivelä Mai

Sydänmaa Johanna

Alametsä Alviina

Peltokorpi Terhi

Nevanlinna Tuomas

Wallgren Thomas

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 24.05.2023

Talousarvioaloite

Majok Ajak

Koskela Minja

Rantanen Tuomas

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 2 muun valtuutetun talousarvio-aloite Päiväkotien pihojen pölyn hallinnan ja aurinkosuojausmahdollisuuksien kartoittamisesta ja toimenpiteiden toteuttamisesta.

HEL 2023-007029 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunkitekniikka varaa rahaa tutkiakseen ja toteuttaakseen päiväkotipihojen pölynhallintaa ja lasten leikkipisteiden suojaamista aurinkokatoksilla.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnalta saatuun lausuntoon viitaten, että Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii päiväkotitilojen ja niiden leikkipihojen suunnittelusta ja toteutuksesta kaupungin strategian tavoitteiden mukaan, tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Päiväkotien leikkipihojen toiminnallinen kehittäminen tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta.

Nykyisessä oheistuksessa ja suunnittelunohjauksessa auringonsuojaus on otettu huomioon. Osana ilmastonmuutokseen sopeutumista auringonsuojauksratkaisuihin tullaan jatkossa kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja painottamaan vahvemmin myös suunnittelunohjauksessa. Työmaapölyn leviämisen ehkäisyyn tulee tapahtua urakoitsijoiden toimesta.

Tarvetta väliaikaisille ratkaisuille, kuten siirtonurmet, sadettimet ja lisäaurinkosuojat, seurataan kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Suunnitteluohjeistusta tullaan tältä osin tarvittaessa päivittämään. Väliaikaiset ratkaisut lisääisivät jonkin verran hankkeiden investointi-, muutostyö- sekä ylläpitokustannuksia sekä vastaavasti kaskolta perittävää vuokraa.

Vuoden 2024 talousarviossa ei ole varauduttu talousarvionaloitteen toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 05.09.2023 § 441](#)

HEL 2023-007029 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloite koskee rakentuville, vielä keskeneräisille uusille alueille sijoittuvien väliaikaisten ja pysyvien päiväkotien piha-alueiden pölynhallintaa ja aurinkosuojausta. Ratkaisuksi ehdotetaan siirtonurmialueita sadettimiseen sekä siirrettäviä, helposti kiinnitettäviä katoksia.

Suunnittelun nykyiset lähtökohdat

Väliaikaiset ja pysyvät päiväkodit sekä muutokset jo rakennettujen päiväkotien tiloihin tai piha-alueille perustuvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ilmaisemaan tarpeeseen ja suunnitteluohjeisiin.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa hankkeiden ja muutostöiden suunnittelusta ja toteutuksesta kaupungin strategian tavoitteiden mukaan sekä vuokraamiensa tilojen turvallisuudesta ja terveellisyydestä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ohjaa tilojen ja leikkipihojen toiminnallista suunnittelua.

Pihasuunnittelussa lähtökohtana on esteettömyys, turvallisuus, terveellisyys (kasvien myrkyttömyys) sekä kestävyys, huollettavuus ja ylläpidettävyys. Nykyisessä Oppimisympäristöjen tilasuunnitteluohjeessa suositetaan kasvillisuutta ja otetaan huomioon auringolta suojaavat katokset ja rakennelmat. Suunnitteluohjeessa kehoitetaan säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa ja luontoa, mikä myös edistää pölyttömyyden ja varjoisuuden toteutumista. Osana ilmastomuutokseen sopeutumista auringonsuojaus on tärkeä asia, jonka merkitys on viime vuosina kasvanut ja kasvaa edelleen.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat keräävät osaltaan käyttäjiltä palautetta, minkä perusteella suunnitteluohjeistusta kehitetään. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan saaman palautteen perusteella ei uusissa viime vuosina toteutetuissa hankkeissa ole ollut puutetta aurinkovarjoista. Pihojen pintamateriaalivalintoja on pidetty onnistuneena. Vanhemmissa kiinteistöissä aurinkosuojarampeita kartoitetaan vuosittain ja piholle on lisätty aurinkosuojarampeja. Lisäksi

pihaparannushankkeiden yhteydessä kiinnitetään huomiota varjopaikkojen lisäämiseen.

Rakennustyömaiden pölyn hallinta

Rakennustyömailla urakoiden kaupallisissa asiakirjoissa on edellytetty urakoitsijaa estämään pölyn kulkeutuminen työalueen ulkopuolelle. Pölyä synnyttävissä ja runsaasti pölyävissä työvaiheissa käytetään kohdepoistolla varustettuja laitteita.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii päiväkotitilojen ja niiden leikkipihojen suunnittelusta ja toteutuksesta kaupungin strategian tavoitteiden mukaan, tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Päiväkotien leikkipihojen toiminnallinen kehittäminen tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta.

Nykyisessä oheistuksessa ja suunnittelunohjauksessa auringonsuojaus on otettu huomioon. Osana ilmastonmuutokseen sopeutumista auringonsuojausratkaisuihin tullaan jatkossa kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja painottamaan vahvemmin myös suunnittelunohjauksessa. Työmaapölyn leviämisen ehkäisyn tulee tapahtua urakoitsijoiden toimesta.

Tarvetta väliaikaisille ratkaisuille, kuten siirtonurmet, sadettimet ja lisäaurinkosuojat, seurataan kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Suunnitteluohjeistusta tullaan tältä osin tarvittaessa päivittämään. Väliaikaiset ratkaisut lisääisivät jonkin verran hankkeiden investointi-, muutostyö- sekä ylläpitokustannuksia sekä vastaavasti kaskolta perittävää vuokraa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Päiväkotien pihojen pölyn hallinna ja aurinkosuojausmahdollisuuksien kartoitus ja toimenpidetoteutus

Me valtuutetut ehdotamme, että kaupunkitekniikka varaa rahaa tutkiakseen ja toteuttaakseen päiväkotipihojen pölynhallintaa ja lasten leikkipisteiden suojaamista aurinkokatoksilla.

Varsinkin väliaikaiset ja uusille alueille ja keskeneräisillä rakennustyömailla rakennettujen piha-alueiden rakennuksia hitaampi rakentuminen ja viimeistely aiheuttavat päiväkoti-ikäisille lapsille terveydelle haitallista pölyaltistusta ja altistumista myös liialliselle auringon paahteelle.

Kaikilla väliaikaisilla pihoilla ei myöskään ole varjostavaa kasvillisuutta tai pölyä sitovia nurmialueita. Ympäristön rakennuspöly on kesäisin iso lisähaitta.

Siirtonurmialueet sadettiminen sotoisivat sekä naapurustopölyn että pihan hiekkapölyn. Siirrettävillä ja helposti kiinnitettävillä katoksilla voitaisi kattaa vesi- ja hiekkaleikkipisteitä sekä oleskelupaviljonkeja aurinkosuojuiksi.

Helsingissä 24.05.2023

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Asko-Seljawaara Sirpa

Saxberg Mirita

Valtuutettu Anna Karhumaan ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite psykologipalveluiden turvaamisesta peruskouluihin ja toiselle asteelle

HEL 2023-007038 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että peruskoulujen ja toisen asteen opiskelijoiden mielenterveyden edistämiseen psykologipalveluiden saatavuutta parantamalla osoitetaan miljoonan euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoihin viitaten, että opiskeluhuollon psykologien vakansseja on lisätty vuoden 2023 aikana ja nykyinen psykologimitoitus vastaa säädettyä lakisääteistä psykologimitoitusta. Psykologien lakisääteisestä mitoituksesta aiheutuvat kustannukset huomioidaan vuoden 2024 talousarviossa.

Psykologien saatavuudessa on valtakunnallisia ongelmia, jotka näkyvät jossain määrin myös Helsingissä. Tähän liittyviä haasteita ratkaistaan yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan välillä. Psykologien määrän lisääminen ei ratkaise kaikkia puutteita lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa, vaikka se auttaakin vahvistamaan varhaista tukea ja hoitoa kouluissa sekä oppilaitoksissa. Kuraattorien, terveydenhoitajien tai toisella asteella työskentelevien mielenterveys- ja päihdepalveluihin erikoistuneiden sairaanhoitajien työpanos lasten ja nuorten mielenterveystyön edistämisessä on merkittävä. Myös hyvä opettaja tuo lapsen elämään turvaa ja hyvän aikuisen mallin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 213](#)

HEL 2023-007038 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi aloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtaosa suomalaisista lapsista ja nuorista voi hyvin, mutta erot hyvinvoinnissa ovat polarisoituneet ja osa lapsista ja nuorista voi entistä huonommin ja ongelmat kasautuvat. Lisäksi koronapandemia on vaikuttanut osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointiin. Tuore kouluterveyskysely antaa ennakkotietojen (THL, Sotkanet) pohjalta viitteitä, että lasten ja nuorten mielenterveyden ja hyvinvoinnin haasteet eivät ole helpottaneet koronapandemian jälkeen, vaan päinvastoin lisääntyneet. Hyvinvoinnin edistäminen ja ongelmien varhainen tunnistaminen sekä ennalta ehkäisy on tärkeää, jotta ongelmat eivät vaikeudu ja pitkity.

Psykologien saatavuudessa on valtakunnallisia ongelmia, jotka näkyvät jossain määrin myös Helsingissä. Kaskon ja Sotepen yhteistyössä mietitään keinoja psykologien saatavuuden parantamiseen. Helsinki ja muu pääkaupunkiseutu poikkeaa paljon muusta maasta muun muassa korkean maahanmuuttajataustaisen väestön takia. Myös erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on korkea. Näiden oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnista ja oppimisesta huolehtimiseen tarvitaan resursseja. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on tunnistettu erityisiä haasteita lasten ja nuorten jatko-opintopoluissa mielenterveysongelmien myötä. Aiemmin noin 4% nuorista oli toisen asteen opintojen ulkopuolella ja nyt oppivelvollisuuden laajentumisen myötä he ovat koulussa. Palvelutarpeet nähdään ja tunnistetaan tämän vuoksi aiempaa paremmin. Oppivelvollisten tuva-koulutuksessa erityisen tuen opiskelijoiden osuus vaihtelee toimipaikoittain 24-59% välillä ja vieraskielisten oppivelvollisten tuva-opiskelijoiden osuus 42%. Erityisesti nämä nuoret tarvitsevat opiskeluhuollon tukea enemmän ja oppivelvollisuuden lainsäädännön mukaan toisen asteen koulutuksen järjestäjän velvoite on tätä tukea ja palveluita järjestää. Psykologien puute vie voimavaroja juuri näiden kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien opiskelijoiden tuesta.

Helsingin kaupunki on pyrkinyt selkiyttämään lasten ja nuorten mielenterveystyötä sekä kaupungin sisäisesti että HUS:in kanssa. Esimerkkeinä tehdyistä toimenpiteistä ovat lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjujen kuvauksien laatiminen ja nuorille sopivien matalan kynnyksen Mieppi-palvelujen avaaminen. Lisäksi on avattu kaupungin oma lastenpsykiatrisen yksikkö. Myös CA (common approach) -malli on otettu käyttöön. Mallin avulla saadaan parannettua yhteistä käsitystä siitä, mistä aineksista lasten ja nuorten hyvinvointi koostuu.

Ennaltaehkäisevään työhön on keskitytty mm. panostamalla tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamiseen sekä sitouttavan kouluyhteistyön kautta, jonka tarkoituksena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja sekä luoda kouluihin myönteistä toimintakulttuuria.

Helsinki on aiemmin lisännyt kouluissa ja oppilaitoksissa toimivien psykologien määrää mm. hankerahojen ja tarveperustaisen rahoituksen avulla. Opiskeluhuollon rahoitus muuttui 1.1.2023 alkaen, kun järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille. Jatkossa Helsingissä hyvinvointialue vastaa opiskeluhuollon palvelusta, jonka kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuottaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä kaupungin/kasvatuksen ja koulutuksen rahoituksen kautta ei ole voitu enää palkata psykologeja, mutta valtioneuvosto on viime vuonna muuttanut oppilas- ja opiskelijahuoltolakia siten, että siinä on säädetty sitova mitoitus koulun psykologipalveluille. Mitoitus on yksi psykologi/780 oppijaa 1.8.2023 alkaen. Tämä mitoitus on aika lähellä Helsingin aiempaa tilannetta. Elokuun lopussa psykologien määrä henkilötyövuosina suhteessa mitoitustarpeeseen (tae23 oppilasmääräennuste) on perusopetuksessa 56/73, lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa 38/40 ja ruotsinkielisissä palveluissa 8/9. Vuodelle 2023 psykologipalveluihin on budjetoitu 6,9 miljoonaa euroa ja vuodelle 2024 esitetään 8,3 miljoonaa euroa. Uusi mitoitus ja palkankorotukset ovat kasvattaneet kustannuksia. Opiskeluhuollon talousarvio tehdään yhteistyössä Sotepen kanssa. Opiskeluhuollon talouden ja toiminnan ennusteet käydään läpi Sotepen kanssa säännöllisesti.

Kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteiden saavuttamiseksi opiskelijoiden yksilöllisen tuen näkökulmasta riittävien psykologipalveluiden varmistaminen talousarviossa palveluiden tuottamiseen on myös kriittinen kilpailutekijä niin psykologien määrässä kuin pysyvyydessä pääkaupunkiseudulla. Helsingissä koulupsykologien palkkataso on alle valtakunnan keskiarvon ja tämä on osaltaan heikentänyt tilannetta. Lähihyvinvointialueiden palkkojen nostamiset ovat aiheuttaneet Helsingille rekrytointihaasteita. On myös odotettavissa, että Helsingin tilanne voi heikentyä lähivuosina, kun hyvinvointialueet lisäävät samanaikaisesti psykologeja lakisääteisen mitoituksen mukaiseksi. Psykologipalveluihin tulee saada riittävä rahoitus valtiolta sote-rahoituksen kautta.

Koulun ja oppilaitoksen ammattilaisten hyvällä yhteistyöllä ja siihen sisältyvällä koulun psykologityöllä on merkittäviä terveysvaikutuksia lasten ja nuorten elämässä ja syrjäytymisen ehkäisemisessä. Riittämättömät palvelut heikentävät erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten jatko-opintoja ja opiskelua. Riittävä ja varhainen psykologipalveluiden saanti lapsille ja nuorille sekä ammatillisessa koulutuksessa oleville aikuisille ennalta ehkäisee ongelmien pitkittymistä ja syvenemistä sekä ongelmien siirtymistä sukupolvelta toiselle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Lotta Lempinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 37413
lotta.lempinen(a)hel.fi

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 159](#)

HEL 2023-007038 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Karhumaan ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan miljoonan euron lisärahoitus sekä peruskoulujen että toisen asteen opiskelijoiden mielenterveyden edistämiseen parantamalla psykologipalveluiden saatavuutta tarkastuslautakunnan huomioiden mukaisesti. Aloitteessa on tuotu esille erityisesti vuoden 2022 arviointikertomus, jossa tarkastuslautakunta toteaa, että psykologien määrä ei ole vastannut kasvanutta tarvetta eikä palveluiden piiriin pääsy toteudu hyvin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot

ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Opiskeluhuollon psykologipalvelut

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin opiskelu- huollon psykologien vakansseja on lisätty vuoden 2023 aikana ja nykyinen psykologimitoitustaan vastaa säädettyä lakisääteistä psykologimitoitusta. Psykologien lakisääteisestä mitoituksesta aiheutuvat kustannukset ollaan huomioimassa vuoden 2024 talousarviossa opiskelu- huollolle esitettyssä korotuksessa. Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että säädettyä lakisääteistä opiskelu- huollon psykologimitoitusta ja valtionrahoitusta on tarpeen tarkastella uudelleen valtakunnallisella tasolla. Mitoituksessa ja rahoituksessa ei ole huomioitu riittävästi erityisesti suurten kaupunkien yksilöllisiä tilanteita ja erityistarpeita sekä niistä mahdollisesti aiheutuva normaalia suurempaa yksilöllisen tuen tarvetta ja resurssitarvetta.

Vuoden 2023 alusta Helsingin opiskelu- huollon palveluiden järjestämisvastuu on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla, mutta opiskelu- huollon palveluista psykologi- ja kuraattoripalvelut tuotetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuottaa psykologipalveluita myös joihinkin yksityisiin ja valtion oppilaitoksiin. Yksityiset oppilaitokset voivat myös palkata itse omat psykologinsa, jolloin kustannukset korvataan heille. Helsinki on aikaisemmin lisännyt kouluissa ja oppilaitoksissa toimivien psykologien määrää muun muassa hankerahojen ja tarveperustaisen rahoituksen avulla. Vuoden 2023 muutoksista johtuen hankkeiden kautta palkatut psykologit jäävät jatkossa pois, mutta samaan aikaan on säädetty lakisääteinen mitoitustaan koulun psykologipalveluille.

Säädetty lakisääteinen mitoitustaan psykologien vakansseista, eli yksi psykologi 780 oppilasta kohden, on toteutunut Helsingissä 1.8.2023 alkaen. Lakisääteistä mitoitustaan ja valtion rahoitustaan tulisi kuitenkin tarkastella uudelleen valtakunnallisella tasolla erityisesti suurten kaupunkien ja yksilöllisen tuen näkökulmasta. Mitoituksessa ei ole huomioitu riittävästi suurten kaupunkien erityispiirteitä, esimerkiksi maahanmuuttajataustaisten ja vieraskielisten oppilaiden suurta määrää ja määrän kasvua sekä siitä mahdollisesti aiheutuva normaalia suurempaa yksilöllisen tuen tarvetta ja resurssitarvetta. Tällä hetkellä psykologit eivät pysty riittävästi antamaan kouluilla yksilöllistä tukea, eli tarjoamaan muun muassa lyhytterapeuttisia yksilöinterventioita kaikille niille, jotka niitä tarvitsevat. Psykologien saatavuuteen liittyy myös haasteita, joita ratkaistaan yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan välillä. Lisäksi on hyvä huomioida, että pelkästään psykologien määrän lisääminen ei ratkaise kaikkia

puutteita lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa, vaikka se auttaakin vahvistamaan varhaista tukea ja hoitoa kouluissa sekä oppilaitoksissa.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kehittäminen

Mielenterveystyöhön osallistuvat psykologien lisäksi monien muiden ammattiryhmien edustajat. Onkin tärkeää huomioida esimerkiksi kuraattorien, terveydenhoitajien tai toisella asteella työskentelevien mielenterveys- ja päihdepalveluihin erikoistuneiden sairaanhoitajien merkittävä työpanos lasten ja nuorten mielenterveystyön edistämisessä. Myös hyvä opettaja tuo lapsen elämään turvaa ja hyvän aikuisen mallin. Tämä tukee osaltaan lasten ja nuorten mielenterveyttä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi pyrkii jatkuvan kehittämisen periaatteella jo nykyisellään selkeyttämään ja tehostamaan lasten ja nuorten mielenterveystyötä sekä Helsingin sisäisesti että HUSin kanssa. Työskentely on tähän mennessä pitänyt sisällään esimerkiksi lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjujen kuvausten laatimista, haasteiden tunnistamista ja ratkaisemista sekä nuorille sopivien matalan kynnyksen Mieppi-palvelujen avaamista. Lisäksi lastenpsykiatrinen yksikkö Leppiksen toimintaa on kehitetty. Palveluissa on myös otettu käyttöön HYVÄ (Hyvinvointia yhdessä) -malli, jonka avulla saadaan parannettua yhteistä käsitystä siitä, mistä asioista lasten ja nuorten hyvinvointi koostuu. Työntekijöitä on lisäksi koulutettu laajasti erilaisiin interventiomeneelmiin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Suomessa lapset ja nuoret voivat pääsääntöisesti hyvin. Osa lapsista ja nuorista kohtaa kuitenkin elämänsä aikana ongelmia, joiden ratkaisemiseksi tarvitsee ulkopuolisen ammattilaisen tukea. Annetulla tuella voi olla merkittävä vaikutus nuoren elämään sen eri vaiheissa. Varmistamalla psykologien palveluiden riittävä saatavuus ja vähintään lakisääteisen mitoituksen toteutuminen kouluissa pystytään vastaamaan paremmin lasten ja nuorten erilaisiin palvelutarpeisiin, jatko-ohjaamaan heitä tarvitsemiinsa palveluihin sekä ennaltaehkäisemään moninaisten ongelmien syntyä. Lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen vaatii onnistuakseen kuitenkin myös moniammatillista yhteistyötä, matalan kynnyksen palveluja sekä selkeitä ja tehokkaita palveluketjuja."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 040 3341703

mika.porvari(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 050 363 8669
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

Psykologipalveluiden turvaaminen peruskouluihin ja toiselle asteelle

Nuorten kokemaa ahdistuneisuutta ja yksinäisyyttä ovat lisääntyneet merkittävästi koronapandemian aikana. Helsingiläisiä koskevien kouluterveyskyselyjen tulosten mukaan nuorten kokemaa yksinäisyyttä on yleistynyt selkeästi, ja kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, mieliala-ailahtelut ja masennusoireilu ovat yleistyneet entisestään. Ahdistuneisuuden kokemus ammatillisessa koulutuksessa on yleistynyt melko voimakkaasti Helsingissä verrattuna muuhun maahan. Masennusoireilu on samanlaista tyttöillä sekä lukioissa että ammatillisissa oppilaitoksissa. Poikien kohdalla on vaihtelua siten, että lukiolaispojat kokevat jonkin verran enemmän masennusoireita kuin ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat pojat.

Kaupunkistrategian 2021–2025 mukaan lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa tulisi kehittää opiskelijoiden yksilöllistä tukea. Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan vuodelta 2022 havainnut epäkohtana, että psykologien määrä ei ole kuitenkaan vastannut kasvanutta tarvetta, eikä palvelun piiriin pääsy toteudu hyvin. Psykologipalveluiden kohdalla ongelma on samanlainen myös peruskoulun puolella - useissa peruskouluissa ei ole tarjolla lakisääteisiä psykologipalveluita. Psykologien pitkäkestoinen puute kuormittaa muuta oppilashuoltohenkilöstöä ja henkilökuntaa lasten ja nuorten kärsimyksen lisäksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2024 talousarvioon varataan 1 miljoonan euron lisärahoitus sekä peruskoulujen että toisen asteen opiskelijoiden mielenterveyden edistämiseen psykologipalveluiden saatavuutta parantamalla tarkastuslautakunnan huomioiden mukaisesti.

Helsingissä 24.05.2023

Karhumaa Anna

Varajäsen

Keskustan valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Peltokorpi Terhi

Valtuutettu Sini Korpisen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite pitopaketin luomisesta päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille

HEL 2023-007039 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille rakennetaan pitopaketti, joka sisältää kevät-, syys- ja talvi-käyttöön annettavat ulkovaatteet vakituudessa työsuhteessa oleville päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille, työntekijöiden virkistysrahan korotuksen 60 euroon sekä palkkakehitysohjelman palkankorotusten suuntaamisen merkittävältä osalta päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstöetuuksien kokonaisuutta tulee tarkastella ja kehittää kaupunkitasoisesti. Ulkovaatteiden tarjoamista päiväkotihenkilöstölle on selvitetty vuonna 2020, eikä sitä pidetty tällöin tarkoituksenmukaisena. Rajatulle työntekijäryhmälle tarjottuna ulkovaatteetus olisi verollinen henkilöstöetuus, jolloin kaikki työntekijät, joille etu on osoitettu, joutuisivat maksamaan edun arvosta tuloveron sekä työntekijän työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun. Tällöin työntekijän saama nettopalkka pienenesi.

Henkilöstön virkistystoiminnan tukemista pidetään tärkeänä ja tukea on lisätty. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteinen virkistystoiminta koostuu yksiköille jaetuilla määrärahoilla rahoitetun toiminnan lisäksi yhteisistä tapahtumista ja henkilöstökerhotoiminnasta. Virkistystoimintaan osoitettujen tukien vaikuttavuutta ei ole selvitetty. Toimialalla tehdään arviointi työajan ulkopuolella tapahtuvan yhteisen virkistystoiminnan määrärahojen käytöstä vuoden 2023 aikana. Arviointi auttaa tuen kohdentamisessa vaikuttavuutta parhaiten lisäävällä tavalla.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkoja on kehitetty systemaattisesti eri henkilöstöryhmät huomioon ottaen. Kunta-alan työehtosopimusten mukaisten järjestelyeräkorotusten lisäksi palkkoja on korotettu saatavuus- ja palkkakilpailukykyperusteisesti kaupungin oman palkkakehitysohjelman kautta. Suurten henkilöstöryhmien palkkojen korotuksia on tehty vaiheittain. Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkauksen kehittäminen on tärkeätä ja sitä jatketaan osana kaupungin palkkakehitysohjelmia. Palkkakehitysohjelma perustuu henkilöstön ja henkilöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa ja sen valmistelussa huomioidaan myös muut ammattiryhmät,

joille nähdään vastaavanlaisia korotustarpeita. Palkkakehityssuunnitelman toteutukseen on varattu vuoden 2024 talousarvioesitykseen 7,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 talousarvioesityksessä Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmän linjaamaan varhaiskasvatuksen ammattilaisten veto- ja pitovoiman vahvistamiseen on kohdennettu 2 000 000 euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 209](#)

HEL 2023-007039 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginvaltuustolle valtuutettu Sini Korpisen talousarvioaloitteesta koskien pätevien varhaiskasvatuksen ammattilaisten pitopakettia, joka sisältää varhaiskasvatuksen vakituiselle henkilöstölle ulkovaatteiden hankinnan, virkistysrahojen tuplaamisen sekä palkkojen korottamisen palkkakehitysohjelman kautta:

Kaupunginvaltuusto on vuonna 2020 antanut päätöksen (Kvsto 7.10.2020, § 241) kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen päiväkotihenkilöstön ulkovaatetusasiaa koskevaan valtuustoaloitteeseen, jossa esitettiin, että kaupunki voisi tarjota päiväkotien henkilöstölle Helsingin brändin mukaiset ulkoiluvaatteet. Päätöksessä todetaan muun muassa, että hallinnollinen lisätyö huomioon ottaen ulkovaatetuksen hankkimista päiväkotien työntekijöille ei voida pitää perusteltuna, tavanomaisena eikä työnantajalle aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen myöskään kohtuullisena.

Jo vuonna 2020 valtuustoaloitteen johdosta tehtiin laskelmia mahdollisen ulkovaatetuksen hankkimisesta aiheutuvista kustannuksista, mutta silloisissa varovaisissa laskelmissa otettiin huomioon vain päiväkotien vakituisen henkilöstön määrä. Kaiken kaikkiaan päiväkotien henkilöstöä ja muuta varhaiskasvatuksen henkilöstöä on noin 7 000 henkilöä. Esimerkiksi noin 50–100 euroa maksavan, kaupungin brändin mukaisen (logolla varustetun/ laadukkaan) kuoritakin kustannusvaikutus olisi kerätähankintana päiväkotien ja muun varhaiskasvatuksen henkilöstön osalta noin 350 000–700 000 euroa. Lisäksi kustannuksiin tulee laskea muun muassa hallintokulut esimerkiksi kilpailutuksesta, hankinnoista ja jakelusta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole varattu määrärahoja ulkovaatteiden ostamiseen ja niiden hallinnointiin noin 7 000 työntekijälle.

Virka- ja työpuvuista ja suojavaatetuksesta on määräykset kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) VI luvun 2 §:ssä. Jos työnantaja velvoittaa viranhaltijan/työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka-/työpukua tai määriteltyä suojavaatetusta, työnantajan tulee lähtökohtaisesti hankkia ja huoltaa tällainen puku tai vaatetus. Päiväkotien henkilöstöä, kuten muutakaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä, ei ole veloitettu käyttämään työssään tiettyä määriteltyä vaate- tusta. Näin ollen ulkovaatteiden tarjoamisessa henkilöstölle olisi kysymys henkilöstöetuudesta.

Henkilöstöetuuksien kokonaisuutta tulee tarkastella ja kehittää kaupunkitasoisesti. Verotuksen näkökulmasta (tuloverolaki 69 §) saajalleen verovapaasta tavanomaisesta henkilökuntaedusta on kyse vain tilanteissa, joissa etu on tavanomainen ja kohtuullinen sekä kaikkien kyseeseen tulevien työntekijöiden käytettävissä heidän niin halutessaan. Hallinnollinen lisätyö huomioon ottaen ulkovaatetuksen hankkimista päiväkotien ja varhaiskasvatuksen tuhansille työntekijöille ei voida pitää perusteltuna, tavanomaisena eikä myöskään työnantajalle aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen kohtuullisena. TAE:ssa ei ole varauduttu hankkimaan varhaiskasvatuksen henkilöstölle ulkovaatteita.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteinen virkistystoiminta koostuu yksiköiden budjetteihin jaettujen määrärahojen lisäksi yhteisistä tapahtumista ja henkilöstökerhotoiminnasta. Yhteiseen virkistystoimintaan on kuulunut vapaa-ajalla toteutettavat "yhdessä liikkuen tai kulttuurista nauttien" -tapahtumat sekä esim. joulukonsertti. Yhteisen toiminnan lisäksi budjetoidaan virkistysrahaa jokaisen yksikköön. Vuonna 2023 summa oli 30 euroa / vakanssi nousten vuodesta 2022 12 euroa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan tekemään seuranta sekä arviointi yllä mainitusta työajan ulkopuolella tapahtuneesta yhteisestä virkistystoiminnan määrärahojen käytöstä vuonna 2023 vuoden lopussa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä tukea

henkilöstön virkistystoimintaa. Toimialan näkemys on, että vuoden 2024 osalta rahoitus pidetään ennallaan, koska virkistysrahojen tuplaaminen aiheuttaisi toimialalle vuositason noin 900 000 euron kustannukset. TAE:ssa ei ole varauduttu virkistysrahojen tuplaamiseen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkoja on kehitetty systemaattisesti eri henkilöstöryhmät huomioon ottaen sekä kunta-alan työehtosopimusten mukaisten järjestelyeräkorotusten, että Helsingin kaupungin oman palkkakehitysohjelman kautta. Varhaiskasvatuksen palkkoja on saatu korotettu vuosien 2017-2023 aikana kaikkien järjestelyerä- ja palkkakehitysohjelmakorotusten yhteydessä. Vuoden 2023 palkkakehitysohjelman kautta korotettiin noin 3200 (kustannusvaikutus 1.4.-31.12.2023 noin 2 miljoonaa euroa) ja saman vuoden järjestelyeräkierroksen kautta noin 1200 varhaiskasvatuksen työntekijän palkkaa (kustannusvaikutus 1.6.-31.12.2023 noin 550 000 euroa). Korotukset ovat perusteltuja, koska vastaavasti samalla ajanjaksolla varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön saatavuudessa on ollut entisestään kasvavia haasteita. Toimialalla on isoja henkilöstöryhmiä, joten kaikkien palkkoja ei ole ollut mahdollista annetuissa eurorajoissa kerralla nostaa, vaan korotuksia on tehty vaiheittain. Esimerkinomaisesti laskettuna varhaiskasvatuksen opettajien tehtäväkohtaisten palkkojen korottaminen 3049 euroon aiheuttaisi vuositason arviolta 5 699 400 euron kustannukset ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäväkohtaisten palkkojen korottaminen 3303 euroon 556 600 euron kustannukset. TAE:ssa ei ole varauduttu varhaiskasvatushenkilöstön palkkojen korottamiseen. Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkauksen kehittäminen on tärkeätä ja sitä tulee jatkaa tulevina vuosina määrärahojen puitteissa ja osana kaupungin palkkakehitysohjelmia systemaattisesti.

Helsingin kaupungin pidemmän aikavälin palkkakehitysohjelman tarkoituksena on lisätä kaupungin houkuttelevuutta työnantajana sekä suunnitelmallisesti nostaa palkkausta erityisesti niissä ammattiryhmissä, joissa kaupungilla on osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyviä palkkakilpailukykyhaasteita. Palkkakehitysohjelman toteuttamisesta ja siihen käytettävissä olevasta määrärahasta päätetään vuosittain kaupunginvaltuustossa.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

Pitopaketti päteville varhaiskasvatuksen ammattilaisille

Varhaiskasvatus ei kaikkialla Helsingissä ole enää laadukasta. Kysymys kilpistyy ennen kaikkea pätevän henkilöstön saatavuuteen.

Tilanne on kehittynyt vuosien saatossa: Kun elinkustannukset pääkaupungissa nousevat, palkalla ei tule enää toimeen. Samaan aikaan riittävää määrää pätevää henkilöstöä ei valmistu. Nyt Helsingissä varhaiskasvatuksen työntekijöistä yli puolet on lastenhoitajia ja töissä on 2500 varhaiskasvatuksen opettajaa. Heistä pätevyys puuttuu melkein kolmannekselta, lastenhoitajista 16 prosentilta. Varhaiskasvatuksen opettajia tarvitaan vuoteen 2030 mennessä lähes sama määrä lisää kuin mitä meillä on nyt töissä johtuen lakimuutoksesta, jolla halutaan kasvattaa pedagogisen koulutuksen saaneen henkilöstön määrää. Tämä siis olettaen, että jokainen tänä päivänä Helsingillä töissä oleva vaka-opettaja on jatkossakin töissä kaupungilla.

Kaupungissa on tehty ja tehdään toimenpiteitä varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden eteen, ja tätä pitää edelleen jatkaa. Samalla Helsingin kaupungin pitää kuitenkin rakentaa pitopaketti päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille. Pitopaketissa päteville varhaiskasvatuksen työntekijöille pitäisi olla seuraavat asiat:

1) Jokainen vakituisessa työsuhteessa oleva pätevä varhaiskasvatuksen työntekijä saa ulkovaatteet niin kevät- ja syys- kuin talvikäyttöön. Vaatteet saisi myös jatkossa jokainen uusi, vakituisessa työsuhteessa aloittava pätevä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, opettaja tai erityisopettaja koeajan päätyttyä.

2) Tuplataan virkistysraha. Vuodelle 2023 se lähes tuplattiin 30 euroon, tuplataan se nyt 60 euroon.

3) Helsingissä on korotettu varhaiskasvattajien palkkoja siten, että varhaiskasvatuksen opettajien palkka on Helsingissä 9 %, erityisopettajien 10 %, sosionomien 3 % ja lastenhoitajien 6 % virka- ja työehtosopimusten mukaista peruspalkkaa korkeampi. Tämä ei kuitenkaan riitä. Palkkakehitysohjelmaa jatketaan ja siitä merkittävä osa suunnataan pätevien varhaiskasvatuksen työntekijöiden palkkojen korottamiseen.

Ehdotan, että vuoden 2024 budjettiin varataan riittävät varat pitopaketin luomiseksi päteville varhaiskasvatuksen henkilöstön jäsenille.

Helsingissä 24.05.2023

Korpinen Sini

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Asko-Seljavaara Sirpa

Kauppila Elina

Rissanen Laura

Sydänmaa Johanna

Lindgren Minna

Korkkula Vesa

Abib Mukhtar

Iskanius Anniina

Meri Otto

Peltokorpi Terhi

Saxberg Mirita

Grotenfelt Nora

Valtuutettu Terhi Peltokorven ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite kotihoidon tuen kuntalisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille

HEL 2023-007040 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä rahoitus kotihoidon tuen kuntalisän palauttamiseen 1–2-vuotiaille lapsille.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen sisältyi kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon. Päätöksellä haluttiin tukea valtuustokauden 2017–2021 kaupunkistrategiaan sisältynyttä tavoitetta varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisesta.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen sisältyy Helsingin kaupunkistrategiaan myös vuosina 2021–2025. Laadukas varhaiskasvatus ehkäisee tehokkaasti segregaatiota ja tasaa sosioekonomisia eroja lasten välillä.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että 1.8.2022 voimaan tulleen perhevapaaudistuksen myötä kotihoidontukea voi halutessaan saada vanhempainrahajaksojen välissä jo siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen ja vanhemmilla on mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 215](#)

HEL 2023-007040 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Terhi Peltokorven talousarvio-aloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamista 1–2-vuotiaille lapsille.

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti joko lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen. Lapsen hoitamiseen kotona perhe voi käyttää kotihoidon tukea tai palkata hoitajan yksityisen hoidon tuen avulla. Varhaiskasvatuspalveluista perhe voi hyödyntää yksityisen hoidon tukea yksityiseen varhaiskasvatukseen tai hakeutua kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen yhdeksän kuukauden iästä alkaen.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen, ja 15.12.2020 kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän ehtoja muutettiin tuolloin siten, että Helsinki-lisänä maksetaan 264 euroa kuukaudessa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea.

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä osuudesta (hoitoraha 377,68 euroa ja sisaruksista 113,07 euroa / 72,66 euroa, sekä tulosidonnainen hoitolisä 0–202,12 euroa), minkä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat lakisääteisen hoitolisän määrään. Kotihoidon tuen lakisääteiset osat maksetaan edelleen alle 3-vuotiaista lapsista. Helsinki maksaa lakisääteisten osien lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kansaneläkelaitokselta, ja Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kustannusten mukaisesti. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–2-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä olevan vuoden 2024 aikana keskimäärin noin 2740. Alle 1-vuotiaita kotihoidon tukea saavia lapsia arvioidaan olevan keskimäärin noin 860

vuonna 2024. Lapsista 1–1,5-vuotiaita olisi noin 1370 ja 1,5–2-vuotiaita noin 1370 lasta.

1–1,5-vuotiaista lapsista maksettava kuntalisä oli aikaisemmin 264 euroa kuukaudessa ja 1,5–2-vuotiaista 218,64 euroa kuukaudessa. Kytseisten kuntalisien palauttaminen aloitteessa esitetyin tavoin 1–2-vuotiaille lisäisi kustannuksia noin 7,9 miljoonaa euroa vuodessa, mikäli määrät olisivat aiempia vastaavat, ja noin 8,7 miljoonaa euroa vuodessa, mikäli 1–2-vuotiaille maksettaisiin 264 euroa kuukaudessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lisäksi, että perhevapaauidistuksen myötä (voimaan 1.8.2022) vanhemmilla on mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta. Kotihoidontukea voi uudistuksen myötä saada siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen, ja perhe voi halutessaan saada siten kotihoidontukea vanhempainrahajaksojen välissä. Alle 2-vuotiaan lapsen kotona hoitaminen voi siten mahdollistua taloudellisesti kestävämmällä tavalla kuin ennen uudistusta tällä vanhempainvapaiden ja kotihoidon tuen yhdistelmällä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Käsittely

[12.09.2023 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus:

Marko Hamilo: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa kotihoidon tuen kuntalisen palauttamista 1–2-vuotiaille ja esittää, että asiaan osoitettaisiin varat vuoden 2023 budjettineuvotteluissa."

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Eriävä mielipide

Marko Hamilo: Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2022 todettiin, että "päiväkoteihin tulee entistä enemmän alle kolmevuotiaita lapsia. Samaan aikaan, kun kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt, kunnallisen päiväkotihoidon kysyntä on kasvanut. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Helsingin poliittisten päätöksentekijöiden olisi järkevää arvioida, kannattaisiko Helsinki-lisää laajentaa takaisin suuremmalle ikäryhmälle kuin alle yksivuotiaille. Jos pienimpien lasten päiväkotihoidon kysyntä vähenisi, se helpottaisi päiväkotien vaikeaa henkilöstötilannetta edes jonkin verran". Tarkastuslautakunta totesi, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, voisiko Helsinki-lisän palauttaminen joiltakin osin helpottaa vaikeaa henkilöstötilannetta. Selvitys on kasvatuksen- ja koulutuksen toimialalta jäänyt tekemättä,

mutta selvää on, että Helsingin kaupungin tulisi tukea perheiden valinnan mahdollisuutta. Lisäksi olisi huomioitava, että kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Talousarvioaloite kotihoidon tuen kuntalisän palauttamisesta 1-2-vuotiaille lapsille

Helsingin kaupunginvaltuusto teki vuoden 2021 talousarviosta päättäessään päätöksen rajata kotihoidon tuen kuntalisän 1.6.2021 alkaen vain alle 1-vuotiaille kotona hoidettaville lapsille.

Helsinki-lisä mahdollisti ennen sen leikkaamista nykyistä useammalle perheelle lapsen hoitamisen kotona vanhempainvapaan jälkeen. Osassa perheistä myös isommat sisarukset olivat tällöin joko osittain tai kokonaan kotihoidossa. Ilman kuntalisää hoitovapaalle jääminen on mahdollista lähinnä hyvätuloisille perheille korkeiden asumiskustannusten Helsingissä.

Lasten kotihoitoa ja päiväkodeissa annettavaa varhaiskasvatusta ei tule asettaa vastakkain. Valtaosa lapsiperheistä käyttää Suomessa kotihoidon tukea jossain vaiheessa ennen kuin lapsi täyttää kolme vuotta. Osa perheistä käyttää tukea vain muutaman kuukauden. Tutkimusten mukaan kotihoidon tuen taso vaikuttaa siihen, miten pitkään perhe hoitaa lastaan kotona kotihoidon tuella.

Alle 3-vuotiaiden lasten määrä varhaiskasvatuksessa on noussut Helsingissä merkittävästi kuntalisän leikkaamisen jälkeen. Tarkastuslautakunta toteaa vuoden 2022 arviointikertomuksessa: ”Jos päiväkotiin tulevien alle kolmevuotiaiden lasten määrä olisi noudattanut samanikäisen väestön määrän kehitystä, laskua olisi ollut 5,5 prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2022. Toteutunut kasvu on ollut 33 prosenttia.”

Helsingissä on ollut suuria vaikeuksia vastata perheiden palvelutarpeisiin viime vuosina. Yhä useampi vanhempi on joutunut siirtämään töihin paluuta, koska lapselle on osoitettu päiväkotipaikka kohtuuttoman kaukaa kotoa. Tavoite lähipäiväkotiperiaatteen noudattamisesta on jäänyt puheiden tasolle. Kotihoidon tuen kuntalisän leikkaus on heikentänyt myös mielikuvaa Helsingin perheystävällisyydestä.

Helsingin varhaiskasvatus on suurissa ongelmissa, kun vanhemmat on ajettu osin tukileikkauksilla hakemaan yksivuotiaille lapsilleen paikkaa päiväkodista. Varhaiskasvatuksen henkilöstöpula on kasvanut merkittävästi ja ollut viimeisen vuoden aikana kesto-ongelmana medioissa. Kaupunki on tehnyt erilaisia toimia henkilöstön saatavuuden parantamiseksi, mutta ne eivät ole vielä ratkaisseet henkilöstöpulaa ja lisänneet henkilöstön pysyvyyttä riittävästi. Varhaiskasvatuksen opettajien vakansseissa ei-kelpoisten työntekijöiden ja hoitamattomien vakanssien osuus on kasvanut tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen mukaan merkittävästi, ollen syyskuussa 2022 jo yli 40 prosenttia.

Kotihoidon tuen kuntalisän palauttaminen voisi helpottaa osittain henkilöstöpulaa. Tarkastuslautakunta toteaa myös arviointikertomuksessaan, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, voisiko Helsinki-lisän palauttaminen joiltakin osin helpottaa vaikeaa henkilöstötilannetta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä rahoitus kotihoidon tuen kuntalisän palauttamiseen 1-2-vuotiaille lapsille.

Helsingissä 24.05.2023

Peltokorpi Terhi

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Keskustan valtuustoryhmä

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 24.05.2023

Talousarvioaloite

(1 + 1 allekirjoitusta)

Karhumaa Anna

Valtuutettu Alviina Alametsän talousarvioaloite perhetuen ja pariterapian saatavuudesta

HEL 2023-007041 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon lisätään määräraha, jolla sitä tarvitseville helsinkiläisille vanhemmille tulee taata 10 kerran maksuton pariterapia matalalla kynnyksellä. Lisäksi esitetään, että kotipalvelua tulisi saada synnytyksen jälkeen matalalla kynnyksellä ja, että selvitetään voisiko kotipalvelua tarjota maksuttomasti nykyisiä kriteereitä ja lastensuojelun asiakkuutta laajemmin.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Pariterapiaan pääsy perustuu ammattilaisen tekemään palvelutarpeen arviointiin, jossa määritellään tuen tarve ja näin tulisi olla jatkossakin. Palvelu on asiakkaille maksutonta. Vuosittain asiakkaina on 650–700 pariskuntaa, joita tavataan keskimäärin kuusi kertaa. Talousarviossa turvataan ensisijaisesti järjestämistä vastaavalla olevat palvelut lain vaatimalla vähimmäistasolla eikä pariterapian ole varattu lisämäärärahaa. Toimialalla selvitetään rakenteellisia toimenpiteitä, jotka lyhentäisivät pariterapiaan pääsemisen jonotusaikoja. Lopullisesti määrärahajako palvelukokonaisuuksittain ratkaistaan tulosbudjetissa.

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain mukainen palvelu ja sitä myönnetään toimintakykyä alentavan synn tai perhe- ja elämäntilanteen perusteella. Kotipalvelun saaminen perustuu sosiaalityöntekijän arvioon. Palvelun kiireellisyys arvioidaan tapauskohtaisesti. Lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta lastensuojelun, monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin, perhesosiaalityön ja vammaisten sosiaalityön asiakkuudessa oleville lapsiperheille. Maksuttomuudesta voidaan tehdä päätös myös yksilölliseen harkintaan perustuen. Muissa tapauksissa säännöllisestä kotipalvelusta perittävä asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukykyyn, palvelutuntien määrän ja perheen koon mukaan. Valtaosa osa haavoittuvassa asemassa olevista perheistä on oikeutettuja maksuttomaan kotipalveluun. Asiakasmaksutuloja kertyi vuonna 2022 lapsiperheiden kotipalvelusta 79 000 euroa. Asiamaksutulot ovat aiempaa keskeisempi osa sosiaali- ja terveystalouden rahoitus pohjaa ja maksuttoman lapsiperheiden kotipalvelun laajentamista ei ole huomioitu talousarviossa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 19.09.2023 § 186](#)

HEL 2023-007041 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsän talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään talousarvioon lisättävän määräraha, jolla taataan sitä tarvitseville helsinkiläisille vanhemmille 10 kerran maksuton pariterapia matalalla kynnyksellä. Lisäksi aloitteessa todetaan, että mielen-terveyden tukipalveluita on lisättävä kaikenlaisille perheille ja yksinhuoltajille. Aloitteessa esitetään myös, että kotipalvelua tulisi saada synnytyksen jälkeen matalalla kynnyksellä, yhdellä puhelinsoitolla tai net-tiajanvarauksella tarpeen mukaan. Aloitteen mukaan on tarpeen selvittää, voisiko kotipalvelua tarjota maksuttomasti myös nykyisiä kriteereitä ja lastensuojelun asiakkuutta laajemmin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta.

Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Pari- ja perhesuhteiden tukeminen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla

Pari- ja perhesuhteisiin liittyvä neuvonta ja tuki on osa hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvaa kasvatus- ja perheneuvontaa (sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 26 §). Parisuhdetta vahvistamalla voidaan tukea toimivaa vanhemmuutta ja edistää lapsen ja koko perheen hyvinvointia. Työskentely kasvatus- ja perheneuvonnassa perustuu sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarpeen arviointiin ja sen pohjalta laadittavaan asiakassuunnitelmaan. Kasvatus- ja perheneuvonnan lisäksi pari- ja perhesuhteita tuetaan perhekeskuksissa myös muilla sosiaalihuollon lapsiperheiden palvelutehtävään kuuluvilla palveluilla sekä lapsiperheille suunnatuilla terveydenhuollon palveluilla.

Helsingissä pariterapia on hallinnollisesti oma työyksikkö. Työyksikkö palvelee vuosittain noin 650–700 pariskuntaa. Palvelu on kaikille asiakkaille maksutonta. Käyntikertojen ja palvelun kiireellisyyden tarve arvioidaan tapauskohtaisesti asiakkaiden yksilölliseen tarpeeseen perustuen. Keskimäärin pariterapian asiakkaita tavataan kuusi kertaa. Jos kaikkia asiakkaita tavattaisiin 10 kertaa, tämä tarkoittaisi noin 70 prosentin kasvua vuosittaiseen käyntimäärään, kustannusvaikutuksen ollessa noin 550 000 euroa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että palvelua tulee jatkossakin tarjota asiakkaan tuen tarpeeseen ja ammattilaisen arvioon perustuen.

Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuuden parantaminen on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan keskeinen tavoite vuosille 2024–2025. Terapiat etulinjaan -hankkeessa tavoitteena on painopisteen siirtäminen perustason interventioihin siten, että nopeasti saavutettavia psykososiaalisia hoitoja on kaikkien saatavilla. Menetelminä on kehitetty muun muassa erilaisia lyhytinterventioita sekä ohjattua omahoitoa. Hanke on alkanut osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa, ja kehittäminen jatkuu EU:n kertaluontoisella elpymisvälineellä rahoitettavassa kestävä kasvun ohjelmaan (RRP) kuuluvassa hankkeessa vuosina 2024–2025. Kehittämiseen on varattu hankerahoitusta 1,686 miljoonaa euroa. Lapsiperheille kohdennettuja mielenterveyttä tukevia menetelmiä toteutetaan muun muassa perheneuvolassa, lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa, neuvolan psykologipalveluissa ja terapeutissa vauvaperhetyössä. Myös eroperheiden

palvelukokonaisuutta kehitetään erillisellä RRP-hankerahoituksella. Lisäksi aikuisuuden tukea lapsiperheissä vahvistetaan aikuissosiaalityön palveluna osana perhekeskustoimintaa.

Pariterapiaan osoitettavia lisämäärärahoja ei ole huomioitu valmisteilla olevassa valtion talousarvioehdotuksessa. Palveluun osoitettavat määrärahat ja mahdolliset menolisäykset tulee järjestyä valtiovarainministeriön osoittamasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Ensisijaisesti tulee turvata toimialan järjestämisvastuulla olevat palvelut lain vaatimalla vähimmäistasolla. Lautakunta toivoo kuitenkin, että toimialalla selvitetään sellaisia rakenteellisia toimenpiteitä, jotka auttavat pariterapiaan pääsemisen jonotusaikojen lyhentämistä.

Lapsiperheiden kotipalvelu perheiden tukena

Lapsiperheiden kotipalvelu on myös sosiaalihuoltolain (1301/2014, 18a §) mukainen palvelu, jonka asiakkaaksi tullaan asiakkaan yhteydenoton, hakemuksen tai muun vireille tulon myötä. Asian tullessa vireille asiakkaalla on oikeus sosiaalihuollon palvelutarpeen arviointiin. Yhteydenotto lapsiperheiden kotipalvelun asiakasohjaukseen onnistuu puhelimitse, jolloin asiakkaan palvelutarve voidaan arvioida ensikontaktissa. Vaihtoehtoisesti palveluun ohjaututaan lapsiperheiden sosiaal≠neuvonnan kautta puhelimitse tai sähköisesti Maisan tai Tarvitsen apua-napin kautta.

Kotipalvelun käynnin varaaminen itsenäisesti on teknisesti mahdollista Maisan kautta. Tällainen käytäntö edellyttäisi kuitenkin prosessikehittämistä, jotta ammattilainen voisi arvioinnin perusteella tehdä asiakkaalle digitaalisen ajanvarausluvan.

Lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään toimintakykyä alentavan syyn tai perhe- ja elämäntilanteen perusteella. Työskentely perustuu vanhemmuuden tukemiseen ja perheen omien voimavarojen vahvistamiseen. Vauvaperheet ohjautuvat lapsiperheiden kotipalveluun usein esimerkiksi neuvolassa havaitun tarpeen myötä. Tyypillisesti palvelu käynnistyy synnytyksen jälkeen, jos perheessä on ollut monikkoraskaus tai jos vauva on syntynyt sektiolla tai jos synnyttänyt on itsellinen äiti tai perhe ilman tukiverkosta. Usein suunnitelmaa tehdään ennakoivasti jo raskauden aikana. Palvelun kiireellisyys arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Lapsiperheiden kotipalvelun omassa toiminnassa tehdään vuosittain noin 20 000 asiakaskäyntiä. Helsingissä syntyy vuosittain yli 6000 vauvaa, ja esimerkiksi yksi asiakaskäynti (2–3 tuntia) jokaiseen vauvaperheeseen kasvattaisi kokonaiskäyntimäärää arvion mukaan noin 25 prosenttia. Tähän vastaaminen edellyttäisi arvion mukaan 16 uutta

perhetyöntekijän vakanssia kustannusvaikutuksen ollessa noin 600 000 euroa.

Lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta paitsi lastensuojelun myös lapsiperheiden monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin, perhesosiaalityön ja vammaisten sosiaalityön asiakkuudessa oleville lapsiperheille, joissa kotipalvelun työskentely perustuu sosiaalityöntekijän tekemään arvioon (sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 2.5.2017 § 122). Lisäksi asiakkaalle voidaan tehdä päätös palvelun maksuttomuudesta yksilölliseen harkintaan perustuen. Muissa tapauksissa säännöllisestä kotipalvelusta perittävä asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn, palvelutuntien määrän ja perheen koon mukaan (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 2 §, 10e §). Helsingissä lapsiperheiden jatkuvasta ja säännöllisestä kotipalvelusta peritään tällä hetkellä lain sallimaa tasoa alhaisempi asiakasmaksu. Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun osalta peritään käynnin pituuden mukaan määräytyvä kohtuullinen käyntikohtainen maksu.

Lapsiperheiden kotipalvelusta saatavat asiakasmaksutulot olivat vuonna 2022 noin 79 000 euroa. Asiakasmaksutulot ovat yhä keskeisempi osa sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus pohjaa, eikä maksuttoman lapsiperheiden kotipalvelun laajentamista ole huomioitu talousarvioehdotuksessa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että valtaosa haavoittuvassa asemassa olevista perheistä on jo nykyisellään oikeutettuja maksuttomaan kotipalveluun.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lapsiperheiden tukeminen oikea-aikaisesti on lasten ja perheiden hyvinvoinnin kannalta keskeistä. Vanhemmuutta tukemalla voidaan edistää lasten suotuisaa kehitystä ja kasvuolosuhteiden turvallisuutta. Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki panostaa varhaisen vaiheen lapsiperheiden tukemiseen. Lapsiperheiden hyvinvointia tuetaan perheen vuorovaikutussuhteita vahvistamalla sekä tarjoamalla muita tukipalveluja perheiden arjen ja toimintakyvyn tueksi.”

Käsittely

[19.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisäys Pari- ja perhesuhteiden tukeminen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla -otsikon alaiseen viimeisen kappaleen loppuun: "Lautakunta toivoo kuitenkin, että toimialalla selvitetään

sellaisia rakenteellisia toimenpiteitä, jotka auttavat pariterapiaan pääsemisen jonotusaikojen lyhentämistä."

Kannattaja: jäsen Johanna Nuorteva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi asiasta vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

[12.09.2023 Pöydälle](#)

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Heidi Långström-Karhapää, vs. neuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö, puhelin: 310 50428

heidi.langstrom-karhapaa(a)hel.fi

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 39043

terja.hannola(a)hel.fi

Perhetuen ja pariterapian saatavuus

Perheiden, yksinhuoltajien ja lasten hyvinvointia voidaan kehittää parantamalla tukipalveluiden saatavuutta Helsingissä.

Esitän, että talousarvioon lisätään määräraha, jolla sitä tarvitseville helsinkiläisille vanhemmille tulee taata 10 kerran maksuton pariterapia matalalla kynnyksellä. Mielen terveyden tukipalveluita on lisättävä myös kaikenlaisille perheille ja yksinhuoltajille.

Myös kotipalvelua tulisi saada synnytyksen jälkeen matalalla kynnyksellä, yhdellä puhelinsoitolla tai nettiajanvarauksella tarpeen mukaan. Apu kotitöihin ja lastenhoitoon on yksi niistä palveluista, joita kaikkien perheiden pitäisi saada sen tarvetta kokiessaan. On tarpeen selvittää, voisiko kotipalvelua tarjota maksuttomasti myös nykyisiä kriteereitä ja lastensuojelun asiakkuutta laajemmin.

Helsingissä 24.05.2023

Alametsä Alviina

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Alviina Alametsän ja kahden muun talousarvioaloite turvakodista sateenkaarinuorille

HEL 2023-007044 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan tarvittava määräraha, jolla suunnitellaan erityisesti sateenkaarinuoria palveleva turvakoti. Lisäksi esitetään, että lisätään sateenkaaritietoa palveluihin, kuten yli 13-vuotiaita auttaviin maksuttomiin Mieppi-mielenterveyskliniikkiin.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Valtiolla on järjestämisvastuu turvakotipalvelusta. Turvakotipalvelut on tarkoitettu lyhytaikaiseksi turvapaikaksi akuutin kriisin ajaksi lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille, jonne alaikäiset lapset ja nuoret tulevat vanhempansa kanssa. Suomen Punainen Risti ylläpitää Helsingin kaupungin ja STEAn järjestöavustuksilla rahoittamaa nuorten turvataloa, joka täydentää julkisen sektorin lakisäätisiä palveluja. Alle 18-vuotiaan kokiessa kodissaan henkistä tai fyysistä väkivaltaa, tulee arviotavaksi lastensuojelun tarve. Mikäli lastensuojelun tarve todetaan, on järjestettävä lapsen tarpeen mukaisesti lastensuojelun avo- tai sijaishuollon tukitoimia. Lastensuojelun asiakkaina on sateenkaarinuoria erisyistä ja lastensuojelun sekä perhesosiaalityön henkilöstölle järjestetään syksyllä 2023 koulutusta sateenkaarinuorten asioista.

Miepeissä on erityisosaamista sateenkaarinuoria koskettavista teemoista. Nuorten monimuotoisiin kriiseihin tarjotaan oirekohtaisia, oireenmukaisia ja tehokkaita psykososiaalisia hoitomuotoja. Myös Nuorisosiemalla käsitellään muun muassa sukupuoli-identiteettiin, sukupuoliväkivaltaa ja sukupuolivähehmissä liittyviä aiheita. Nuorisosiemalla on 13–23-vuotiaiden helsinkiläisten mielenterveyspalveluihin keskittyvänä yksikkö, jonka asiakkaaksi tullaan lähetteellä. Mielenterveyspalveluissa on osaamista sateenkaariteemasta, mutta sitä voidaan lisätä vahvistamalla yhteistyötä Seta ry:n kanssa koulutuksien, verkostoitumisen ja asiantuntijaosaamisen kautta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 163](#)

HEL 2023-007044 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsän ja kahden muun valtuutetun talousarvio-aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan tarvittava määrä-raha, jolla suunnitellaan erityisesti sateenkaarinuoria palveleva turvakoti. Aloitteessa esitetään myös, että väkivaltaa kokeville lisätään psyykkistä tukea ja että sateenkaaritietoa lisätään esimerkiksi Mieppi-mielenterveysklinikoille. Aloitteessa todetaan lisäksi, että nuorillakin tulee olla oikeus korjata nimensä ja juridinen sukupuolensa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan ja panostaa palvelutyössään erilaisten ihmisten kohtaamiseen tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain periaatteiden mukaisesti.

Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 mukaan jokaisella kaupunkilaisella on oikeus tulla kunnioitavasti kohdatuksi omana itsenään, käyttää palveluja ja osallistua itselleen tärkeisiin asioihin ilman pelkoa syrjinnästä tai häirinnästä. Sosiaali- ja terveystieteiden henkilöstöä koulutetaan muun muassa tunnistamaan väkivallan eri muodot ja kohtaamaan sateenkaariperheitä ja -nuoria.

Turvakotipalvelujen järjestämistä vastuu

Turvakotipalvelut on tarkoitettu lyhytaikaiseksi turvapaikaksi akuutin kriisin ajaksi lähisuhteiden väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille. Alaikäiset lapset ja nuoret tulevat turvakotiin vanhempansa kanssa.

Turvakotipalvelun järjestämistä vastuu on valtiolla. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) valitsee avoimen haun kautta tarpeellisen määrän turvakotipalvelun tuottajia siten, että eri puolilla maata on saatavilla riittävästi turvakotipalveluja. Hyvinvointialueilla ja Helsingillä ei siten ole turvakotipalvelun järjestämistä velvoitetta.

Mikäli alle 18-vuotias nuori kokee kodissaan henkistä tai fyysistä väkivaltaa, tulee arvioitavaksi lapsen lastensuojelun tarve. Mikäli lapsella todetaan lastensuojelun tarve, on lapselle ja vanhemmille sekä huoltajille järjestettävä lapsen tarpeen mukaisesti lastensuojelun avo- tai sijaishuollon tukitoimia.

Sateenkaarinnuoria on eri syistä lastensuojelun avo- ja sijaishuollon palvelujen asiakkaana. Lastensuojelun ja perhesosiaalitoimen henkilöstölle järjestetään koulutusta sateenkaarinnuorten asioista muun muassa syksyllä 2023.

Järjestötoimijat

Helsingin kaupunki ja STEA rahoittavat järjestöavustuksilla Suomen Punaisen Ristin ylläpitämää Nuorten turvataloa. Nuorten turvatalon palvelut täydentävät julkisen sektorin lakisääteisiä palveluita. Nuorten turvatalo tarjoaa muun muassa psykososiaalista tukea ja kriisimajoitusta.

Nuorille kohdennetut mielenterveyspalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja tarjoava Mieppi palvelee yli 13-vuotiaita nuoria ja aikuisia, joilla on esimerkiksi elämäntilanteeseen tai mielenterveyteen liittyviä huolia. Mieppiin ei tarvita lähetettä, ja keskustelemaan voi hakeutua ilman ajanvarausta. Palvelu on luonteeltaan matalan kynnyksen palvelua, jolla on myös vakavia mielenterveyshäiriöitä ennaltaehkäiseviä erityistehtäviä.

Kaikkien helsinkiläisten nuorten, mukaan lukien sateenkaarinuorten monimuotoisiin kriiseihin, tarjotaan oirekohtaisia, oireenmukaisia ja tehokkaita psykososiaalisia hoitomuotoja. Miepeissä on myös erityisosaamista sateenkaarinuoria koskettavista teemoista.

Miepin lisäksi myös Nuorisoasemalla käsitellään muun muassa sukupuoli-identiteettiin, sukupuolidysforiaan ja sukupuolivähemmistöihin liittyviä aiheita. Nuorisoasema jatkaa 1.9.2023 alkaen vanhoissa tiloissaan Hakaniemessä 13–23-vuotiaiden helsinkiläisten mielenterveyspalveluihin keskittyvänä yksikkönä ja on jatkossa osa Helsingin psykiatrian palvelukokonaisuutta. Muutos toteutetaan osana Helsingin psykiatria- ja päihdepalvelujen organisaatiomuutosta, jonka tarkoituksena on kansallisten linjausten mukaisesti kehittää ja vahvistaa nuorisoikäisille kohdennettujen alueellisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen saataavuutta. Päämääränä ovat tehokkaat, oikea-aikaiset ja näyttöön perustuvat palvelut. Nuorisoaseman asiakkaaksi tullaan lähetteellä.

Yli 18-vuotiaille nuorille aikuisille mielenterveyspalveluja tarjoavat lisäksi mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajat Helsingin terveysasemilla. Mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajan vastaanotolle tullaan joko terveydenhoitajalta tai terveysaseman lääkäriltä saadulla lähetteellä.

Palveluissa jokainen palveluun tuleva nuori kohdataan avoimesti omana itsenään. Mielenterveyspalveluilla on osaamista sateenkaariteemasta, mutta sitä voidaan entisestään lisätä vahvistamalla yhteistyötä Seta ry:n ja siihen kuuluvien alajärjestöjen kanssa muun muassa koulutuksilla ja verkostoitumisella sekä hyödyntämällä asiantuntijaosaamista henkilökunnan kehittämispäivien yhteydessä.

Johtopäätökset

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että turvakotipalvelujen järjestämisvastuu on valtiolla. Esitystä sateenkaarinuoria palvelevasta turvakodista ei ole huomioitu valmisteilla olevassa valtion talousarvioehdotuksessa. Nuorten oikeus korjata nimeään tai juridista sukupuoltaan on lainsäädännöllinen kysymys, eikä näin ollen ole sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätettävissä.

Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Sateenkaarisensitiivisyyden huomioiminen ihmisten kohtaamisissa on tärkeää ja aiheesta järjestetään koulutusta sosiaali- ja terveystalvelujen henkilöstölle. Mielenterveystalveluilla on osaamista sateenkaariteemasta, jota ylläpidetään ja lisätään koulutusten ja verkostoitumisen avulla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sateenkaarilasten, -nuorten ja -perheiden huomioiminen sosiaali- ja terveystalveluissa on tärkeää heidän oikeuksiensa, hyvinvointinsa ja yhteiskunnallisen tasa-arvon edistämisen kannalta. Sateenkaaritietouden lisääminen auttaa varmistamaan, että sateenkaarilapset, -nuoret ja -perheet saavat tarvitsemansa talvelut ilman syrjintää tai ennakkoluuloja.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi

Laura Simoila, ylihoitaja, puhelin: 310 25616
laura.simoila(a)hel.fi

Turvakoti sateenkaarinuorille

Sateenkaarinuoret, kuten transnuoret, kokevat tutkitusti moninkertaisesti muita nuoria enemmän väkivaltaa. Myös kotona. Nuoren kohdalla se, joka lyö, on surullisen usein oma vanhempi. Sateenkaarinuorilla on liian yleinen kokemus henkisestä tai fyysisestä väkivallasta omassa kodissa tai suvun piirissä.

Esitän, että talousarvioon varataan tarvittava määräraha, jolla suunnitellaan erityisesti sateenkaarinuoria palveleva turvakoti, jonne voisi mennä yöksi ja saada apua, mikäli kokee väkivaltaa tai sen uhkaa kotona.

Perheväkivaltaa kokeville aikuisille on olemassa turvakoteja, ja niitä tarvitaan ehdottomasti lisää. Samanlaisen palvelun, jossa olisi vahva sateenkaariosaaminen, tulisi mielestäni ulottua myös nuorille.

Myös psyykkistä tukea väkivaltaa kokeville on lisättävä. Nuoret tarvitsevat turvallisia paikkoja, joissa ymmärretään sateenkaaritaustaa. Kohtaamisia, joissa nuori ei joudu valistamaan aikuisia tai selittämään kokemuksiaan aina uudelleen, vaan häntä kuullaan ja autetaan jo ensimmäisellä kerralla. Tämän täytyy päteä myös esimerkiksi transpotilaiden hoitamiseen. Ja oikeus korjata nimensä, juridinen sukupuolensa ja saada hoitoa tulee ulottaa myös nuoriin.

Mahdollisen turvakodin lisäksi meidän täytyy lisätä sateenkaaritietoa palveluihin, kuten yli 13-vuotiaita auttaviin maksuttomiin Mieppi-mielenterveysklinikoihin.

Helsingissä 24.05.2023

Alametsä Alviina

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Gebhard Elisa

Lindgren Minna

Valtuutettu Jenni Pajusen ja 1 muun talousarvioaloite kesäterassin toteuttamisesta Senaatintorille 2024

HEL 2023-007047 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Senaatintorille toteutettaisiin kesäterassi kesästä 2024 eteenpäin. Aloitteessa todetaan, että Helsingissä toteutettiin kesäterassi Senaatintorilla vuonna 2020 ja Kasarmitorilla vuonna 2021. Vuosina 2022 ja 2023 suurterassi ei toteutunut, koska sille ei löydetty toteuttajaa. Aloitteen mukaan Helsingin Kaupunkitilat Oy arvioi kesäterassin toteuttaminen vaatisi Helsingin kaupungilta 300 000 euron tuen vuodessa, jota esitetään budjetoitavaksi vuodelle 2024, jos terassi ei muuten toteutuisi. Samalla jatkettaisiin yrittäjävetoisen mallin kehittämistä ja terassin konseptointia asiakaspalautteen perusteella. Jos Senaatintori ei olisi käytettävissä, kesätorin sijainniksi voitaisiin harkita myös muuta ydinkeskustan toria.

Terassitapahtumat kesinä 2020 ja 2021

Helsingin Leijona Oy järjesti kesällä 2020 Senaatintorilla terassitoimintakokeilukokonaisuuden pormestarin myöntämän 499 650 euron määrärahalta ja yhtiön omalla noin 300 000 euron rahoituksella. Tuolloin Senaatintorin terassitoimintakokeilun tavoitteena oli keskustan elinvoimaisuuden kehittäminen, kun kevään 2020 Covid 19 -epidemia vaikeutti ravintola- ja kahvilatoimintaa huomattavasti ja kesän 2020 katsottiin olevan ravintola- ja kahvilatoimialalle taloudellisesti kriittinen. Pormestarin myöntämällä määrärahalta rakennettiin Senaatintorille ravintola- ja kahvilatoiminnan edellyttämä kunnallistekniikka ja saniteettitilat sekä myyntikojut ja kustannettiin mm. terassialueen puhtaanapito ja vesi- ja energiamaksut. Lisäksi Helsingin Leijona Oy tuki terassitoimintaa järjestämällä alueella erilaista ohjelmaa noin 300 000 eurolla.

Kesällä 2021 Helsingin Leijona Oy ja Helsingin kaupunki toteuttivat edelliskesän menestyksekkään terassitoimintakokeilun kokemusten pohjalta terassitapahtuman ja kesäkatukokeilun Kasarmitorille. Kokeiluun ryhdyttiin pitkittyneen koronapandemian heikennettyä Helsingin keskustan vetovoimaa ja elinvoiman kannalta kriittisten alojen toimintaedellytyksiä. Kansliapäällikkö myönsi Kasarmitorin kesäterassin ja sitä ympäröivien katujen kesäkatukokeiluun yhteensä 500 000 euroa, jolla toteutettiin mm. kesäterassin fyysiset rakenteet, infra ja huolto sekä kesäkatukokeilun liikennejärjestelyt. Lisäksi Helsingin Leijona Oy:n kulut Kasarmitorin terassitapahtuman järjestämisestä olivat noin 348 000 euroa.

Kesän 2023 terassitapahtumat

Helsingin Kaupunkitilat Oy kilpailutti yrittäjävetoisen kesäterassitapahtuman järjestämisen Hietalahden torille keväällä 2022 ja Senaatintorille keväällä 2023, mutta tapahtumille ei löytynyt järjestäjää, koska ilman kaupungin suoraa taloudellista tukea ja torien kiinteän tapahtumainfran puuttuessa terassitapahtuman rakentaminen ei osoittautunut ravintola-alan yrittäjien näkökulmasta kannattavaksi.

Senaatintorin eteläreunalla on kuitenkin kesällä 2023 ollut Aleksanterinkadun varren ravintoloiden terassialue, jonka tarjoilu, elintarvikkeiden valmistus ja asiakkaiden saniteettitilat tukeutuvat kivijalkaravintoloiden normaaliin toimintaan. Vastaavanlainen järjestely on myös esimerkiksi Töölöntorilla.

Lisäksi kaupunkiympäristötoimiala kokeilee kesäkuusta 2023 vuoden 2024 loppuun Pohjoisesplanadilla käveltävyyden edistämistä laajentamalla Pohjoisesplanadin jalkakäytävää ja mahdollistamalla siten myös entistä laajemmat terassialueet Pohjoisesplanadin kahviloille ja ravintoloille. Pohjoisesplanadin kokeilun elinvoimavaikutuksista kesällä 2023 raportoidaan vuoden 2023 lopussa ja kokeilun päätyttyä.

Kaupunkiympäristötoimiala tutkii kiinteän tapahtumainfran rakentamista keskustan ja kantakaupungin toreille niiden peruskorjausten yhteydessä. Esimerkiksi Hakaniementorin tulevan perusparannuksen yhteydessä torille rakennetaan tapahtumat mahdollistava kunnallistekniikka.

Lisäksi Senaatintorin ja Kasarmitorin osalta kaupunkiympäristötoimiala tulee edistämään tapahtumainfran rakentamista jo ennen torien laajempaa peruskorjausta, mutta tarkemmat ajankohdat tulevat määrittämään lähitulevaisuudessa.

Ennen aloitteessa esitettyä kaupungin suoraa taloudellista tukea edellyttävän Senaatintorin suurterassin toteuttamista on tärkeää kerätä kokemukset Pohjoisesplanadin käveltävyyden edistämiskokeilun elinvoimavaikutuksista sekä Senaatintorin kesällä 2023 toteutuneen ravintolavetoisen terassitoiminnan onnistumisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 05.09.2023 § 442](#)

HEL 2023-007047 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitettiin, että Senaatintorille toteutettaisiin kesästä 2024 eteenpäin vuoden 2020 kaltainen laaja kesäterassi. Aloitteessa esitettiin, että kaupunki tukisi toteutusta 300 000 eurolla vuodessa. Helsingin keskustan elävöittäminen ja elinvoiman vahvistaminen ovat Kaupunkiympäristötoimialalle tärkeitä toimintaa ohjaavia tavoitteita, jonka vuoksi erilaisten tapahtumien mahdollistamiseen ja myös terassitoiminnan lisäämiseen suhtaudutaan lähtökohtaisesti positiivisesti.

Senaatintori on Helsingin pääaukio, jolla on vakiintunut kansallinen symboliasema. Senaatintori on kaupungin tunnetuimpia nähtävyyksiä ja toimii kulttuurialueena, jota ympäröivät merkittävät historialliset rakennukset. Senaatintorilla on huomattavaa arvoa niin kaupunkikuvalliselta, toiminnalliselta kuin yritystoiminnan kannalta.

Senaatintorin käyttöä ohjaa olemassa oleva kaava, joka määrittelee, että aukion käyttötarkoitukseen kohdistuvista muutoksista tulee pyytää lausunto Helsingin kaupunginmuseolta. Terassitoiminta vaatisi myös rakennusvalvonnan luvan, mikäli terassitoiminta kestäisi yli kaksi kuukautta. Senaatintori toimii vuosittain mm. Sambakarnevaalin ja Pridekulkueen lähtöpaikkana ja torilla järjestetään myös Vartioparaatin kuviomarsseja. Lisäksi aluetta on varattu muille satunnaisille tapahtumille.

Vuoden 2023 kesällä Senaatintorille on toteutunut kesäterassi, joka sijoittuu torin ja Aleksanterinkadun väliin jäävälle katuosuudelle. Terassin toteutuksesta vastaa Helsingin kaupunkililat Oy yhteistyössä Torikortteleiden yrittäjien kanssa. Toteutus hyödyntää Torikortteleiden ja Senaatintorin valmista teknistä infrastruktuuria, kuten vesi- ja viemäritekniikkaa, ja mahdollistaa näin ollen terassin toteutuksen Senaatintorin historiallista ja arvokasta miljööä kunnioittaen. Kesän 2023 terassin toteutustapa mahdollistaa yhtäaikaaisesti myös muut Senaatintorilla perinteisesti toteutuneet tapahtumat, kuten kulkueet ja paraatit.

Kesän 2023 terassiratkaisu noudattaa nykyistä kaupunkiympäristölautakunnan (28.02.2023) päivitettyä terassiohjetta, jossa yleisille alueille, kuten aukioille tai puistoihin tulevissa terasseissa, huomioidaan ensisijaisesti lähimpänä olevien ravintoloiden hakemukset. Nykyisten ohjeiden mukaan tällaiset alueet on myös syytä kilpailuttaa silloin, kun alueelle on useita hakemuksia lähiravintoloilta, mutta tilaa ei ole kaikille.

Kesän 2023 Senaatintorin terassista on päätetty 29.5.2023 ja vuokraus koskee ajanjaksoa 1.7.– 31.8.2023. On kaupunkia elävöittävää, että keskusta-alueella on tarjolla terasseja ja viihtyisiä ajanviettopaikkoja. Terassien mahdollistaminen on tärkeä osa ravintola-alan yritysten liiketoiminnan tukemista. Senaatintorin laidalla olevan kesäterassien jatko on riippuvaista Helsingin kaupunkitilat Oy:n ja mukana olevien yrittäjien päätöksistä. Toteutusta arvioidaan vuokrakauden päätyttyä syksyllä 2023.

Mikäli Helsingin kaupunkitilat Oy:lle myönnettäisiin tukea tai avustusta, tuki voitaisiin nähdä suorana yritystoiminnan tukemisena, jolloin yritysten tasapuolisen kohtelun toteutuminen tulisi arvioida. Lisäksi tällöin tulisi tehdä EU-säädösten mukainen valtioneuvoston tuki. Vallitsevin tiedoin on mahdollista, että hanke tulisi arvioitavaksi EU-säädösten mukaisena valtiontuen muun muassa tuen kohdentaminen yksityiselle toimijalle, tuen määrä ja terassin sijainti yleisesti elinkeinonharjoittajien kannalta kilpailullisesti arvioituna erityisen merkittävällä paikalla.

Vuoden 2020 kesäterassien jälkeen saatiin myös palautetta lähialueiden ravintolayrittäjiltä, jotka olivat kokeneet suurterassin vähentäneen heidän asiakasmääriään. Samantyylisestä terassitoteutuksesta olisi siis todennäköisesti syytä tehdä yritysvaikutustenarviointi. Vuoden 2023 Senaatintorin laidalla oleva kesäterassi on toteutunut ilman kaupungin tukea.

Rautatientori, Kansalaistori ja Narinkkatori ovat aktiivisessa tapahtumakäytössä kesäisin, eivätkä sen vuoksi sovellu vuokrattavaksi yritystoimintaa varten. Muilla torialueilla, kuten Kasarmintorilla ja Hietalahden torilla on muita toreja vähemmän tapahtumia ja hyvin mahdollisuuksia kesäterasseille. Haasteena vuoden 2020 ja 2021 terassien kaltaisille toteutuksille on kuitenkin paikasta riippumatta toteutuksen hinta. Siksi ratkaisu, jossa terassitoiminta tukeutuu lähistöllä olevien liiketilöiden infraan, on huomattavasti liiketoiminnallisesti kannattavampaa. Toreilla oleva infra ei tällä hetkellä vastaa kaikkiin niihin tarpeisiin, jota terassitoiminta edellyttää. Tapahtumainfraa pyritään kuitenkin jatkuvasti parantamaan tapahtumille soveltuvilla toreilla ja aukioilla.

Helsingin torialueita hallinnoi pääosin Helsingin kaupunkitilat Oy ja osin kaupunkiympäristön toimiala. Toreja ja aukioita vuokrataan

terassikäyttöön aktiivisesti voimassa olevien päätösten, linjausten ja strategian mukaisesti. Kaupunkiympäristön toimiala ei ole katsonut taroituksenmukaiseksi varata vuoden 2024 talousarvioon määrärahaa terassitoiminnan tukemiseen. Kesän 2023 mukaisella, Senaatintorin edustalla olevalle katualueella sijaitsevalle terassille, on hyvät edellytykset myös tulevina vuosina.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Laura Yrjänä, vs. yksikön päällikkö: 09 310 36216
laura.yrjana(a)hel.fi

Kesäterassin toteuttaminen Senaatintorille 2024

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Senaatintorille toteutetaan jälleen kesäterassi kesästä 2024 eteenpäin.

Helsingissä toteutettiin onnistuneesti kesäterassi Senaatintorilla 2020 ja Kasarmintorilla 2021. Vuosina 2022 ja 2023 suurterassi ei toteutunut, koska sille ei löydetty toteuttajaa. Helsinki kaupunkitilat oy:n arvion mukaan kesäterassin toteuttaminen vaatisi Helsingin kaupungilta 300 000 euron tuen vuodessa, jonka esitämme budjetoitavaksi vuodelle 2024, jos terassi ei muuten toteutuisi. Samalla jatketaan yrittäjävetoisen mallin kehittämistä ja terassin konseptointia asiakaspalautteen perusteella. Jos Senaatintori ei olisi käytettävissä, kesätorin sijainniksi voidaan harkita myös muuta ydinkeskustan toria.

Kesäterassi lisää Helsingin keskustan elinvoimaa, elämyksellisyyttä ja tuo kaupunkilaisille ja matkailijoille syyn viihtyä Helsingin keskustassa. Se edistää helsinkiläistä ruokakulttuuria ja tarjoaa ravintolayrittäjille mahdollisuuden kasvattaa myyntiään ja tunnettuaan kesäkuukausina. Kesäterassin jatkaminen on linjassa Helsingin "Kasvun paikka" - kaupunkistrategian 2021-25 kanssa, jossa korostetaan Helsingin keskustan houkuttelevuutta.

Helsingissä 24.05.2023

Pajunen Jenni

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamisesta

HEL 2023-007050 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Stadin ammatti- ja aikuisopiston resurssien kohentamiseksi 3 500 000 euron lisämäärärahaa opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseen, ryhmäkokojen kohtuullisina pitämiseen, yksilöllisen tuen sekä erityisopetuksen lisäämiseen, kielen oppimisen vaikeuksista kärsivien auttamiseen ja koronasta aiheutuneiden ongelmien torjumiseen.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että ammatillisen koulutuksen vuonna 2018 voimaan tullut lainsäädäntö uudisti ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja ja Stadin ammatti- ja aikuisopistossa otettiin käyttöön osamisperusteinen ja entistä asiakaslähtöisempi pedagoginen toimintamalli.

Opiskelija etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti, eikä opintoja ole sidottu opiskelijaryhmän etenemiseen. Kehittämissuunnitelmassa sovitaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen aikana.

Koulutuksen toimintaprosessien uudistaminen ei edellytä lisäresursointia vaan olemassa olevien resurssien kohdentamista uudella tavalla. Keskiössä ovat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelijat voivat edetä omien tavoitteidensa ja valmiuksiensa mukaan ja he saavat opintoihinsa yksilöllistä valmennusta ja tukea. Opetuksen opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on tarjolla monipuolista opetusta. Varsinaisen ammatillisen tutkintokoulutuksen lisäksi tarjotaan mm. ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta, lupakorttikoulutuksia, työelämälähtöisiä osaamiskokonaisuuksia, työelämävalmennusta sekä yksilöllisiä suomi toisena kielenä –opintoja. Opiston palvelujen monipuolisuudesta kertovat mm. yhteisöllisyyttä korostava toimintatapa, jatkuvan haun konsepti, opintojen jatkumista tukemaan luodut erilaiset

vaihtoehdot ja koulutuspolut sekä soveltuvan koulutuksen ja sen suorittamistavan ja paikka löytämiseen tarjottava yksilöllinen ohjaus. Lisäksi kehitetään mm. monikielisten hakijoiden ohjausta hakeutumisvaiheessa.

Vuoden 2024 talousarvioesityksessä ammatilliseen koulutukseen on kohdennettu 700 000 euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 212](#)

HEL 2023-007050 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupungin hallitukselle seuraavan lausunnon:

Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Stadin AO) on Suomen suurin ammatitopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolisesti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjestää ammatillista tutkintokoulutusta koulutussopimuksena ja oppisopimuksena, ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta sekä nivelvaiheen koulutuksia. Lisäksi opistossa toteutetaan valtakunnallista koulutusta-kuuta sekä oppijoiden ohjausta monialaisissa kaupungin palveluissa. Tämä toiminta suuntautuu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä maahanmuuttajiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta. Vuodelle 2023 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi lisäksi 816 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupa. Oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on tällä hetkellä n. 22 000.

Ammatillista koulutusta uudistettaessa ammatillisen koulutuksen rahoitus, ohjaus, toimintaprosessit ja tutkintojärjestelmä uudistuivat vuonna 2018. Uudistuksen myötä koulutuksen osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys vahvistuivat. Keskiöön nousivat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpäikällä tapahtuva oppiminen. Stadin ammatti- ja aikuisopiston toimintakulttuuri ja pedagoginen toimintamalli uudistettiin vuonna 2018 vastamaan ammatillisen koulutuksen uutta lainsäädäntöä. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä ohjauksen rooli on korostunut. Lisäksi työllisyydenhoidon kuntakokeilu (vaiheet 1. ja 2.) on lisännyt ohjausta tarvitsevien asiakkaiden määrää sekä tarvetta kohdennetuille palveluille, jotka nopeuttavat asiakkaiden työllistymisen polkua.

Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain (531/2017, 44–45§) mukaisesti jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka mukaisesti opiskelija etenee. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovietaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Opintojen alkessa laadittua osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen aikana aina, kun suunnitelmat muuttuvat.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston opetus- ja ohjaushenkilöstö työskentelee osana kampuskohtaisia 150–200 opiskelijan oppimisyhteisöjä. Jokaisesta oppimisyhteisöstä ohjaamassa on 6–8 hengen opettajista koostuva pedagoginen tiimi. Lisäksi tiimiä täydentävät opinto-ohjaajat ja mahdolliset muut opetuksen tukihenkilöt, kuten työvalmentajat. Tiimin jäsenet vastaavat yhdessä oppimisyhteisön opiskelijoiden opetuksesta ja ohjaamisesta. Opettaji tiimi ohjaa ja tukee opiskelijoiden oppimista erilaisissa oppimisympäristöissä ja työpaikoilla, kehittää pedagogisia menetelmiä ja ratkaisuja opiskelijoiden ohjauksessa sekä kehittää yhteisöllisyyttä tukevia toimintamalleja. Opiskelijoiden moninaisuus iän, taustan sekä kielen ja kulttuurin suhteen vaikuttavat opetuksen, ohjauksen ja tuen tarpeen määrään. Myös opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on.

Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen ja valmistua joustavasti ympäri vuoden. Stadin ammatti- ja aikuisopiston jatkuvan haun päivissä hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Jatkuvassa haussa kartoitetaan tarvittaessa opiskelijan oppimisen tuen tarve ja opiskelunvalmiudet, esim. kielitaito. Jos opiskelija ei saa jatkuvassa haussa opiskelupaikkaa, ohjataan hänet muun palvelun piiriin. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuudensuunnitteluun. Oppivelvollisuuden

laajentuminen toiselle asteelle on tuonut koulutuksenjärjestäjälle vahvemman valvonta- ja ohjausvastuun, joka päättyy vasta, kun oppivelvollisen opiskeluoikeus tai oppivelvollisuus päättyy (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020, 12§).

Oppivelvollisuuden laajentumisen yhteydessä annettiin myös uusi laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020). Lain myötä yhdistettiin perusopetuksen lisäopetuksen (ns. kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA) uudeksi, yhtenäiseksi nivelvaiheen koulutuskokonaisuudeksi tutkintokoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi (TUVA). TUVA-koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Stadin ammatti- ja aikuisopisto on vastannut Helsingin kaupungin tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) järjestämisestä 1.8.2022 alkaen (HEL 2021-012968). Koulutuksen toteuttamisessa tehdään yhteistyötä perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muiden koulutusten järjestäjien ja yhteistyötahojen kanssa (Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta 2020/1215, § 7).

Ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Tuen tarve, opiskeluvaikeuksia tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille lisää opetuksen ja ohjauksen kustannuksia. Muutokset vaativat niiden huomioimista opetuksen ja ohjauksen resursoinnissa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa erityistä tukea tarvitsevien määrä on vuonna 2023 noin 25 % opiskelijamäärästä. Vieraskielisten osuus opiskelijoista on noin 45 %. Oppilaitoksessa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti oppimisen tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijamäärään suhteutettuna on huomattava. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on saanut perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Rahoituksella on lisätty opiskelijoiden saamaa opetusta ja ohjausta. Vuonna 2020 harkinnanvarainkorotus oli 1 525 000 euroa ja vuonna 2021 rahoitusta saatiin 1 000 000 euroa. Vastaavaa OKM:n harkinnanvaraista korotusta perusrahoitukseen ei ollut haettavissa vuosina 2022 ja 2023. Sen sijaan opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungille vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä 4 711 873 euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin. Saadun lisärahoituksen turvin on ollut mahdollista lisätä ohjausta ja

tukea määräaikaaisesti. Vastaavaa OKM:n lisärahoitusta ei ole ollut haettavissa vuonna 2023.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tehdään ja kehitetään monipuolisesti toimenpiteitä opiskelijoiden ohjaamiseksi ja tukemiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuolista ja jatkuvaa tukea ja ohjausta koko opintojen ajan. Esitetyllä määrärahalla olisi mahdollista palkata viisi määräaikaista opinto-ohjaajaa, viisi erityisopettajaa ja viisi S2-opettajaa. Toiminnan näkökulmasta määräraha tulisi jaksoittaa kolmelle vuodelle, jotta esityksen mukaiset hyödyt konkretisoituvat. Opinto-ohjauksella tehostetaan jatkuvan oppimisen asiakkaiden ohjausta, oppimisyhteisöön kiinnittymistä, sekä oikea-aikaista ohjausta kaikille oppimisyhteisön opiskelijoille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2024 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Sari Slöör, apulaisrehtori, puhelin: 310 64093
sari.sloor(a)hel.fi

Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Helsingin kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos. Se tarjoaa koulutusta ja palveluita nuorten ammatillisessa peruskoulutuksessa, aikuiskoulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa sekä nivelvaiheessa. Stadin ammattiopistossa opiskelee noin 16 000 opiskelijaa, yli viiteenkymmeneen eri ammattiin. Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Se toi mukanaan uusia asioita kuten jatkuvan haun ja koulutuksen järjestäjille jatko-ohjausvelvoitteen. Lisäksi ammatillisen koulutuksen resursointi heikkeni 2010-luvulla. Laadukas ammatillinen koulutus edellyttää riittäviä käytössä olevia resursseja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopiston resurssien kohentamiseksi varataan talousarvioon 3 500 000 € lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta, auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua koronasta aiheutuneita ongelmia.

Helsingissä 24.05.2023

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Nevanlinna Tuomas

Honkasalo Veronika

Sydänmaa Johanna

Majok Ajak

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja kolmen muun talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi

HEL 2023-007053 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen varataan tulevaan talousarvioon 5 miljoonan euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä uuden HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Helsingin kaupungilla on voitu korottaa palkkoja saatavuus- ja palkkilpailukykyperusteisesti kaupungin omasta palkkakehitysohjelmasta. Palkkakehitysohjelma perustuu henkilöstön ja henkilöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa ja sen valmistelussa huomioidaan myös muut ammattiryhmät, joille nähdään vastaavanlaisia korotustarpeita.

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja toteuttamaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen on toimialalla osa strategian toteuttamista. Toimialalla seurataan verokivinvointialueiden palkkakehitystä ja pyritään vahvistamaan palomiesten ja ensi- ja lähihoitajien palkkauksen kilpailukykyä jatkossa. Vuonna 2023 on toteutettu palkankorotuksia, joiden tarkoituksena on turvata muun muassa eri palomiestehtävissä työskentelevien sekä ensi- ja lähihoitajien palkkauksen kilpailukykyä. Vuoden 2024 talousarviossa on huomioitu kunta- ja hyvinvointialueiden työ- ja virkaehtosopimuksien paikalliset palkankorotuserät sekä huomioidaan rahoituksen mahdollistaessa palkkakehitysohjelma. Palkkakehitystoimenpiteitä käytetään toimialalla palkkauksen kilpailukykyyn vahvistamiseen ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamiseen. Erillistä 5 miljoonan määrärahaa ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen ei varata.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 12.09.2023 § 177](#)

HEL 2023-007053 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään viiden miljoonan euron lisämäärärahan kohdentamista ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämismääräyksen rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämismääräyksen siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismääräyksen, mutta Helsinki ei enää kunnarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkakilpailukyvyyn turvaaminen

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali- terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Palkkakehitysohjelman jatkaminen ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen on osa strategian toteuttamista muiden henkilöstöpoliittisten toimenpiteiden ohella.

Helsingissä toteutetaan vuonna 2023 palkankorotuksia, joilla pyritään turvaamaan muun muassa ensihoitajien, lähihoitajien sekä pelastajien palkkauksen kilpailukykyä. Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ylipalomiesten palkkoja korotettiin keväällä 2023 toteutetun sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palkkakehitysohjelman yhteydessä. Lisäksi palomiesten, ylipalomiesten, palomies-ensihoitajien sekä paloestusmiesten ja asemamestareiden palkkoihin toteutettiin 1.6.2023 alkaen työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien järjestelyerien mahdollistamia korotuksia. Pelastuslaitoksella työskentelevien ensihoitajien sekä lähihoitajien palkkoja korotettiin 1.6.2023 alkaen.

Kunta- ja hyvinvointialueiden työ- ja virkaehtosopimuksissa on myös vuonna 2024 käytettävissä paikallisesti kohdennettavia palkankorotuseriä, joita on tarkoitus käyttää edelleen palkkauksen kilpailukykyyn vahvistamiseen ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamiseen. Sekä palkkakehitysohjelma että palkankorotuserät huomioidaan vuoden 2024 talousarviovalmistelussa.

Sosiaali- terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla korotetaan ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien ammattiryhmien palkkoja suunnitellusti vuosien 2023 ja 2024 aikana. Erillistä viiden miljoonan lisämäärärahaa ei varata. Palkkoja korotetaan sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan palkkakehitysohjelman mukaisesti ja lisäksi työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien järjestelyerien mahdollistamilla korotuksilla.

Sosiaali- terveys ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla seurataan aktiivisesti verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä ja pyritään vahvistamaan palomiesten sekä pelastuslaitoksella työskentelevien ensi- ja lähihoitajien palkkauksen kilpailukykyä nyt ja jatkossakin. Lopulliset palkankorotusten määrät varmistuvat alkusyksyn aikana. Toimialalla on käytössä myös muita palkitsemismenetelmiä, kuten kertapalkkioita.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- terveys ja pelastustoimi pyrkii vastaamaan työvoiman saatavuushaasteisiin toimimalla houkuttelevana työnantajana, joka tarjoaa monenlaisia kiinnostavia urapolkuja ja vakaita palvelussuhteita. Oikeudenmukaisella palkkauksella on yhteys koettuun hyvinvointiin ja työn vaativuutta vastaava ja kilpailukykyinen palkkaus vahvistaa osaltaan työvoiman veto- ja pitovoimaa toimialalla.”

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, puhelin: 31030000
jani.pitkanen(a)hel.fi
Marko Rostedt, pelastusjohtaja, puhelin: 310 30103
marko.rostedt(a)hel.fi

Talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi

Ensihoitajat, lähihoitajat ja pelastajat tekevät kaikki äärimmäisen tärkeätä, vaativaa ja kuormittavaa työtä, jonka palkka ei kuitenkaan ole työn vaativuuden tasolla.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet ehdotamme, että ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen varataan tulevaan talousarvioon 5 miljoonan euron lisämääräraha.

Helsingissä 24.05.2023

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Honkasalo Veronika

Nevanlinna Tuomas

Valtuutettu Tuomas Rantasen ja kolmentoista muun valtuutetun talousarvioaloite asukasosallisuuden avustustason nostamiseksi

HEL 2023-007055 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että asukastalojen avustustasoa tulisi nostaa nykyisestä 1 096 000 eurosta 2 000 000 euroon ja korotus kohdistettaisiin asukastalojen ylläpitämiseen, niiden toiminnan koordinointiin sekä asukasosallisuutta edistäviin hankkeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että asukasosallisuuden avustuslajeja ovat 1) yleisavustus, joka on tarkoitettu muiden kuin kaupungin ylläpitämien asukastilojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin, 2) asukasosallisuuden toiminta-avustus, joka on tarkoitettu asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen sekä 3) pienavustus, joka on tarkoitettu edellisten avustuslajien mukaisten uusien, alkavien tai kertaluonteisten hankkeiden toteuttamiseen. Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikkö on valmisteluvaltuudessa kaikissa asukasosallisuuden avustuslajeissa.

Asukasosallisuuden avustuksia myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan. Avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumisen, vaikutusmahdollisuuksien, yhteisöllisyyden, alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen.

Avustuksissa tavoitteena on alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän. Hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Asukasosallisuuden avustusta hakevien yhdistysten/yhteisöjen tulee täyttää asukasosallisuuden avustuskriteerit, jotka kaupunginhallitus on antanut 28.9.2015 § 921.

Vuonna 2023 kaupunginhallituksen (12.12.2022 872 §) myöntämällä asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla tuetaan 27 avointa asukastilaa. Lisäksi kaupunki ylläpitää kymmentä asukaskäytössä olevaa yhteisötaltoa. Vuonna 2021 asukasosallisuuden avustuksiin tehtiin 300 000 euron tasokorotus, jolloin avustusten taso nousi 38 prosenttia.

Asukasosallisuuden määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta asukastaloille päätetään kaupunginhallituksessa talousarvion hyväksymisen jälkeen kaupunginkanslian osallisuusyksikön tekemän valmistelun pohjalta.

Vuoden 2024 talousarviossa asukasosallisuuden avustuksiin on varattu 1 096 000 euroa. Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lisätään asukasosallisuuden avustuksiin 904 000

Asukasosallisuuden avustuksien vuoden 2023 määräraha on 1 096 000 euroa. Lisäyksen jälkeen määräraha olisi 2 000 000.

Tällä määrärahalla myönnetään avustuksia asukastalojen ylläpitämisen ja niiden toiminnan koordinointiin sekä asukasosallisuutta edistävillä hankkeilla. Lisäpanoksen vaikuttavuus on poikkeuksellisen suurta, koska sen mahdollistamat tila- ja palkkausavustuksen korotukset lisäävät merkittävästi asukkaiden vapaaehtoistyön määrää. Samalla tätä kautta luontevasti ja hyvin kustannustehokkaasti vahvistetaan kansalaisten osallistumismahdollisuuksia ja kotiseutuhenkeä.

Lisäksi on syytä huomioida, että vuokrien ja energiakustannusten nousun takia asukastalojen kiinteistökulut ovat kasvaneet. Toisaalta ilman yleisten palkkakustannuksien muutoksien huomioimista käytännössä toimintaa on vähennettävä. Tiedossa on sekin, että määrärahasta myönnettävien pienavustusten nykyinen määrä on ollut tarpeisiin nähden riittämätön.

Tätä aloitetta arvioitaessa olisi perusteltua tutkia myös mahdollisuutta, ettei osin vanhentuneen alueellisen jaon takia vaikeutettaisi tiettyjen asukastalojen toimintaa. Tarkoituksenmukaista olisikin, että esimerkiksi käytännössä omien erillisten alueidensa asukkaita palvelevien Länsi-Herttoniemen ja Herttoniemenrannan asukastaloille voitaisi myöntää itsenäiset avustukset, vaikka ne sijoittuvat historiallisen määrityksen takia saman kaupunginosan alueella,

Helsingissä 24.05.2023

Rantanen Tuomas

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 13 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Korkkula Vesa

Peltokorpi Terhi

Nevanlinna Tuomas

Vesikansa Sanna

Majok Ajak

Vanhanen Reetta

Sydänmaa Johanna

Månsson Björn

Haglund Mia

Pasanen Amanda

Wallgren Thomas

Honkasalo Veronika

Valtuutettu Otto Meren ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite Kampin ja Kaisaniemen välisen huoltotunnelin kehittämisestä ja laajentamisesta.

HEL 2023-007056 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki ryhtyy kehittämään ja laajentamaan nykyistä maanalaista tunneliverkostoa siten, että keskustaan suuntautuva ajoneuvoliikenne ja itälänsisuuntainen läpiajoliikenne saadaan siirrettyä kantakaupungin alueella maan alle.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnalta saatuun lausuntoon viitaten, että Kaupunki pitää tärkeänä kehittää huoltotunnelia osana kokonaisvaltaista pyrkimystä parantaa ydinkeskustan saavutettavuutta ja viihtyisyyttä, mutta katsoo, ettei huolto- ja pysäköintiliikenteelle suunniteltua huoltotunnelia ole realistista jatkokehittää läpiajettavaksi liikennetunneliksi tähän liittyvien suurien turvallisuusmääräyksistä johtuvien kustannusten vuoksi. Keskustan huoltotunneli on nimensä mukaisesti suunniteltu helpottamaan kiinteistöjen huoltoliikennettä sekä vähentämään huoltoajoneuvojen aiheuttamia haittoja ydinkeskustan kaduilla. Huoltoliikenteen ohella tunneli palvelee keskustan maanalaissiin pysäköintilaitoksiin suuntautuvaa liikennettä.

Huoltotunneli ei valmistuttuaan ole lunastanut kaikkia sille asetettuja odotuksia. Tunneli on jäänyt ennustettua vähäisemmälle käytölle, jota selittää pääasiassa se, että suuri osa alueen kiinteistöistä on jättänyt rakentamatta kiinteistökohtaiset liityntäyhteydet tunneliin. Ongelman ratkaisemiseksi kaupunki tutkii edelleen keinoja tarjota alueen kiinteistönomistajille riittävät kannustimet huoltotunneliin liittymisen edistämiseksi. Lisäksi tunnelin huoltokäytön lisäämiseksi on suunniteltu lyhyemmän tähtäimen kehittämistoimenpiteitä tunnelin turvallisuuden ja toimivuuden parantamiseksi, joita edistetään yhdessä tavarantoimittajayritysten, kuljetusyritysten ja kiinteistöjen kanssa (Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen, 2020).

Kaupunki suhtautuu myönteisesti mahdollisuuksiin laajentaa nykyistä huoltotunneliverkostoa huolto- ja pysäköintiliikenteeseen rajautuvassa käyttötarkoituksessa. Kaupunkiympäristölautakunnan aiemman päätöksen (15.11.2022 § 634) mukaisesti ydinkeskustan saavutettavuuden parantamiseksi ja edelleen ydinkeskustan viihtyisyyden lisäämiseksi vaihtoehtoja keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuuden parantamiseksi jatkoselvitetään ensisijaisesti yksityisinä investointihankkeina. Kaupunki on huoltotunnelin laajentamiseksi saanut kehittämisvaraushakemuksen keskustan merkittävimmiltä

kiinteistönomistajilta ja SRV:ltä. Tähän on tarkoitus valmistella kehittämisvarauspäätös syksyn 2023 aikana kaupunkiympäristölautakunnan esityksestä elinkeinojaostolle. Kehittämisvaraus on osa toteutuskelpoisimman ratkaisun hakemista keskustan huoltotunnelin laajentamiseksi niin ajoyhteyksien kuin käytön osalta.

Vuoden 2024 talousarviossa ei ole varauduttu talousarvionaloitteen toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 05.09.2023 § 447](#)

HEL 2023-007056 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin keskustan huoltotunnelia koskevassa talousarvioaloitteessa esitetään nykyisen huoltotunneliverkoston kehittämistä ja laajentamista siten, että keskustaan suuntautuva ajoneuvoliikenne ja itä-länsisuuntainen läpiajoliikenne saadaan siirrettyä kantakaupungin alueella maan alle.

Kaupunki pitää tärkeänä kehittää huoltotunnelia osana kokonaisvaltaista pyrkimystä parantaa ydinkeskustan saavutettavuutta ja viihtyisyyttä, mutta katsoo, ettei huolto- ja pysäköintiliikenteelle suunniteltua huoltotunnelia ole realistista jatkokehittää läpiajettavaksi liikennetunneliksi tähän liittyvien suurien turvallisuusmääräyksistä johtuvien kustannusten vuoksi.

Keskustan huoltotunneli on nimensä mukaisesti suunniteltu helpottamaan kiinteistöjen huoltoliikennettä sekä vähentämään

huoltoajoneuvojen aiheuttamia haittoja ydinkeskustan kaduilla. Huolto- liikenteen ohella tunneli palvelee keskustan maanalaisiin pysäköintilaitoksiin suuntautuvaa liikennettä.

Huoltotunneli ei valmistuttuaan ole lunastanut kaikkia sille asetettuja odotuksia. Tunneli on jäänyt ennustettua vähäisemmälle käytölle, jota selittää pääasiassa se, että suuri osa alueen kiinteistöistä on jättänyt rakentamatta kiinteistökohtaiset liityntäyhteydet tunneliin. Ongelman ratkaisemiseksi kaupunki tutkii edelleen keinoja tarjota alueen kiinteistönomistajille riittävät kannustimet huoltotunneliin liittymisen edistämiseksi. Lisäksi tunnelin huoltokäytön lisäämiseksi on suunniteltu lyhyemmän tähtäimen kehittämistoimenpiteitä tunnelin turvallisuuden ja toimivuuden parantamiseksi, joita edistetään yhdessä tavarantoimittajayritysten, kuljetusyritysten ja kiinteistöjen kanssa (Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen, 2020).

Kaupungin intressissä on myös edistää huoltotunnelin käytettävyyttä keskeisenä keinona parantaa ydinkeskustan saavutettavuutta autolla. Kaupunginhallituksessa 24.10.2022 hyväksytyssä pysäköintipolitiikassa on toimenpiteenä Kaupungin ja yksityisten pysäköintilaitosten välisen yhteistyön lisääminen asukas-pysäköinnissä ja erityistilanteissa. Tois- taiseksi maanalaisten pysäköintilaitosten ajoyhteyksiin on rajoituksia, sillä Aleksanterinkadun alla oleva huoltotunnelin osuus on läpiajon es- tämiseksi osoitettu asemakaavassa yksinomaan huoltoliikenteen käyt- töön. Läpiajorajoituksen vuoksi itäpäähän pysäköintiin (P-Kluuvi) voi ajaa vain idästä ja muihin pysäköintilaitoksiin (P-Cityforum, P-Simonkenttä ja Stockmann) vain lännestä ja tunnelin keskivaiheilta. Kaupungilla on kuitenkin pitkälle vietyjä ja toteutuskelpoisia suunnitelmia toimenpi- teistä, joilla voidaan mahdollistaa edellä mainittujen pysäköintilaitosten saavutettavuus kaikkien sisäänajoyhteyksien kautta. Samalla koko tun- nelin läpiajon estämiseksi tarvitaan kaavamääräyksen tilalle korvaavia toimenpiteitä, käytännössä valvontajärjestelmä, jolla mahdollistetaan tavanomaista liikennetunnelia lievempien turvallisuusehtojen hyväksyt- tävyys myös jatkossa.

Kaupungin suunnitelmiin ei sisälly huoltotunnelin kehittäminen keskus- tan läpiajota palvelevaksi maanlaiseksi väyläksi. Yksiselitteisesti huolto- ja pysäköintiliikenteelle suunnitellun huoltotunnelin muuttami- nen tiukkojen turvallisuusmääräysten piirissä olevaksi liikennetunneliksi edellyttäisi perusteellisia muutoksia sisäänajojen sijainteihin ja liikenne- järjestelyihin, maanalaisten osuuksien liikenneteknisiin mitoituksiin sekä turvallisuusjärjestelyihin. Tunnelin alkuperäisen käyttötarkoituksen muuttaminen tarkoittaisi näin epärealistisen suuria muutostarpeita ja kustannusseurauksia, minkä vuoksi huoltotunnelin kehittämistä merkit- tävästi suunniteltua suuremmille liikennemäärille soveltuvaksi

liikennetunneliksi ei nykyiset lähtökohdat huomioiden voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Kaupunki suhtautuu myönteisesti mahdollisuuksiin laajentaa nykyistä huoltotunneliverkostoa huolto- ja pysäköintiliikenteeseen rajautuvassa käyttötarkoituksessa. Kaupunkiympäristölautakunnan aiemman päätöksen (15.11.2022 § 634) mukaisesti ydinkeskustan saavutettavuuden parantamiseksi ja edelleen ydinkeskustan viihtyisyyden lisäämiseksi vaihtoehtoja keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuuden parantamiseksi jatkoselvitetään ensisijaisesti yksityisinä investointihankkeina. Kaupunki on huoltotunnelin laajentamiseksi saanut kehittämiskaupunginvaltuuston keskeisiltä kiinteistönomistajilta ja SRV:ltä. Tähän on tarkoitus valmistella kehittämissuunnitelma syksyn 2023 aikana kaupunkiympäristölautakunnan esityksestä elinkeinojaostolle. Kehittämissuunnitelma on osa toteutuskelpoimman ratkaisun hakemista keskustan huoltotunnelin laajentamiseksi niin ajoyhteyksien kuin käytön osalta.

Huoltotunnelin kehittäminen ei erillisenä nimikkeenään sisälly vuoden 2024 talousarvioehdotukseen. Tunnelin ylläpitotöiden yhteydessä tehdään kuitenkin pieniä parannustöitä, jotka rahoitetaan kiinteistöiltä ja kaupungilta huoltotoimintaan kerättävillä maksuilla. Huoltotunnelin kehittämistoimenpiteitä ja aikataulullisia tavoitteita tullaan kuitenkin tarkentamaan keväällä 2024 päätöksentekoon valmistuvassa ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salermo, liikenneinsinööri: 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

Kampin ja Kaisaniemen välistä huoltotunnelia kehitettävä ja laajennettava

Helsingin kantakaupungin alla on laaja maanalainen tunneliyhteys, joka palvelee huoltoliikennettä ja yhdistää keskustan eri pysäköintihallit toisiinsa. Tunneliyhteys alkaa Kampista ja jatkuu Kaisaniemeen saakka. Tunneliin on sisäänajoväyliä eri puolilla kantakaupunkia pysäköintilaitosten yhteydessä. Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Helsinki ryhtyy kehittämään ja laajentamaan nykyistä maanalaista tunneliverkostoa siten, että keskustaan suuntautuva ajoneuvoliikenne ja itä-länsisuuntainen läpiajoliikenne saadaan siirrettyä kantakaupungin alueella maan alle.

Asiassa tulee selvittää sitä, voidaanko tunneliyhteyttä laajentaa siten, että tunneliin pääsisi siirtymään jo esimerkiksi Hakaniemen puolelta nykyisen Kaisaniemen sijaan. Selvityksen yhteydessä tulisi myös tarkastella uusien pysäköintilaitosten perustamista yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa.

Maanalaisen kulkuyhteyden laajentaminen parantaisi kantakaupungin liikenneolosuhteita, saavutettavuutta, elävyyttä sekä taloudellista voimaa. Ajoneuvoliikenteen ohjaaminen tunneliin vapauttaisi maanpäällistä katutilaa palveluille, jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Helsingin ydinkeskustan vetovoiman kasvattamiseksi keskustan maanalaisen tunneliverkoston kehittäminen ja parempi hyödyntäminen olisi tärkeää.

Helsingissä 24.05.2023

Meri Otto

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Pasterstein Dennis

Niemelä Kimmo

Pajunen Jenni

Saxberg Mirita

Valtuutettu Otso Kivekkään ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite jalankulkuinvestointien erillisestä budjetista.

HEL 2023-007057 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon tulee varata erillinen investointimääräraha jalankulkua edistäville investoinneille erillään pyöräliikenteen investoinneista.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnalta saatuun lausuntoon viitaten, että talousarviokohtien määrärahojen jakaminen nykyistä pienempiin osiin haastaisi hankkeiden käytännön ohjelmointia ja toteutusta, koska hankkeet tyypillisesti toteuttavat samanaikaisesti lukuisia strategisia tavoitteita ja parantavat useiden kulkumuotojen olosuhteita.

Kaupungin hankkeissa huomioidaan samanaikaisesti kaikki katua tai väylää käyttävät eri liikkumismuodot. Kävelyn olosuhteiden parantaminen edellyttää monesti muiden kulkumuotojen liikennejärjestelyiden muutoksia. Hyvin usein esimerkiksi jalankulun ja pyöräilyn väylien talousarviokohdalta toteutettavat katujen peruskorjaushankkeet sisältävät samanaikaisesti sekä pyöräilyn että jalankulun olosuhteita parantavia toimenpiteitä, että varsinaista kadun peruskorjausta. Useimmat hankkeet ovat siis sisällöltään moninaisia ja edistävät liikkumista sekä kaupungin toimivuutta ja liikenneturvallisuutta monelta kannalta. Kävelyn edistämishanke ei ole vain kävelyjärjestelyiden muutosta koskeva toimenpide.

Jalankulun edistämisen kannalta keskeisintä on prosessien kehittäminen ja suunnittelun resursointi niin että parannushankkeita voidaan viedä konkreettisten investointien tasolle.

Vuoden 2024 talousarviossa ei ole omaa talousarviokohtaa jalankulkuinvestointien toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 12.09.2023 § 461](#)

HEL 2023-007057 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon tulisi varata erillinen investointimääräraha jalankulkua edistäville investoinneille erillään pyöräliikenteen investoinneista, jotta jalankulun merkitys liikennemuotona tulisi nykyistä paremmin huomioiduksi.

Sen sijaan, että jalankulun ja pyöräilyn rahoitus eriytettäisiin eri talousarviokohdille, tuodaan jatkossa talousarvioissa ja toimintasuunnitelmassa aiempaa selkeämmin esille jalankulun olosuhteiden parantamiseen painottuvat hankkeet. Lisäksi talousarvioon nostetaan jalankulun ja pyöräilyn talousarviokohdalle enemmän erityisesti jalankulkua koskevia uusia hankkeita muun muassa kävelyn edistämishankkeiden toimenpiteiden kautta.

Kaupungin hankkeissa huomioidaan samanaikaisesti kaikki katua tai väylää käyttävät eri liikkumismuodot. Kävelyn olosuhteiden parantaminen edellyttää monesti muiden kulkumuotojen liikennejärjestelyiden muutoksia. Hyvin usein esimerkiksi jalankulun ja pyöräilyn väylien talousarviokohdalta toteutettavat katujen peruskorjaushankkeet sisältävät samanaikaisesti sekä pyöräilyn että jalankulun olosuhteita parantavia toimenpiteitä, että varsinaista kadun peruskorjausta. Useimmat hankkeet ovat siis sisällöltään moninaisia ja edistävät liikkumista sekä kaupungin toimivuutta ja liikenneturvallisuutta monelta kannalta. Kävelyn edistämishanke ei ole vain kävelyjärjestelyiden muutosta koskeva toimenpide. Kävelyn olosuhteiden parantamiseen liittyy erityisesti pysäköinnin ja autoliikenteen muutoksia, kun muutokset valmistellaan olemassa olevaan katu ympäristöön. Myös pyöräliikennejärjestelyiden erottaminen jalankulusta parantaa kävelyn olosuhteita. Toisaalta joukkoliikenteen merkittävimmässä solmukohdissa kävelyn edistäminen on myös joukkoliikenteen käyttöä edistävä toimenpide.

Talousarviokohtien määrärahojen jakaminen nykyistä pienempiin osiin haastaisi hankkeiden käytännön ohjelmointia ja toteutusta, koska hankkeet tyypillisesti toteuttavat samanaikaisesti lukuisia strategisia

tavoitteita ja parantavat useiden kulkumuotojen olosuhteita. Lisäksi se saattaa lisätä kesken vuoden tarvittavien talousarviokohdalla toiselle tehtävien määrärahasiirtojen määrää tuottaen lisää hallinnollista työtä.

Jalankulun merkityksen voimakkaampi esiintuominen ja edistäminen saavutetaan tuomalla hankkeiden jalankulun vaikutuksia enemmän esille talousarvio- ja toimintasuunnitelma-asiakirjoissa sekä nostamalla entistä määrätietoisemmin erityisesti jalankulua edistäviä hankkeita nykyiselle talousarviokohdalle. Jalankulun hankkeiden lisääminen edellyttää kävelyn edistämishjelman toimenpiteiden määrätietoista edistämistä sekä käytettävissä olevien resurssien vahvistamista. Kävelyn edistämishjelman toimenpiteitä on käynnistetty yhteistyössä maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa. Kävelyn edistämiseen on liikenne- ja katusuunnittelupalvelusta esitetty lisävakanssin tarvetta vuodesta 2024 alkaen. Lisävakanssi on huomioitu kaupunkiympäristön toimialan talousarvioennusteessa.

Lautakunta totesi, että jalankulun edistämisen kannalta keskeisintä on prosessien kehittäminen ja suunnittelun resursointi niin että parannushankkeita voidaan viedä konkreettisten investointien tasolle. Investointimäärärahan hallintaan tarvitaan ratkaisu siinä vaiheessa kun nämä pullonkaulat on ratkaistu, kuitenkin viimeistään aloitettaessa keskustan elävöittämissuunnitelmien toteutusta. Sitä ennen tarkoituksenmukaista on seurata jalankulun edellytyksiä parantavia investointeja sekä niiden vaikutuksia erillisellä seurannalla, ilman erillistä budjettikohtaa.

Käsittely

[12.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Lautakunta toteaa, että jalankulun edistämisen kannalta keskeisintä on prosessien kehittäminen ja suunnittelun resursointi niin että parannushankkeita voidaan viedä konkreettisten investointien tasolle. Investointimäärärahan hallintaan tarvitaan ratkaisu siinä vaiheessa kun nämä pullonkaulat on ratkaistu, kuitenkin viimeistään aloitettaessa keskustan elävöittämissuunnitelmien toteutusta. Sitä ennen tarkoituksenmukaista on seurata jalankulun edellytyksiä parantavia investointeja sekä niiden vaikutuksia erillisellä seurannalla, ilman erillistä budjettikohtaa.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sameli Sivosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

[05.09.2023 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tia Salminen, projektinjohtaja: 310 33270
tia.salminen(a)hel.fi
Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite jalankulkuinvestointien erillisestä budjetista

Talousarvioon tulee varata erillinen investointimääräraha jalankulkua edistäville investoinneille erillään pyöräliikenteen investoinneista. Määrärahan sopiva suuruus voidaan arvioida budjettineuvotteluissa.

Jalankulun osuus liikenteestä on koronan myötä kasvanut merkittävästi ja vaikuttaa siltä, että muutos on ainakin osin pysyvää. Vuonna 2022 helsinkiläiset tekivät 47% matkoistaan kävellen. Jalankulun merkitys liikennemuotona ei kuitenkaan näy kaupungin toiminnassa kovinkaan hyvin, minkä myös tarkastuslautakunta on nostanut esiin arviointikertomuksessaan.

Nykyisellään jalankulkua edistämään tarkoitettuja investoinnit ovat muodollisesti yhdistettynä pyöräliikenteen kanssa samaan investointimäärärahaan, joka käytännössä on nimenomaan pyöräliikenteen määräraha. Yhdistämiselle on historialliset syyt, mutta käytäntö ei ole nykynäkökulmasta toimiva. Pyöräliikenne ja jalankulku ovat kaksi eri liikennemuotoa, joiden kokemat ongelmat ja vaatimat ratkaisut ovat usein erilaisia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että talousarvioon lisätään erillinen jalankulkua edistävien investointien määräraha. Talousarviokohdalle lisättävää määrärahaa ei tule vähentää pyöräliikenteen investointimäärärahasta.

Helsingissä 24.05.2023

Kivekäs Otso

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 10 allekirjoitusta)

Gebhard Elisa

Lindgren Minna

Pasanen Amanda

Wallgren Thomas

Vanhanen Reetta

Kivelä Mai

Peltokorpi Terhi

Vesikansa Sanna

Grotenfelt Nora

Rantanen Tuomas